

మచిలీపట్టణము (ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్ర ప్రావిడెంటు కంపెనీ లిమిటెడ్ బండరు
కాసనోల్లంఘన పందర్బమున నిర్బంధింపబడిన పాలసీ
దారులకు యీ దిగున సదుపాయమును పై కంపెనీ షాపు గత
డెరక్టురుల సమావేశమునందు కలగజేసిగాన వారి బంధుమిత్రు
లెల్లరు యీ తీర్మానమును గమనింప ప్రార్థితులు
“నా కంపెనీ పాలసీదారులు యొనరైనను రాజకీయము
నందు పాల్గొని గవర్నమెంటువారి చే నిర్బంధింపబడినయెడల,
శిక్ష కాలయందు వారి పాలసీని రద్దు అయినప్పటికి, సదరు
పాలసీలు శిక్ష ప్రాసంగింపబడినప్పటినుండి 12 మాసములవరకు
అనుబంధ నుండునట్లు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.”

కోట మోహనరావుగారి అరెస్టు

కోట మోహనరావుగారు కాంగ్రెసు వాలంటీరు అనియు
గాంధీజీపై ధ్వంసి జాతీయపతాకము వేయించి కాంగ్రెసు
ప్రచారముచేయుచున్నారని అనుమానముకలిగి గత జూలై మాస
మునందు 27-వ తేదీన అరెస్టుచేసి చెంటనే సబు మ్యాజిస్ట్రేటు
గారియొద్దకు గొప్పోయిరి. అంతట మోహనరావుగారు యిట్లు
చెప్పిరి:

నేను కాంగ్రెసు వాలంటీరుకాను. నేను ఎప్పుడు పతాక
గ్రహ శిథిలము కు వెళ్లి యుండలేదు. బోలీసువాగు నన్ను యే
అరెస్టుచేసికో తెలియబట్టింది. నామీద అన్యాయముగా మోప
బడిన యీ శిక్షనునందు ప్రతివాద మెన్న దలచుకొన్నాను
కావున గడువు యివ్వవలయునని కోరిరి అంతట నేను వాయి
దావేసి బామినమీద విడుదలజేసిరి.

తరువాత మోహనరావుగారు తన కేసును మ్యాజిస్ట్రేటు
దని చేసిన అప్పీలును సబుడివిజనలు మ్యాజిస్ట్రేటుగారు శిక్ష
వేసిరి.

పిదప జిల్లా మ్యాజిస్ట్రేటుయొద్ద కేసు మార్చవలసినదని
మరెయ్యక పిటిషను పెట్టగా మ్యాజిస్ట్రేటుగారు విచారించిరి.
మోహనరావుగారి తరపున కొనూండునా తిరు వెంగళాచార్యులు
గారు కోర్టుకు హాజరై వాదించుచున్నారు.

కేసు ఆగస్టు 4-వ తేదీకి వాయిదావేయబడినది.

కల్లుపాటలు-దివితొలూకా

ఒక్కరు మాత్రము పాటకు వచ్చుట

దివితొలూకానుండు 21 కల్లు అంగళ్లు గలవు. కల్లుపాట
లకు యిదియే తరుణముగలవలన 28-7-80 వ తేదీన అవనిగడ్డ
లో కల్లుపాటలు ప్రారంభింపబడినవి. కాని గత మూడు మా
సములనుంచి కాంగ్రెసువారు అందు ముఖ్యముగ కమ్మ యిం
టులు గావించుచున్న ప్రచారమువలన ఒక్కరును పాట పాడు
టకు రాలేదు. ఈ కల్లుపాటల పందర్బమున కాంగ్రెసు ప్రచా
రకులు పీకటింగు చేయుమరకు తలంపున గాబోయి, బండరు
నుంచి ఒక రిజిస్ట్రు పోలీసు దళముచూడ అవనిగడ్డకు వెళ్లివది.
కాని ఒక్కరును అచ్చటికి రాకపోవులవలన అందరు సంత
సింపుచున్నారు. కాని ఒక్కరు మాత్రము వచ్చి 2 రుకాగా
ములను మాత్రమే రు 7-0-0 లకు (ఏడు రూపాయలకు) పా
టపాడికని తెలియుచున్నది.

స్వస్వధి విద్యార్థి సంఘము, బండరు

స్వస్వధి విద్యార్థి సంఘమువారి యాజమాన్యమున 27-7-80
నాటి సాయంత్రము శ్రీ నాగేశ్వర స్వామివారి ఆలయములో
శ్రీయుత పద్దమాని సరసింహదాసుగారిచే లనకుత హరికథా
కాలక్షేపము జరుపబడినది. హరికథకులు కథను రసవంతముగ
తెల్పిరి. కుదకు స్వస్వధి విద్యార్థి సంఘ కార్యదర్శు లగు గాడే
పల్లి కుబ్జరావుగారు హరికథకులకు “ధర్మపారిగుభాషిత”
గ్రంథమును బహూకరించిరి.

ఆంధ్రపత్రిక చందావివరములు

నెలసరి చందా	రు	2-2-0
షాడుమాసములకు	"	6-4-0
మూంవత్సరమునకు	"	12-0-0
వత్సరచందా	"	24-0-0

సకాలములో మనియార్డర్లు పంపనియెడల
చందా సొమ్ము పీ. పీ. ల మూలముగా వసూలు
చేయబడును. అధికము 0-3-0 చార్జీ అగును.

మనియార్డర్లు వైరేట్లచొప్పున పంపగోరెదము.

వ్యవస్థాపకుడు.

తక్కువ ధరలు

నాణ్యమైన పనులు

అసలు వెండి, సవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు
చెప్పిన విధమున తగుపూచీతో తయారుచేసి యివ్వబడును.

ధగల బాబితా ఉచితము.

కేశవజి దేవచంద్,

వీరబ్రహ్మరంగం, 21-వై నాబబాగ, మద్రాసు.

After a Hard Day...

మీరు గంభీరము ఎండవేడిమియందు పనిచేసి శరీరి
వచ్చినదపను. మీబలము క్షీణించినపుడును, రాబోవు
వ్యాధిని గాఢముందు బాగతగ నుడగొంగునుకు

WATERBURY'S COMPOUND

గత 25 సంవత్సరములనుండి గొప్ప యనుభవముగల
వైద్యులచే వాడదగినదిగ చేప్పియున్నారు. దీనియందు
శరీరబలభివృద్ధికి వలయు ముఖ్య వస్తువులు చేర్చబడి
యున్నవి... శరీరము క్షీణించినపుడే వ్యాధిరాగలదు.

మృగముల నూనెలు చేర్చక... హస్తములతో స్పృశించ
బడకయుండి యంత్రసాహాయమువ తయారైనది.

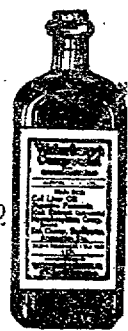
ప్రత్యేకముగ ఉష్ణప్రదేశములకొరకే తయారుచేయబడుటచే
ఏకాలనుండే నను మంచి గుణము నివ్వగలదు.

అన్ని మందుల సాఫల్యమున వైద్యులవద్దను దొరకను.

WATERBURY CHEMICAL COMPANY

Pharmaceutical Chemists

113-127 West 18th St., New York, U. S. A.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి

జూలై 27:—పశ్చిమగోదావరిజిల్లా విద్యాశాఖాధికారి
యగు శ్రీయుత కె. యస్. అప్పారావుగారియొక్క గౌరవ
దటి సోమవారము మొదలు శుక్రవారము వరకు యిచ్చుట
కాంపుజేసి గ్రామములోని విద్యార్థులకు సన్నిహితు జూచిరి.
గత గురువారము అనగా 24-7-80 తారీఖున వారి యాజమాన్య
మాననే తైలకోన్నత పాఠశాలలో నొక యుపాధ్యాయుల. సభ
జరిగెను. అప్పుడు తాము నూతనపద్ధతులలో పీల్చుట విద్య
శిక్షణపద్ధతులను గూర్చి విప్రులముగా నుపన్యసించిరి. సభలో
తైలకోన్నత పాఠశాల యొక్కయు గవర్నమెంటు ట్రేయి
నింగుస్కూలుయొక్కయు మిషన్ మిశన్ స్కూలుయొక్కయు
ఉపాధ్యాయులు పాల్గొనిరి. తైలకోన్నత పాఠశాల ప్రధానో
పాధ్యాయులగు శ్రీయుత దిగుమర్తి కోడండరాసుస్వామిగారు
అయ్యదిగారికి సభ తాత్రున నమస్కృతులను చెలిసిరి.

పురమందిరమువద్ద సభ

గత గురువారము సా. 6-30 ఘంటలకు మా పురముం
దిరమువద్ద మా పలుజడ్డిగారల శ్రీయుత సి. ఆర్. కృష్ణారావు
గారి యాధిపత్యమున జరిగిన బహిరంగసభలో శ్రీయుత కవి
కొండల వేంకటరావు బియ్యం. బియ్యం. గారు తమ గ్రంథావళినుం
డి విరివిగా భాగములను చదివి సభికుల శాసనంబుజేసిరి. అగ్రా
ననాధిపతిగారు నరసాపురం బాగులో కవిశ్రేష్ఠు లొకరు
కూడా యుండినందులకు సంతసించి చదివిన భాగములను కొని
యాడిరి. పురమందిరపు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత శట్టూరి వెంక
ట్రావుగారు బియ్యం. బియ్యం. అధ్యక్షులుగారు సభతరపున వైన
నాచే వేర్వేరునబడిన యుధయలకు వందనశతంబుల నొసరిరి.

బాపట్ల తాలూకా

అప్పికట్ల రయితుల మీటింగు

26-7-80 సాయంకాలము అప్పికట్లలో పెద్దరయితుల
సభ జరిగినది. శ్రీయుత పాములపాటి కృష్ణయ్య చౌదరియం.
యల్. యే. గారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీకల్వరుగారైన
యస్. డబ్ల్యు. స్టూయార్టుగారిని ఆహ్వానించిరి. అనేకవందలమంది
ఆసభకు విచ్చేసి సమావేశమైరాకరణము గూడదనియు చట్టనిరా
కరణమునల్ల దేశమునకు చాల కీడు గలిగినదనియు, రాబోవు
ఎన్నికలలో దేశనేవ జేయువారిచే ఎన్నుకొనవలయుననియు
చాలామంది నాయకులు ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి.

శ్రీకల్వరుగారు ఉపన్యాసములో రెండుమాడు
సలహాల నిచ్చిరి. అవి ఏమన, ప్రస్తు
తము దేశమంతయు ప్రజ్వరిల్లియున్న యుద్ధమును ఆర్థిక సం
దర్భమున ఏమాత్రము మేలు జేయవల దనియు కాన్స్టిట్యూట్
ప్రవేశించి ఏమయిన లోపములున్నట్లయితే వాటిని సవరింప
వలయుననియు, రవుండు పేదలు సభకు తెలివిగల వారిని
దేశసేవాధురంధరులకు బంపి సయమన్ రిపోర్టు వర్ష యిండి
యాకు అనుకూలముగ నుండులాగున జేయవలసినయు నుడివిరి.
అన్నిపార్టీలవారికి అనుకూలముగా నుండే రిపోర్టు ప్రజలు
తయారుజేయవలసి పక్షములో ఎక్స్పర్టుకు (Experts)
అపని వదలిజేయమని కల్వరుగారు సలహా నిచ్చిరి. ఈసంద
ర్భమున పెక్కు రయితులు, స్వామినాథులు, లోకేశ్వరార్డు
మొదలగు వుపన్యాసములనిచ్చిరి.

చింతలపూడి రామారావు

భీమవరం

భీమవరం, జూలై 27:—“నిన్నటిదినము సాయంత్రము తాలూకాకేంద్ర ఆవరణయందు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కలెక్టరుగారి గృహమున జరిగినది. సా.బి.బి. ట్రాక్ ఐ. సి. యస్. డొరవారి ఆధిపత్యముక్రింద సహకారముచేసిన సమావేశముయొక్క ఆసభకు తాలూకాలోని అన్ని గ్రామములనుండియు, సమీప గ్రామములనుండియు జనము హాజరైరి. అధ్యక్షులు శాసనోల్లంఘన ఉద్దేశమువలన సభనుంచి వెదుగులను సభవారికి బోధించుచు వాణిజ్యసంఘమువలన దేశమునకు అందు ముఖ్యముగా బొంబాయి నగరమునకు కలిగిన అపార నష్టమును వివరించిరి. రాజప్రతినిధిగారు భారతీ శాసనసభలో జూలై 9 వ తేదీన గావించిన ప్రకటనలోని ముఖ్య విషయములను ప్రభుగారికి వివరించెను. అంతట మహమ్మదీయులు తెట్టిబలిశీలు, క్రైస్తవులు, సాతీలు, కాపులు, మొదలగు వర్ణములవారి ప్రతినిధులు మరలమొందుగురు శాసనోల్లంఘనమునకు బాంధవ్యము చేసి మొదలు రూపుమాపుచు తమ సర్వస్వములను వినియోగపర్చి గవర్నమెంటువారికి చేదోడు వాదోడుగా నుండెదమని వాగ్దత్త మొనర్చిరి. అంతట మీటింగు ప్రభుగారుతో ముగిసెను” అని భీమవరం రివియూ డివిజను అధికారులు తెలుపుచున్నారు.

శ్రీ రామబాలాభక్త వాఙ్మయ సేవాసంఘము
రాజమహేంద్రవరము

27-7-30 తేదీన సైంసుభాషా “ఆంధ్రభాష” అను విషయమును గురించి బ్రహ్మశ్రీ కొలుకుల నరసింహం పంతులువారి ఆధిపత్యముక్రింద సభ జరిగింది. అందు శ్రీయుత ధూ. సోమయాజులగారు, ఆ. సోమశేఖర శర్మగారు, ఆ. నూర్రత్నప్రకాశశర్మగారు, కం. వెంకట్రామశాస్త్రిగారు, పల్లపాపారావుగారు, రాం. విశ్వేశ్వరరావుగారు, బ. వారాహిణిగారు, కా. సత్యశివగంగార, గా. కళ్యాణసింగుగారు కదిలిన అవకాశమును పట్టిరి.

ఆంధ్రభాషయొక్క ముఖ్యత, యభివృద్ధి, శృంగారమున విశ్రుతముగా చెప్పించిరి. ఆంధ్రాంగ భాషలందలియులం కారకాస్త్రమును తెలిపిరి. ఆంధ్రులమే జన్మించి ఆంగ్ల పద విశ్రేణియు లేకుండ ఆంధ్రమున స్వస్థముగా మాట్లాడలేని గతి పట్టిందమని మన మెరియు. జ్ఞానచలనయందు, ఆంగ్లభాషలోని యాద్యంధముల నాంధ్రీకరించిన నాంధ్రభాషను కొంత బోధించుచున్నది. ఏ భాషను తల్లి ప్రాచీనమునండియు భారతభూమికి వన్నె తెచ్చియున్నదో, ఏ భాషను తల్లి కవిత్వమునకు అద్భుత గుణముల కాలవాలంతయున్నదో, ఏ భాషను తల్లి రాజరాజనరేంద్ర కృష్ణదేవరాయుడి యాచార్యులచే పెంపొందించబడియున్నదో ఏ భాషను తల్లి అగ్రగణ్యుల సంస్కృతభాషకు జ్యేష్ఠపుత్రికయై విరాజిల్లుచున్నదో, ఏ భాషను తల్లి “దేశభాషలకల్లెలుగులెన్న”యని వేదోక్త నానియడబడుచున్నదో, ఏ భాషను తల్లి గానానాతనను గ్రోలి త్యాగరాయుడి దివ్యపురుషుల కృతులజేసి భారతవర్షమున బూజనీయులయ్యిందో ఏ భాషను తల్లి భీమవరమున విన వేదకాస్త్ర నారాయణ సుప్తరముగ గ్రహించగలిగిమో అట్టి ఆంధ్రభాషను తల్లి యభివృద్ధికి ప్రతియోగమును కృషిచేసి భగవత్ జ్ఞానమయిన వక్తలు వాగ్దత్తిరి. తదనంతరమున అధ్యక్షులు ఆంధ్రభాషయొక్క అసహన ప్రభావమును వివరించిన నధ్యక్షులు కభినందనములతో సభ ముగింపబడినది. (ఒకవిలేఖరి)

గుడ్డవల్లెరు

ది 28-7-30 వ తేదీన సభ యొనర్పెక్కరు యద్దరు కానిస్టేబులు మా గ్రామమువచ్చి చోడవల్లె కృష్ణయ్యారీ గారిని కల్లు దుకాణములవద్ద పిలిపించి చేసినందుకు అరెస్టు చేసి గుడివాడ సబ్ జయిలుకు తీసికొని వెళ్లిరి.

గా. వెంకటేశ్వరరావు.

ఖాల్వాకాలేజీ బాంబు కేసు

ఉజయినింగుకు మరణ దండనము

అమృతసరము, జూలై 29: ఖాల్వాకాలేజీ బాంబు కేసులో కేసు సేవననబడి తీర్చివేసెను. ఉజయినింగుకు మరణ దండనము నిధింపబడినది. ముద్దాయియగు వారంజనినింగు అప్రారణ మహారాసింగు విడుదల చేయబడిరి. ఫిబ్రవరి 23 తారీఖున విద్యార్థులు కళాశాలలో సమావేశమైన సందర్భమున, ప్రభావసంగ అను విద్యార్థి కేసు జ్ఞాపక ముందును. కళాశాలాధ్యక్షులు (ఫీ. టెన్.)

గుడియకుట
రెవెన్యూ
సో నొడిన రెండు
సూలో అతడు అరెస్టు
(ఫీ. టెన్.)

దేశీయ పురువుల సమస్యలు

పురువుల కమిటీ వారి కర్తవ్యము

వి. రామదాసు పంతులు గారి - సింహావలోకనము

సామ్రాజ్య వ్యవసాయ పరిశోధక మండలి పథ్యమున, ఎరువుల విచారణసంఘ పథ్యమున ఆగు శేమచరపు రామదాసు పంతులుగారు దేశీయ ఎరువులపై, వాని సమస్యలను సింహావలోకన మొనర్చుచు నిలుల వ్రాయుచున్నారు:—

(మొన్నటి తరువాత)

రొయ్యపాట్లు, ఇతర ఎరువులు

రొయ్యపాట్లు, పచ్చిఆకుల ఎరువు, మొదలగు ఇతర ఎరువులగురించి జరిగిన చర్చలలో క్రొత్తవిషయము తెలియు వెలువడలేదు. వానినిగురించి వివిధమున వివాదములకును ఆన కాశముగూడ గలగలేదు. ప్రతివత్సర మిదేశమునండి 10000 టన్నుల రొయ్యపాట్లు ఎరువు తయారుచేసి, ఈ మొత్త విజిలెన్స్ తగ్గెను. పశ్చిమమునదీర్చున చేపలు తగ్గిపోవుచుండుటయు, ఈ దేశమున తేమకతోటలలో, రొయ్యపాట్లు ఎరువును విశేషముగా నుపయోగించుచుండుటయు విందుకు కారణము. చిలకపూద్రము చేపలపరీక్షమున చాల అనకూలమైన ప్రదేశముని చెప్పబడుచున్నది. ఇక పచ్చి ఆకుల ఎరువు, చెరకు, గోదూరు, వరి మొదలగు కైరులకు చాల ప్రయోజనకరమున ఎరువుగ నుపయోగపడునని అన్ని రాష్ట్రముల ప్రతినిధులును అంగీకరించిరి. కాని ఈ ఎరువుయొక్క ప్రయోజనము చాలవరకు సకాలపువ్వు ముపై నాధారపడియుండును. సకాలమున వర్షము గురిసి చక్కర, గోదూరుపైల వేయటముపూర్వము ఎరువు బాగుగ జల్లినచోగాని దానివలన సంతృప్తమున ప్రయోజన ముండదు మురగాను, పంజాబు, మధ్యపరగణాలలో పచ్చిమును ఎరువు కైరులకు నీటివన్నును రగ్గుచేసెదమని ఆయా ప్రభుత్వములు ప్రకటించెను. కాని రైతు లీసదుపాయమును విరివిగ నుపయోగించుకొనట లేదు. మనీషియరువు నుపయోగించినయెడల పైకలో కొంతపురుగుమొదలగు వ్యాధుల జనింపజేయుననియు, భాష్యముచుచి బాగుండననియు, ప్రజలలో వ్యాపించియున్న అభిప్రాయములగురించి చర్చలు జరిగెనుగాని ఎట్టి నిశ్చయమునకును రాలేదు. వాణిజ్యము (జిప్సం) అను పదార్థము రాజపుటానా, పంజాబులందు విశేషముగ లభించును. లీహారు రైతులు దీనిని విశేషముగ నుపయోగించుచున్నారు. మద్రాసునందుగూడ దీనిని అందుబాటులోనికి తెచ్చినయెడల, మంచి ఎరువుగ నుపకరించును.

కల్పితనత్రజని:—గాలిలోని నీటి, ఏదైన పదార్థము లోనికి నత్రజనిని విశేషముగ నాకర్షించి, దానిని పోషించు ఎరువుగ నుపయోగించువధికి, రాయలకర్ణాటకనారాయణుడు, చాల బలపరకవడెను. భారత చెరకు పరిశ్రమవిచారణ సంఘమువారి విషయమున జాత్రుక విచారణ జేసి, చెరకు పరిశ్రమకొరకైనను ఇట్టి నత్రజని ఎరువును ప్రోత్సహించుట చాల లాభకరముని నుడివరి. దేశమునందున్న హైడ్రోఎలక్ట్రిక్ స్కీములు, ఈ నత్రజనిపరిశ్రమ కెంతవరకు కోస్తాగలవో తెలిసికొనవలెనని చెరకువిచారణసంఘము గారు తెలిపిరి. కాని లండను నందొక కంపెనీ వారు, భారత దేశమున నీ పరిశ్రమ లాభకరముగాదని నుడివరి. సుకారణముచే వ్యవసాయపు రాయలకర్ణాటకనారాయణుని గిరిపాఠ్యుని త్రోసివేసిరి. రాయలకర్ణాటకనారాయణ సంప్రదించిన, పై కంపెనీగూడ ఒక ఎరువులకంపెనీ అందుచే వారిలహా, నిష్పాక్షికమై యుండవలయు. చెరకువిచారణసంఘసిఫార్సుపై నెట్టిచర్య తీసికొనబడినదియు కమిటీ గారికి తెలియలేదు ప్రభుత్వము వారి విషయమై ఏమి తీర్మానించుకొననది యనుగూడ ప్రకటించబడలేదు. ఇంగ్లండు, నార్వే, స్వీడను మొదలుగాగల దేశములందు సాధ్యమై, ఈ నత్రజని ఎరువుయొక్క ఉత్పత్తి యాదేశమున సాధ్యము గాకపోవుటకు గలకారణము లింకను పూర్తిగా రుజువుగానలేదు.

అనలుప్రశ్న - రక్షణపద్ధతి

నూనెగింజలు, పిండి, ఎముకలపాడి, మొదలగు దేశీయ ఎరువులపదార్థముల నీదేశమున నిలుపుట ఎటుల ఎగుమతులు నిషేధించుటవలనగాని, ఎగుమతినుధికముల విధించుటవలనగాని, ఈ ఎరువుల నీ దేశమున నిలిపి చవుకగా రైతుల కందుబాటులోనికి తెచ్చుట సాధ్యమగునా? అనునో నెంతవరకు అనవదియో కమిటీ వారు విచారించవలసిన ముఖ్యసమస్య. ఎరువుల గురించిన సంగతి సందర్భముల నన్నిటిని పురుగుముగ తెలుసుకొనవలసినంతవరకు నీ విషయమును చర్చింపవచ్చునకారణముచే కమిటీవారి ప్రశ్నపై చర్యను చివరకు నిలిపియుంచిరి. కాని ఇది ఇప్పటిప్రశ్న గారు. చాల పురాతనమైనది. దీనినిగురించి ఇంచుమించుగ అందరును తమయభిప్రాయముల నిడివరకు తెలిపియుండిరి. 1917, 19, 22, 24 సం॥లలో జరిగిన సమావేశములందు వ్యవసాయపు బోర్డు

వారి విషయమును పూర్తిగ చర్చించిరి. ఫిస్కలు కమిషను, పశ్చుల విచారణసంఘము, వ్యవసాయపు రాయల్ కమిషను తమయభిప్రాయములను తెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారుగూడ నీవిషయమై తమయభిప్రాయములను నిడివరకు ప్రకటించిరి 1917, 1919 సం॥లలో వ్యవసాయపు బోర్డు వారు (1) నూనెగింజలు పిండి ఎగుమతులపై నుంకము విధింపవలెననియు (2) ఎరుకలు చేపల ఎరువుల ఎగుమతిని పూర్తిగ నిషేధింపవలెననియు, (3) దేశములో నోకచోటనుండి మరియొకచోటికి పంపబడునపుడు ఎరువుపై స్వల్పముగ రవాణా చార్జీల మాత్రమే విధింపవలెననియు (4) ఈ ఎరువులను రైతులు విరివిగ నుపయోగించునట్లు లాసర్యమున వ్యవసాయ శాఖోద్యోగులు ప్రచార మొనర్చవలెననియు, స్పష్టముగ ప్రకటించిరి. కాని 1922 సం॥ నుండియు బోర్డు వారు ఈ యభిప్రాయమును మార్చుకొన ప్రారంభించిరి 1922 సం॥రమున ఫిస్కలు కమిషనువారి రిపోర్టుల కెట్టి రక్షణమును నొసగరాదని త్రోసివేసిరి. పశ్చుల విచారణ సంఘమునందు మాత్రము, అత్యధిక సంఖ్యకుం, బోర్డువారి ప్రాత యభిప్రాయమును బలపరచిరి. వ్యవసాయపు రాయలు కమిషనువారు, ఫిస్కలు కమిషనుతో నేకిభించి సహజముగ వ్యాపారమునకు నిరోధముల గల్గించుట వలన, వ్యవసాయమున కెక్కుడులాభము గలుగజూడని నుడివరి. భారత ప్రభుత్వమువారు ఈ విషయమున మాత్రము, రాయలు కమిషనువారి శిఫార్సుపై వెంటనే తీర్మానమును చెప్పిరి. ప్రభుత్వకార్యదర్శి ఈ విషయమై కమిటీసభ్యులకు ఒక సమగ్రులనంపును అందు “ఎగుమతుల నిషేధించగానీ, నుంకములవిధించిగానీ, ఎగుమతులనకిట్టి బ్రయత్నించుట-మొత్తం మీద వ్యవసాయములకు లాభకరము గాదని భారత ప్రభుత్వము వారి భిప్రాయపడుచున్నారు” అని తెలిపెను. ఈ విషయము, స్టేటు కాన్సిలునందు రెండు పర్యాయములు చర్చింపబడినపుడు దేశీయ ఎరువులకు రక్షణమొసగు నూపల నన్నిటిని ప్రభుత్వ సభ్యులకు బలముగ నెరిగెను. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఎరువుల కమిటీవారి ప్రశ్నను తిరిగి చర్చించెదవైదం యువిషయమును, వీరు తెచ్చినను ప్రభుత్వము వారి రంగీకరించెదరాయను విషయమును పంచేప సృష్టించెను. రక్షణకు దామం గీకరింప మని ప్రభుత్వము వారి దివరకు చాలపర్యాయములు ప్రకటించినను, ఈ విషయమై ఇంక చర్చింప బనిలేదని మాత్రము వారు నుడువలేదు. రాయలు కమిషనువారి అభిప్రాయము, ప్రస్తుత కమిటీవారి స్వాతంత్ర్యము నరికట్టబాలదు. అంతయు - క, పైనుదాహరించిన స్టేటు కాన్సిలు చర్చలయందు ప్రసంగించిన పథ్యము “సామ్రాజ్య వ్యవసాయ పరిశోధకమండలివారి విషయమై విచారణచేయవచ్చును” అని తెలిపిరి. కనుక, పై నుదాహరించిన ఆ గాంధీరములన్నను, ఎరువులకమిటీవారి విషయమై జాగ్రత్త విచారణచేసి, ప్రభుత్వమువారిని, ప్రజాభిప్రాయమున కనుకూలముగ మార్చెదరని, భారత వ్యవసాయకు లాశించుచున్నారు.

ప్రజలలో ప్రచారము

రక్షణవిధానము గానియెడల దేశీయ ఎరువులకు రైతులకు చవుకగా నందుబాటులోనికి తెచ్చువార్డు మేమి? ఎగుమతి పశ్చుల విధింప రాదనియు ఎగుమతుల నిషేధింప రాదనియు 1922 సం॥లో శిఫార్సుచేసి, ఫిస్కలు కమిషనువారు దేశీయ ఎరువుల ప్రయోజనమునుగురించి రైతులలో ప్రచార మొనర్చవలెననియు ఎరువుల సమస్యను పరిష్కరించుట కిదియే ఉత్తమును మార్గమనియు తెలిపిరి. ఆ కమిషను సభ్యులలో కొకరు సర్ మానిక్ దాదాభాయిగారు 1929 సం॥న స్టేటు కాన్సిలునందు ప్రసంగించుచు, 1922 సం॥న మేమి నూపనను గావించితిమి కాని ఈ 7వత్సరములలోను ప్రభుత్వమువారి విషయమై నెట్టిచర్యయు దీసికొనలేదు.” అని మొరవెట్టెను. దేశీయ ఎరువులయొక్క ప్రయోజనమును ప్రచార మొనర్చకపోవుటతో నీ విషయ ముగ లేదు. ఈ 7వత్సరములలోను ప్రభుత్వమువారు తమ వ్యవసాయశాఖ వ్యవహారము, విదేశవర్తకులునుగూడ, విదేశీయరవా యనిక ఎరువుల ప్రయోజనమును గురించి ఎంతయో ప్రచార మొనర్చిరి.

వ్యవసాయపు రాయలకర్ణాటకనారాయణునివేదికలో 90 వేల రాయలదలి వాక్యములు ఇందలి రవాణ్యమును బట్టబయలుచేయుచున్నవి. ఎరువులగురించి పరిశోధనల గావించుటకొక కేంద్ర సంఘమును నియమించునూపనగురించి ఇందు చర్చింపబడినది. బ్రిటిషు సర్ ఫెటె ఆఫ్ ఆమ్మోనియా ఫెడరేషను లిమిటెడువారును పైట్రాంము లిమిటెడువారును ప్రభుత్వమువారికి పరిశోధకమండలి నేర్పరచి ఎరువులగురించి ప్రచారమును గావించునెడల, వారిభర్తులకుగాను పెద్దపెద్ద మొత్తముల విరాళముగ నొసగెదమని వాగ్దాన మొనర్చిరి. ఈ వాగ్దానము చాల ఉదారభావ ప్రేరితమైనదనుట నిస్సంశయముని రాయలకర్ణాటకనారాయణుని ప్రశం

సింహిరి. కాని ఆ యుద్ధభావము స్వార్థరహితమైనదిగాదని కమిషనరుగారికి కరించిరి. స్వప్రయోజనముగల సంస్థల చేత నొసగబడు పరిహారముల శంకింపబడును" అను కారణముచే, కమిషనరు రావిరాజును నిరాకరించినను, ఈ విదేశపు ఎరువును ప్రోత్సహించి, వ్యాపింప చేయు నూచనలనే గావించిరి. వై విదేశపు కంపెనీలు గావించిన శిఫార్సులను ఒక్కటే భేదముగలదు. కంపెనీవారు తాము కొంత విరాళమునగదలసిరి. అది యక్కరలేదు. పూర్తిగా భారతపౌరలభ్యమైనదే ప్రచారము గావించవలెనని కమిషనరు శిఫార్సు చేసిరి.

సామ్రాజ్య వ్యవసాయ పరిశోధకమండలి పరిపాలక బృందమువారికి, ప్రభుత్వమువారు సరఫరాచేసిన ఒక నోటునగు "దిటల్ రిపోర్ట్" అమ్మోనియం సల్ఫేటు మొదలగు రసాయన ఎరువులగద, క్రనుముగా తగినది. పెక్కు వ్యవసాయకారుల శిఫార్సులను పరిశీలించుచు వైరులకును, చెరుకు, పొగకు, మొలగుపైరులకును ఈ ఎరువులను పంపిం గింపవలెనని సలహా నొసగుటకు సిద్ధమగుచున్నాడు. వ్యవసాయకారుల వాదనలను విచారించి ఉపయోగించి ఆ కంపెనీల సహాయముతో వానిని బాగుగ ప్రచారమొనర్చుచు వై శిఫార్సులను క్రనుముగ తప్పకుండ సాచరించుచున్నాడు. ఇండియానుండి బయటకు ఎప్పుడును గూడ భారతీయు లెవ్వరను వ్యవసాయ శాఖాధికారి పదవికి నియమింపబడకపోవలయును అర్థములేకపోలేదు. బ్రిటిషు డైరెక్టరుల క్రింద పనిచేయుచున్న చిన్న అధికారులయందలి భారతీయుల విదేశీయ కంపెనీలలో పోటీయున్నపుడు దేశీయ ఎరువుల ప్రోత్సహించుచు ప్రచారమొనర్చాలి. కనుక, దేశీయ ఎరువుల యుపయోగమును గురించి ప్రభుత్వమువారిద్వారా ప్రచారము జరుగునని యెంచుట వట్టిభ్రమ. దేశీయ ఎరువులను విదేశీ ఎరువుల కంటే వాడు విచారణను ముగించు శిఫార్సుల చేసిన పిమ్మట వానిని గురించి వేర్వేరు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములను సంప్రదించి పిమ్మట భారత ప్రభుత్వమువారు చర్య దీక్షింపవలసింది యెంతయో కాలము పట్టును. అపిమ్మట కొన్ని సందర్భముల ప్రభుత్వము వారు చర్యదీక్షింపక పోవచ్చును. తీసికొనిన ఆపట్టికి విదేశీ ఎరువులు పూర్తిగా నీడేశము నాక్రమించుకొనవచ్చును.

ఎరువులలో కల్పితమైన మోసపుచ్చుట

రసాయనిక ఎరువులను గురించియు, ఇంతవరకును జరిగిన పరిశోధనలలో దెలియవచ్చినవాని ప్రయోజనముల గురించియు, కమిటీవారు చర్చించిరి. పరిశోధనాఫలితములను పెక్కు రసాయనిక ఎరువు లిటీవల విక్రయమునకు దేబడుచున్నవనియు ఆకర్షకముగా దాంలిక ప్రకటనలతో అమాయకులకు రైతుల నెక్కువరచుచున్నారనియు, కమిటీవారికి దెలుపబడెను. ఈ విషయమును గురించి లీహర్ ప్రతినిధి చాల విషయముల వెల్లడి చేసెను. ఇదివరకు బహుళముగా గనిపించు ఎరువుకేర్లు గాక, ల్యూనోఫాస్, నిసిఫాస్, ఎస్. సి. పాస్ మొదలగు కేర్లతో క్రొత్తయొకపు లెన్నియో బయలుదేరెను. భారతరైతుల అమాయకత్వమును పూర్తిగా స్వార్థముకొర కుపయోగించుకొనుట కెట్లా ప్రయత్నించుచుండో దెలుపుటకొక నిదర్శన మొసగబడెను. సి. ఎం. వాచిన్సన్ సి బి ఇ. గారు భారతప్రభుత్వమువారి శిక్షణ అధికారులలో నొకరు మొన్నటివరకు వీరు పూసాతో ఇంపీరియలు అగ్రికల్చరీస్ట్రగ పనిచేసిరి. వీరిపుడు ఇంపీరియలు కెమికలు ఇండిస్ట్రీసు (ఇండియా) లిమిటెడునందు పనిచేయుచున్నాడు. 1929 సం॥ ఫిబ్రవరి 12 న తేదీన వీరి కొన్ని రసాయనిక ఎరువులను వేర్వేరు కైరులపంటలు ఎటుల పోషించియును దెలుపుచు రాజప్రతినిధి గారి ఆంతరంగిక కార్యనిర్వహణ కొక బాబు వ్రాసెను. ఆ బాబు, ఎరువుల కమిటీవారికి పంపబడెను. సూతనవ్యవసాయ పద్ధతులతో బాటు, రసాయనిక ఎరువులు; ఈ దేశమున వ్యవసాయకులకు చాలాభాగము లగునని ఈ పరిశోధనలవలన స్పష్టమగుచున్నది. అని హామీవచ్చుచు గా బాబు నందు దెలిసిరి. అంతటితో సూరకొనినయెడల ఆత్మపక్షము మేమియు నుండదు. కాని తన వాక్యమును రుజువుచేయుటకు దాహరణము నొసగుచు, నొక స్టేటుమెంటును తయారు చేయుచు, సం॥ పరగణాలలో నొకచోట 15 ఎకరముల సత్తెలు ఆఫ్ అమ్మోనియా ఎరువు వేయుటవలన ఎకరమునకు 19-11-0 చొ॥ న నికరము లాభము గలిగెనని దెలిపెను. అనిదర్శనములే మరి కొన్ని గలవు. వాచిన్సన్ గారు దెలిపిన ఈ విషయమును కమిటీలో శక్తిరై నను విశ్లేషింప న. గీకరింపలేదు. వారాపత్రికలలో వర్తకప్రకటన లెట్టివో, ఈ బాబుగూడ నట్టిదేనని నుడువుచు, అధ్యక్షుడు ఆపహాస్య మొనర్చుచు త్రోసివేసెను. ఆకమిటీలోని ప్రతి సభ్యుడును, యూర పియనులును ఎక్కువద్రులునుగూడ అధ్యక్షుని వాక్యముతో నేటికించిరి. రసాయనిక యెరువుల సందర్భమున, అధ్యయనం చేయు విషయములలో నైనను, రైతులకు రుజువుపరచునని యుజువుచేయుట కీనిదర్శనము జూపనని నమ్మెదను. (1) పా

రులలో విక్రయింపబడు ఎరువుల ప్రయోజనము గురించి రైతులు మోసపోవడము నివారణకమున సలహాలభింపవలెను. (2) బహుళములలోని ఎరువులలో కల్ప జరుగవలెనందే జేయవలెను. ఆంగ్ల దేశమున 1926 సం॥ న గావించబడిన "ఎరువులు ఆహార పదార్థముల శాసనము" వంటి శాసన మీదేశమునగూడ అవసరముని కొందరు, రాయలు కమిషనరువారికి దెలుపగా గానయి క ఎరువుల నీడేశమున విశ్లేషణియులగు పెద్దవర్తక సంఘములు సూరక రైతులను విక్రయించుచున్న వికృత అట్టివట్టు ముక్కరలేదని త్రోసివేసిరి. కాని ఎరువుల కమిటీవారు, రాయలుకమిషను వారి యభిప్రాయముతో చేతి భరింపగలిగినట్లులేదు. అందుచే కమిటీవారు, అభిల భారత ఎరువుల శాసన మువరకుని అభిప్రాయమును వెల్లడించుచు, కమిటీవారు తిరిగి సమావేశములలోగా వేర్వేరు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము లీవిషయమును ఆలోచించి తమకు దోచిన నూచనల గావించవలసిన దని గోరిరి.

ఈ సింహావళి కనమును ముగించుటకు పూర్వము, సామ్రాజ్యవ్యవసాయ పరిశోధకమండలివారి యాజమాన్యమున వ్యవసాయపరిశోధనల గురించి, ప్రజల కెంతవరకు వెల్లడి చేయబడుచున్నదియు, ఎంతవరకు ఈవిషయ వింకను అభివృద్ధిచెందవలయున్నదియును ఇంచుక వివరింపవలసియున్నది. సిన్హాలో చాలమంది స్నేహితులు - వారిలో కొందరు శాసనసభ్యులు, మరికొందరు పెద్దప్రభుత్వోద్యోగులు, ఎరువుల కమిటీ అసగా నేమిటి? దాని నెవరు నియమించిరి? అని ప్రశ్నించెరి. పరిశోధకమండలివారు గావించుచున్న పని వారు సమావేశముల చిన్న గదికి వెలుపల నెవరిని దెలియదు. అందుచే వారటుల ప్రశ్నించుటలో శాశ్వతమైతేదు. ఈ మండలి, పూర్తిగా ప్రభుత్వమువారి శాఖగాను, ఇది అధికార అధికారేతరులుగల విశ్రమసంస్థ. ఇండియన్ సోసైటీ ఆఫ్ డైరెక్టరులతోను బడినది. మండలివారు గావించు, పరిశోధనలు కొన్ని రైతులకు చాల ఉపయోగకరముగ నుండగలవు. కాని ఇంతవరకీ పరిశోధనలు పూర్తిగా ప్రభుత్వ ఉద్యోగశాఖలకు సంబంధించి యుండుటచే, వారింకను ప్రభుత్వ ప్రచారపద్ధతుల వాసనను పాలించుకొని, బాహ్యులను ప్రచారపద్ధతుల నెలవలించబాలకున్నాడు. ఈ క్రొత్త పరిశోధకమండలివారు తమ కార్యక్రమమును, తమ పరిశోధనల ఫలితముల వెల్లడిచేయుట కవిలంబించు ప్రయత్నములను పద్ధతులను మార్చుకొని, విశాలమం ద్విష్టితో క్రొత్తపద్ధతుల నవలంబింపవలసియున్నది. లేనియెడల వానినివలించి ప్రజలకుదెలియక నిరుపయోగమగును. పరిపాలకవర్గమువారి యాజమాన్యమున నొకమంది ప్రచారణశాఖగూడ ఏర్పరపబడినయెడల, ప్రస్తుత లోపమును చాలవరకు సరింపవచ్చును.

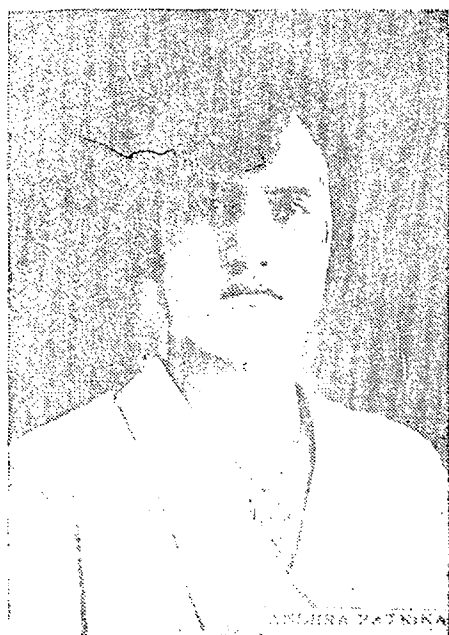
అసలు బంగారు పగలకు
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెల కంపెనీ,
మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు వ్యాపారపు అండ్
డైమండు బొంబాయి, బెజవాడ. 3
ఆయుర్వేదభూమి వారి రామశాస్త్రిలవారి
శ్రీ రవర్షని వల 1-4 రు 1-5.
తెలుగు గుజరాతు వృద్ధిచేయును. అన్ని పనులలో కారణము.
ఆయుర్వేద బొంబాయి (బెజవాడ) బెజవాడ.
చందా నర్సరీలోలు - నేరం బెజవాడ
8 సం॥ అంటుమూడిచెట్టు, ఇంకా అంటుచెట్టు దిశక
రు 9 సీనితర్కారీ, పూలవిత్తులు, తయారుచేయును సీమరంగుల
పాకెట్టులో 24 దినములు రు. 2-12-0 12 దినములు రు. 2,
స్వదేశీతర్కారీవిత్తులు 24దినములు రు. 2, పూలబాగుచేయవం.
CHANDRA NURSERY, SALEM JUNCTION

మోహినీ తైలము
5 తు॥ నూనెగల సీసా 1-8 0-12-0
శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.
ఇది మనఃపరిశ్రమము తేయు విద్యార్థులు, స్త్రీలు
ఉద్యోగములు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును,
నుండరుల మోహాలావణ్యములకు ప్రాపనుకురులను మనోహరముగ
పెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందుగల రమణీయమును నువాసన
చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగువారు
వారలగుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టు
నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమును నువాసనద్రవ్యములను చేర్చి
తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు చదికి
యున్నాము. వేరేమీ ఒకసారి పరీక్షించిన నిజములెల్లగుట.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

హిందీ విద్యావశ్యకత
విద్యార్థుల కొరతనువి
హిందీవిద్య విద్యార్థులయందులలో నూతనముగాచేరి, మీ
యొక్క బసలకేర్పాటుగావించుకొని, మీయొక్క సురువులను
నిరవరముగొని యున్నాడు. కాబట్టి, మీ చుట్టుప్రక్కల
సీతగడల గూర్చి యొకేంత విచారించుటకు మీ కిప్పుడు తీరిక
యొస్తుది.
నున దేశములో నిప్పుడు హిందీయుద్యమము నడుచు
చున్నదని మీ రెగియే యుండురు. మన జాత్యభివృద్ధికి మన
దేశమున కంతకునొక సామాన్య భావ
యననరమని కూడ మీ రెరింగి యే యుండురు.
హిందీభాషచెక్కటి మాత్రమే నున జాతీయభావగా నుండ
గలదని అన్ని పక్షములవారంగీకరించియే యున్నాడు. భారత
దేశములో 28 కోట్లప్రజ లిదివరకే హిందీభాషను చేర్చియు
న్నారు. దక్షిణభారతీయులగు 7 కోట్ల ప్రజలుమాత్రమే యీ
భాష నింకను నేర్చుకొనలేదు. హిందీభాష తరువాత భా
రతదేశమున కంతకును రెండవభాషయగు బంగాళీభాష
5 కోట్ల ప్రజలకు మాత్రమే తెలిసియున్నది. ఆంగ్ల భాషయెన్న
టికినిగూడ మన సామాన్యభాష కాకాలక పోవుటయేగాక,
యీ భాష నాగరికతకు, మనవిజ్ఞానమునకు, నిద్రధమగానున్న
ది. ఇంగ్లాండుదేశము తమిళభాషను తన జాతీయభాష గావం
చుకొనయత్నించుచున్నప్పుడు, భారతదేశము ఆంగ్ల
భాషను తన జాతీయభాష గావించుకొనయత్నించుటగూడ
యంతవరకే సరియగును. హిందీ ప్రచారసభచే నొక పబడు
చున్న హిందీ ప్రచారోద్యమమునందు విద్యార్థులు ప్రత్యేకాభిమా
నమును జూపవలసియున్నది. దానిని తమ స్వంతయుద్యమము
గానే భావించవలసియున్నది. హిందీ యుద్యమము
విద్యార్థులు స్వంత యుద్యమమునందే, దాని భావిదేశగూర్చి
మనము శంకింప నవసరముండదు.
మీరు హిందీ నేర్చుకొనుట కిప్పుడు నిశ్చయించుటయే
మీయొక్క ప్రథమ కర్తవ్యము. హిందీభాష ఆంగ్ల భాషవలె
విదేశభాషకాదు. కాబట్టి దానిని మీరు తమ సులభముగా
నేర్చుకొనగలరు. ప్రతిదిన మొక గంటకాము మాత్రము
హిందీ విద్యాభ్యాసమునకు మీరు వియోగపరచుచో, మీరు
నెలల కాలములో మీరు హిందీ భాషయందు వ్యవహారిక
పరిజ్ఞానమును సంపాదించగలుగుదురు.
హిందీ ప్రచారసభవారు రెండువిధముల హిందీ ప్రచారము
గావించుచున్నారు. (1) హిందీ విద్యను నేర్పుచున్నారు. (2)
హిందీ స్వబోధనీ పుస్తకములను ప్రకటించుచున్నారు. ఈ పు
స్తకముల మూలక నమోద ఉపాధ్యాయుని సహాయము లేకుండ
హిందీభాష చుట్టముగా నేర్చుకొనగలరు కాబట్టి హిందీవి
ద్య వారంభింపుడు. ఇందునిది తమ అయిన పుస్తకములు ప్రత్యే
కముగా ప్రకటింపబడియున్నవి. ఈ యియిన పుస్తకముల
మొత్తపు ఖరీదు రూ 1-15-0 మాత్రమే.
ఇంకొక విషయమునకును మీరు తెలుపవలసి యున్న
ది. విద్యార్థులు హిందీ యుద్యమమునకు బోధన గలుగుటకు
గాను, హిందీ ప్రచార సభవారు విద్యార్థి సభ్యత్వము నేర్పా
టు గావించియున్నాడు. విద్యార్థి సభ్యత్వపు రుసుము సంత్స
రమునకు రూ 1 మాత్రము నిర్ణయింపబడియున్నది. విద్యార్థి
సభ్యత్వమును మీరు సొండు. వలన మీ సభ్యుల మీకు సంబంధ
మేర్పడుటయేగాక, సభ్యమెక్కరివాస్తవం. యిటు విశుచితము
గా నొసగబడుచుండును. మియు సభ్యుల కర్తవ్యవిధానము
గూర్చి సలహా గావించుటకు మీ కవకాశముండును. ప్రతివిద్య
లయవందలి విద్యార్థులను యీసభ్యత్వమునకు నిండాలు
పనూలుచేసి, సభ్యులట్టికలలో గూడ చందాల మొత్తులను
మాకార్యాలయమునకు పంపి బాధింతురు. ఈవిధముగా విద్యా
ర్థులు పడిన భారత హిందీ ప్రచారసభతో శాశ్వతసంబంధము
గలిగివుకొని, తామె క్రమక్రమముగా హిందీ యుద్యమమును
నడుపుదురు కాక!

ఎం. సత్యనారాయణ,
కార్యదర్శి.
సత్యభారతి హిందీ ప్రచారసభ, 193, మోహన్
బిల్డింగ్, బెజవాడ, బెజవాడ.

మధు
రసభరితమగు మానవత్రిక
5 న సం॥ 1-8-30 మాత్రమునను.
చందా రు 1 మాత్రమే.
(మాదిరినట్టి ఉచితము)
"మధు" కార్యాలయము పాలా పెట్టె 287, చందాస్.

మీస్ ఎస్. డాచింపులు విల్లునుగారు

మదరాసు జనరలు ఆస్పత్రిలో నర్స్. ఇంగ్లండు, డబ్లిన్, బెర్లిన్, వియన్నా నగరములందు ఉన్న తవిద్య నభ్యసించుటకు వెడలెను. (పి. ఎన్. ఎ.)

తెఫ్. టి. సి. కురుపుగారు బి. ఎ.

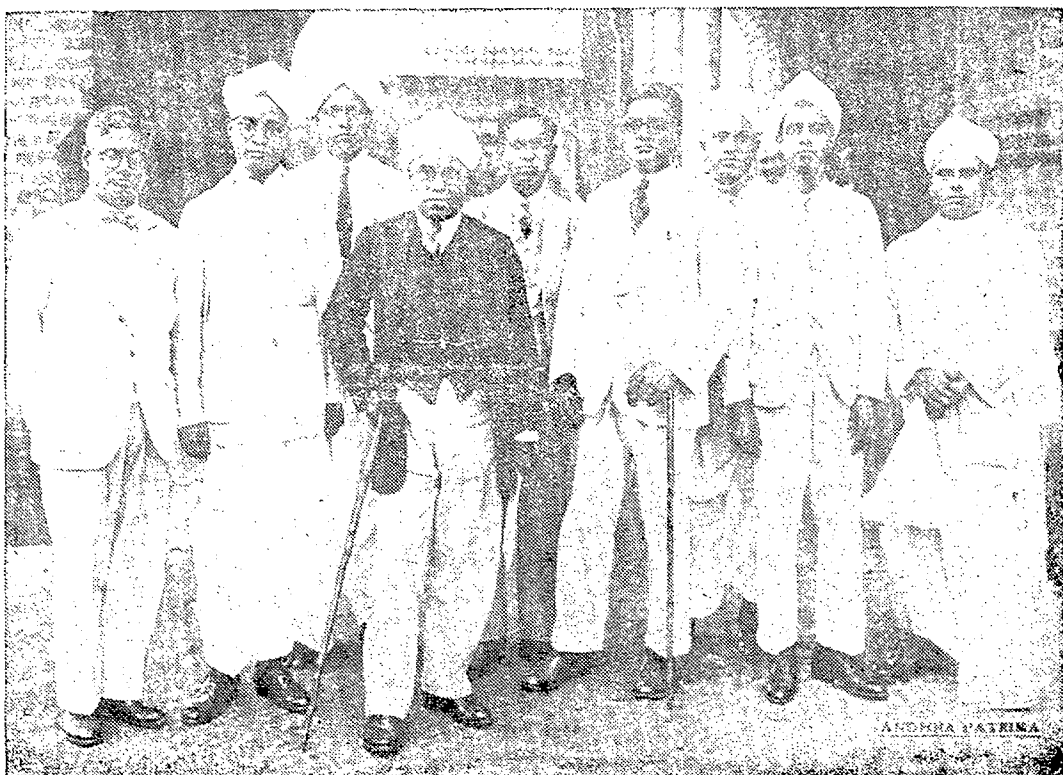
ప్రస్తుత నిర్బంధ విధానమును నిరసించుచు ఇండియన్ టెలిటోరియలు ఫోర్సునందు టెఫ్టి నెంటు పదవిని త్యజించిరి. (పె. టి. సి.)

చెన్నపురి సంగీతవిద్యత్సభ

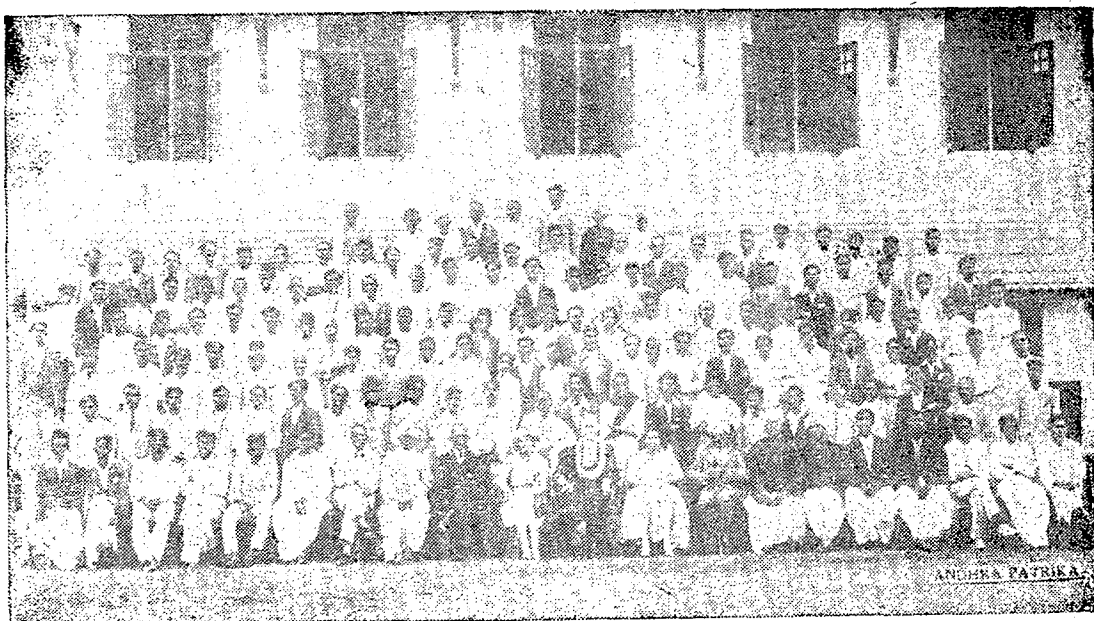
శ్రీల పోటీపరీక్షలు

పై సభయొక్క కార్యదర్శు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు: పీజా వాద్యమును, ఫీజేలు వాద్యమును, పోటీపరీక్షలను శ్రీలకొరకుమాత్రము జరుపుట కేర్పాటు చేయబడినది. సంగీతమున వృత్తిగానవలంకించినట్టి (ఆమెయ్యారు) శ్రీలకొరకుమాత్రమే యీ పరీక్ష లుద్దేశింపబడినవి. ప్రతిపోటీ పరీక్షయందును అగ్రస్థానమును సంపాదించినవారికి మూడు సవరణలనిలువగల బంగారుపతకము బహుమతియొసగజడును. శ్రీ యు త ఎ క్. వి జ య రా ఘ వ ను గారు యిందునిమిత్తము రూ. 100 విరాళము నొసగి యున్నారు. ఈపోటీపరీక్షలు 1980 అక్టోబరు నెలలో జరుపబడును. సరియగు తేది సలమ మున్నందు వార్తాపత్రికలలో ప్రకటింపబడును. పోటీదారులకు ప్రత్యేకముగాకూడ తెలియ చేయబడును. కర్నాటక సంగీతమునందు మాత్రమే పోటీపరీక్ష జరుపబడును. పోటీదారులు తమ కిష్టముగు 6 రాగములలో 6 కీర్తనల యొక్కయు 2 రాగముల యొక్కయు పట్టికను పంపవలెను. వీనిలోనుండి 2 కీర్తనలను ఒక రాగమును వారు వాద్యయంత్రమువిడ పాడవలెను. తమకొరతలయొక్క అధ్యయనముకు తెలిసియుండవలెను.

పీజా వాద్యమునకు క నీ స ము ముగ్గురును ఫీజేలు వాద్యమునకు ఆరుగురును పోటీ దారు లుండిననే గాని, పోటీపరీక్ష జరుపబడజాలదు. పోటీదారులు తమ దరఖాస్తులను 1980 సెప్టెంబరు 20 తేదీలోగా యీ క్రింది చిరునామాకు పంపవలెను:— చెన్నపురి సంగీత విద్యత్సభాకార్యదర్శులు, నెం. 322 తంబుకెట్టిపిళి, బార్లెటోను.

సెనేటు మందిరమునందు డా॥ ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారు 29 వ తేదీనుండి దక్షిణదేశ రాజ్యాంగ వ్యవస్థసూచి మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయోపన్యాసముల నొసంగుచున్నారు. ఉపన్యాసకులు, సీలకంఠశాస్త్రిగారును, ప్రొఫెసరు లోకనాథనుగార్లు మున్నగువారను ఇందు కలరు. (పి. ఎన్. ఎ.)

దత్తమండలముల కాలేజి హాస్టలుయొక్క నూతనభవములను మదరాసు ప్రభుత్వఆర్థికసభ్యుడు తెరచినసందర్భమున అనంతపురములో తీయబడిన ఛాయాపటము. (బాబు బ్రదర్సు)

జయిలు మార్పు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఈ క్రిందివారికి నేను రాజమండ్రినుండి బళ్లారిసెంట్రల్ జైలుజుకు మార్చినారు.

1. భూపతిరాజు సత్యనారాయణ, 2. వి. బలరామ రాజు, 3. నంబ సత్యనారాయణ, 4. కే. సత్యరాజు, 5. యం. లక్ష్మీ నారాయణ, 6. బి. నుబ్బరాజు, 7. యక్. జగ్గరాజు, 8. ఏ. భానుమూర్తి, 9. యక్. వెంకటనారాయణ, 10. సి. వెంకటకారాయణ, 11. పి. నుబ్బరాయశాస్త్రి, 12. పి. శ్రీరాములు, 13. యం వెంకటరావు, 14. వల్లూరి నుబ్బన్న, 15. గొట్టిపాటి వెంకటరత్నం, 16. చులసాని నాగభూషణం, 17. చింతపల్లి అంకి నీడు, 18. నడింపల్లి నుబ్బరాజు, 19. నాగం కృష్ణమూర్తి, 20. యెన్నేని బ్రహ్మయ్య, 21. కోడూరు వెంకటశేషయ్య, 22. భూపతిరాజు పుల్లంరాజు, 23. తల్లా ప్రగడనాగరాజు, 24. సాయం వరదదాసు, 25. బొప్పి రామస్వామి, 26 కాను నుబ్బరాయుడు, 27. రావుర రంగారావు, 28. వేముగుర్రెడ్డి, 29. నుల్లూరు వెంకటేశ్వరావు, 30. జగన్నాథరావు, 31. పుచ్చా వెంకటేశ్వర్లు, 32. తంగిరామ రామసోమయాజులు, 33. తల్లాప్రగడ నారాయణమూర్తి, 34. సాగి శివ రామరాజు, 35. తననంపూడి వెంకటరత్నాచెడ్డి, 36. బొబ్బి వరపు వెంకటకృష్ణారావు, 37. పెనుమచ్చ రంగరాజు, 38 కోనేరు వెంకటసుబ్బయ్య, 39. నంబూరు వెంకటరత్నం, 40. నల్లికొండ సత్యనారాయణ చౌదరి, 41. మంలెన నరసింహ

రాజు, 42. మంలెన చిన కృష్ణంరాజు, 43. మైశేపల్లి కృష్ణారావు, 44 మంలెన కృష్ణంరాజు, 45. పుచ్చెర్ల పాటి వెంకటనరసింహరాజు, 46. ఆలపాటి వెంకటసుబ్బయ్యచౌదరి, 47. ఆప్పలరంగయ్య, 48. జంపన నుబ్బారావు, 49. మామిడి శ్రీరామమూర్తి, 50. కోట నాగభూషణం, 51. మురికి పూడి శ్రీరాములు, 52. భూపతిరాజు, సత్యనారాయణరాజు, 53. కణియూడి బుచ్చిరాజు, 54. తూములూరి సాంబశివరావు, 55. మాగంటి సత్యనారాయణ, 56 నల్ల గంగన్న, 57. కొల్లూరు వెంకటప్పయ్య, 58. జి. వెంకన్న, 59. క. నారాయణరాజు, 60. శీతారామరాజు, 61. భూపతిరాజు సత్యరాజుగార్లు, 62. మరియొకరు.

కొణకంచి

నందివాడ తాలూకా కొణకంచిగ్రామములో 24-1-80 తేదీ సాయంత్రం అశుముల వెంకట్రామయ్యగారి అధ్యక్షత క్రింద యొకపెద్ద బహిరంగసభ జరుపబడెను. శ్రీబాల నుబ్బరామశేషయ్య మండల బాలవీరరాఘవయ్యగారలు మద్య పానమునుకూర్చి, ఖడ్గమునుకూర్చి ఉపన్యాసముల నొసగిరి. సుమారు 300 మంది జనులు విచ్చేసిరి. సర్కారువారి తరపున ఒకయిక్ సెక్యూరుగారు వచ్చి మద్యపానమునుగురించి ఆ సభలోనే ఉపన్యాస మొనర్చిరి. (బి. వి.)

న్యాయస్థానవార్తలు

జాతీయపతాకపు కేసు
గాంధీటోపి కేసు

(హైకోర్టు న్యాయ పాండేగారియెదుట)

మదరాసు, జూలై 31:—నిన్న మధ్యాహ్నము, ప్రభుత్వమారితరపున, కె. ఎస్. గణపతిగారు హాజరై, రాజమహేంద్రవరపు జాతీయపతాకపు కేసును, గుంటూరు గాంధీటోపిల కేసును, విచారణకు కొన్ని రోజులవరకు వాయిదావేయవలసినదని గోరుచు పిటిషను దాఖలుచేసిరి. ఈ కేసు, ఇదివరకు ఉత్తరవుల ప్రకార మిదివరకు విచారణకు రావలసియుండెను.

గణపతిగారు పిటిషను దాఖలుచేయుచు ఈ రెండు కేసులయందును తమతరపున వాదించుటకు ప్రభుత్వమువారు అడ్డుకేటు జనరలును నియమించిరి. కాని అతడిభ్రావోడింకొకనో, మరియొక కేసును వాదించుచుండుటచే, ఈదినమున హాజరుగాలేదనియు చెలిపి ఆగస్టు 6 వ తేదీవరకును వాయిదానొసగవలెనని గోరిరి.

గాంధీటోపిలకేసునందలి పిటిషనరుతరపున డి. బి. టి. రంగాచారిగారు హాజరై పిటిషను నెఱుఁచుచు, ఈ కేసు సాధ్యమైనంతవరకు పరిష్కరింపబడవలెననియు గాంధీటోపిలధరించినందుకు ప్రతిదినమును చాలమంది ప్రజలు 6 నెలలు 1-సంవత్సరము చొప్పున శిక్షింపబడుచున్నారనియు నుడివీరి. ప్రభుత్వన్యాయవాది సిద్ధయ్యగారు లేనియెడల, కేసు పరిష్కారము గువరకును, గాంధీటోపిల నిషేధపుటు తరపును సస్పెండుచేయవలెననియు, అటుపైనవో దానివాయిదానొసగుట కాక్షేపింపవలసియు నుడివీరి. గణపతిగారు అధ్యయము సోమవారమువరకైనను వాయిదానొసగవలెనని గోరిరి.

సోమవారము తనకు వీలులేదని రంగాచారిగారు రినిరి.

తుదకు న్యాయమూర్తి కేసును శుక్రవారమునకు వాయిదా వేసెను.

* * * *

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభ్యునివై కేసు

మల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగారి పిటిషను

మదరాసు, జూలై 30:—ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ శివరామకృష్ణయ్యగారు సభ్యుడగు నుండెను కారణముచే మల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగారివై చేపడిన క్రిమినలుకేసును, జిల్లా కార్యనకుగాని, జిల్లా వెలుపల మరియొక మొదటి తరగతి మేస్ట్రీలు కోర్టునకుగాని మార్చవలెనని గోరుచు మల్లెల శివరామ కృష్ణయ్యగారి తరపున, వి. రామదాసుపంతులుగారు హైకోర్టులో న్యాయ పాండేగారియెదుట పిటిషనును దాఖలు చేసిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము చట్ట విరుద్ధమున సంఘమున జూను 21 వ తేదీన ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. 24 వ తేదీన సదరు ఉత్తరవు బందరు చేరెను. 28 వ తేదీన పిటిషనరు, ఆం. రా. కాం. సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసగెను. 25 వ తేదీన పిటిషనరువై ప్రభుత్వమువారు తాలూకా మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో కేసు పెట్టిరి. నెవన్న కోర్టునకు అప్పీలు చేసుకొనుట కవకాశముండుటకుగాను ఈ కేసును తన కోర్టునకుగాని, లేక మరియే మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటు కోర్టునకుగాని మార్చవలసినదని గోరుచు ముద్దాయి, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుయెదుట పిటిషను పెట్టెను. చట్టముల అర్థమునుగరించి ప్రభుత్వపుటు తరపుయొక్క అధికారా నధికారములగురించియు, చాల పెద్ద విషయము లే కేసునందు పరిష్కరింపబడవలసి యున్నవని గూడ వీరు చెలిపిరి. కాని మేజిస్ట్రేటు సదరు పిటిషనును నిరాకరించెను.

జిల్లాలో రెండవతరగతి మేస్ట్రీలుకోర్టులో తనకు నుముజరుగదని భయపడుచుంటినియు, కనక కేసును నెవన్న జడ్జికోర్టునకుగాని జిల్లావెలుపల మొదటితరగతి మేస్ట్రీలుకోర్టునకుగాని మార్చవలసినదనియు, ముద్దాయి హైకోర్టునకు గావించినపిటిషనులో చెలిపిరి.

న్యాయమూర్తి పిటిషను దాఖలు దీనుకొని, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరును నోటీసు నొసగ ను తరపుచేసి, కేసును ఆగస్టు 7 వ తేదీకి వాయిదావేసెను.

వి. రామదాసుపంతులు, పి. సత్యనారాయణరావు గార్లు పిటిషనరుతరపున హాజరైరి.

నెల్లూరు మునిసిపల్ ఛేర్మన్

రాజీనామా
(ఒకవిలేఖరి)

నెల్లూరు మునిసిపల్ ఛేర్మన్ శ్రీ తిక్కనరపు రామి రెడ్డిగారు తనపదవికి రాజీనామా నొసంగుచు ఇట్లు కాన్సెల్ చేసిరి:—

నేటి రాజకీయముల అభాగ్యస్థితియు మునిసిపల్ ఛేర్మన్ పదవియుండు ఇక యుండుట దుస్సాధ్యమని నేను నమ్మించుకొనుచున్నాను. ఈ వ్యక్తి గావించబడిన ప్రభుత్వపుటు తరపుచే మన హక్కు అనుస్వతంత్రాభిప్రాయముల కాన్నియులో వెల్లబుచ్చుట నిరోధింపబడుట మీ యందరకు నువిదితము. ఇట్టి మహాత్తరపరిస్థితులందు సభ్యుల నిష్పక్షికాభిప్రాయములతో అధికారులు జోక్యము గలిగించుకొనుచున్నారు. స్వపరిపాలనాసంస్థలనబడు యీ కాన్సిలులందు మన కెంత స్వాతంత్ర్యము గలదో యిప్పుడు మీకందరకు నువిదితమైయున్నది. అధ్యక్షుడవరిలో నాకు కలిగిన దీర్ఘ అనుభవమును బట్టి వై అధికారులజోక్యము లేకుండా ఏదిగాని చేయుట కెట్టి స్వాతంత్ర్యముగాని లేదని చెలిసికొంటిని. తీవ్ర సమాలోచనానంతరము ఇక ఎంతమాత్రముగాని యీ పదవికి అంటుకొనియుండరాదను నునిశ్చయమునకు వచ్చితిని. కావున చేరే ముఖ పదవికి త్యాగపత్రము నొసంగుచున్నాను. అంగీకరింపుడు.

నా శక్తికొలది మునిసిపాలిటీకి నేనజేయుటకు సహాయ భూతులైన తోడికాన్సిలరులకు హృదయపూర్వక వందనములు. ఏదైన లోపములున్న మన్నించెదరని భావించెద.

మునిసిపల్ ఉద్యోగగణమువారి కృషికి నే నభినందించుచున్నాను. పట్టణము సర్వతోముఖాభివృద్ధిని బొందినది. విశేషముడు, టి. రామిరెడ్డి.

29 తేదీ యీ రాజీనామాను అంగీకరించుచు నాటి సభను గౌరవపురస్కరముగా చాలించిరి.

రాజమండ్రి కాకినాడలలో

144 సెక్షను ఉత్తరవులు

నవంబరు నెల 9-10 వ తేదీవరకు ఆములులోనుండును

జూలై నెల 22 వ తేదీనాడు వెలువడిన ఫోర్టునెంట్ జార్జి గజెటులో ప్రస్తుతము కాకినాడ రాజమహేంద్రవరములలో అమలునందున్న 144 సెక్షనునుగూర్చి ఈ క్రింది ప్రకటనలు గలవు:—

కాకినాడ

(నెం 158రు) కాకినాడ నగరము లో ను చుట్టుపట్ల ఏడుమైళ్లలోపుగా నున్న ప్రదేశములలో ను కా స నోల్డ్ డివిజన్ ముందు ముఖ్యముగా 1889 సం॥పు మదరాసు ఉప్పుచట్టముయొక్క ధిక్కారమును పురికొల్పునట్టి సభలు జరుగగూడదనియు, జాతీయపతాకములను జండాలును ధరించి నిషేధములైన రాజద్రోహకరములను పాటలను పాడుచు ఎవ్వరును ఉత్సవములను జరుపగూడదనియు, 1930 సం॥ జూన్ నెల 9 వ తేదీన మూర్ఖగోదావరిజిల్లా కలెక్టరుగారు 1898 సం॥ము నాటి క్రి॥ ప్రా॥ కో॥ 144 సెక్షనులోని 2 వ సబ్ సెక్షను ప్రకారము మొకనిషేధము ననుసరింపరచి యుండిరి. ఈ నిషేధము, ఆగస్టు 9 వ తేదీ మొదలు కొని మిరి మూడునెలల కాలములలో నుండవలయునని వై 144 సెక్షను యొక్క 6 వ సబ్ సెక్షను ననుసరించి సభాయుక్తులగు గవర్నరుగారిందుమూలముగా నిర్ణయించుచున్నారు.

రాజమండ్రి

(నెం 160 రు):—కాసనోల్డ్ డివిజన్మును, అందు ముఖ్యముగా 1889 సం॥ నాటి మదరాసు ఉప్పుచట్టముయొక్క ధిక్కారమును, పురికొల్పునట్టి సభలుగాని, జాతీయపతాకములను జండాలును ధరించి, రాజద్రోహకరములను నిషేధములైన పాటలనుపాడుచు ఉత్సవములనుగాని రాజమండ్రిలోను, దానికి చుట్టుపట్ల 7 మైళ్లలోపుగనున్న ప్రదేశములలోను జరుపుటకు వీలులేదని నిషేధించుచు 1898 సం॥ నాటి క్రి॥ ప్రా॥ కో॥ 144 సెక్షను 2 వ సబ్ సెక్షను ప్రకారము మూర్ఖగోదావరి జిల్లామేజిస్ట్రేటుగా రొకలెక్కరు నమలుపరచియుండిరి. వై ఆర్డరు 1930 సం॥ ఆగస్టు నెల 10 వ తేదీ నుండి మిరి మూడు నెలలవర కములలో నుండవలయునని వై 144 సెక్షను 6 వ సబ్ సెక్షను ప్రకారము సభాయుక్తులగు గవర్నరుగారు నిర్ణయించుచున్నారు. (ఫోర్టునెంట్ జార్జి)

కెంపులు, పచ్చలు, మంచముత్యములు వర్షరాలకు వీకంసి చబిల్ దాసు అండ్ సన్స్,

సీమకమలములు, నగలభరణములు,
112, 113 చినబజారులోడ్డు, మద్రాసు. 4

చౌంచాయి బట్టలవర్తకులు

వల్లభాయిగారిని సందర్శింప

గోరుట

మంగళదాసు మార్కెట్టును మూడరోజుల

వరకును ఘానీవేయుటకు నిశ్చయించుట

చౌంచాయి, జూలై 30:—

మంగళదాసు బట్టలమార్కెట్టును మూడరోజుల వరకును ఘానీవేయుటకును యీలోగా తమ అభిప్రాయములను కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడగు స్వరాజు వల్లభాయిపేలుగారికి తెలియజేయుటకును యీమార్కెట్టులోని వర్తకులు తీర్మానించినందున ఈమార్కెట్టులో వలకట్టుల పికెటింగు చేయుటను మానివేసిరి.

తక్కిన సీమకమల దుకాణములంద నేడు శ్రీ వలంట్టిరులు పికెటింగు చేసిరి.

స్వదేశీబట్టల నమ్ము చిల్లరవర్తకులు

దుకాణములను తెరుచుట

గౌరవముగాట సీమకమల నమ్మునట్టి వర్తకులపట్ల సానుభూతిని కలిగియుండుటవలననే కఠినవిధానమునలించుచున్నారని తెలిచి తన అసమ్మతిని తెలుపుటకు స్వదేశీవస్త్రముల చిల్లరదుకాణములనుగూడ ఘానీవేయవలెననియే చిల్లరవర్తకులుగూడ మొదట నిశ్చయించిరిగాని దుకాణములను మూయనక్కరలేదని స్వరాజు వల్లభాయిగారు వారికి సలహానిచ్చినందున నేడి చిల్లరవర్తకులందరును తమస్వదేశీబట్టల దుకాణములను తెరచిరి.

(ఫీ. ప్రె.)

విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము

లాంకుమైదులో ప్రబలముగు దురవస్థ

అహమదాబాదు, జూలై 30:—లాంకుమైదునుండి ఒక ప్రముఖుడగు విల్లుయేజంటు అహమదాబాదులోని యొక ప్రముఖుడగు విల్లుయేజంటుకు వ్రాసిన లేఖలో భారతదేశము నందు విదేశవస్త్రములను పూర్తిగా బహిష్కరించుచుండుటచే లాంకుమైదు ప్రజలకు కలిగించిన దురవస్థనందెను వివరించెను.

“మీరు విదేశవస్త్రములను బహిష్కరించుచుండుట వలన మాంచెప్పరులో దినదినమును దివాలాలు అధికమగుచునే యున్నవి. మూడు యేండ్లనుండియు లాంకుమైదువారు చాల కష్టపడుచునే యుండినను యెటులనో యింత వరకును నిలువబడ గలిగిరిగాని యీ సారి తోమిగలిగియున్న విల్లులపని గూడ తీరిపోయినది. ప్రతి విల్లును గూడ బాంకుల తొఖాలోనేయున్నది. ఇప్పుడు బాంకులవారు ప్రతివారమును యీ విల్లులను వేలము వేయించుచున్నారు. గాని ప్రాతయము ఖరీదైనను వారికి గిట్టుటలేదు. ఎవ్వరును పాటపాడుటయేలేదు. ఎవరైన పాడినవో విక్రీతి తక్కువ ధరలకే పాడుచున్నారు. కావున ప్రాతయంత్రిములను (కెండు చోండు మెషినరీ) విక్రయించు వర్తకులకే అతిచచ్చులకే యిప్పుడు విల్లులను విక్రయించుచున్నారు.

237000 పానుల ఖరీదుగల విల్లును 22000కు

వేలము వేయుట

గతవారమున ఒక విల్లు 22000 పానులకు అనగా మూడు లక్షల రూపాయలకు విక్రయింపబడెను. ఈవిల్లుగో 30000 కడభట్టును 1100 మగములును తక్కిన పరికరములన్నియును గూడ నున్నవి. ధూమిఖరీను, భవనములఖరీదు, యంత్రములఖరీదు అన్నియును గూడ యీ 22000 పానులలోనే చేరియున్నవి. అందుయేండ్లక్రితమువరకును యీ విల్లులను 100-కి 10 పానులకంటె తక్కువలాభము యేసాలవననుగూడ విచ్చియుండలేదు దీని కొరకు 2,57,000 పానులు పెట్టుబడి పెట్టుబడిగా ఇప్పుడిమిలే 22000 కు విక్రయింపబడుటవలన అంతయును నుమ్మడండుగయైనది. డైరెక్టరులను నాటాదారులను ఒక్కదమ్మడియొడను విసుగులేదు. ఈ రీతిగా ప్రతిదినమున వందలకొలది విల్లులు లాంకుమైదులో విక్రయింపబడుచున్నవి.

లక్షాధికారులు దివాలాఖోరులగుట

కొన్ని యేండ్లక్రితము లక్షాధికారులుగా నుండినవారు నేడు కాసుకుగతిలేనిస్థితిలో నున్నారు.

ఆత్మహత్యలు

ఇందువలన ప్రతిదినమును ఆత్మహత్యలుగూడ జరుగుచున్నవి అని లాంకుమైదు విల్లుయేజంటు అహమదాబాదు విల్లుయేజంటుకు వ్రాసెను. (ఫీ. ప్రె.)

సాంతభూములు లేని రైతుల యార్థిక సమస్య

శ్రీ కె. టి. పాలుగారి ఉపన్యాసము

ది|| బి|| మోచర్ల రామచంద్రరావుగారి
రథస్థాన వహించిరి.

శ్రీమంతుల సమస్యను వివరించుచున్నది. సాంతభూములు లేని రైతుల కార్థిక సమస్యను వివరించుచున్నది. సాంతభూములు లేని రైతుల కార్థిక సమస్యను వివరించుచున్నది.

అధ్యక్షులు ప్రస్తుతము ఉపన్యాసమును పాలుగారిని
సభ్యుల కిరింగించుచు కై|| ప్రసంగమును ప్రారంభించుచు
పాలుగారు భారతదేశమున డిల్లీ ప్రాంతమున ఉండినందు,
రెవెన్యూ సహకార విభాగం సంఘమునందు సభ్యులై ప్రజల
ఆర్థిక సమస్యను వివరించుచున్నందున, ప్రపంచమున
దంతలను సంబంధించి విస్తారముగా జ్ఞానమును సమర్థించి
యుండినందున, అట్టివా రొకరినొకరు సహకారము అభ్యుత్త
మై యుండగలరని ప్రార్థించిరి.

ఉపన్యాసము

భారతదేశమునందు ఆర్థిక సంక్షయము సాంత
భూములు లేని రైతుల కిరింగించుచున్నది. సాంతభూములు లేని రైతుల
కార్థిక సమస్యను వివరించుచున్నది. సాంతభూములు లేని రైతుల
కార్థిక సమస్యను వివరించుచున్నది.

మనదేశమున నాలుగు కోట్ల డెబ్బదిలక్షల మంది సాంత
భూములు లేని రైతులు గలరు. మనదేశమునందు మాత్రము
ప్రతి నూరుగురు భూములందొక రైతులకు రెండు వంతున
భూములు లేని రైతులున్నారని, ఈ బహుళసంఖ్యాకులగు రైతులకు
ప్రజలకు తోడ్పడుటకు కొందరు పరిశ్రమల నభివృద్ధి చేయు
వలసినదిగా నూచించిరి. నిజమేకాని, పరిశ్రమల నెంతగానాపించి
నను భూములు లేని రైతులను సమర్థించుటకు బలము
చికగా, మాం చెప్పరు పారిశ్రామిక కేంద్రములను మనదేశమున
దు తయారు చేసినప్పటికిని 10 సంవత్సరములలో 20 లక్షల ప్రజ
లను వానియందు విముక్తచేయుట. ఈ పరిష్కారములలో పల అభి
వృద్ధియగు జనసంఖ్య దీనికి మించియుండును.

ఇతరదేశములకు మనదేశపును కొందరు నూచించిరి.
ఇది నాకు సమర్థమే గాని ప్రస్తుతము మనదేశముయొక్క
పరిస్థితియందు రాజకీయకారణములచే విదేశములకు మన
దేశపును ప్రోత్సహించుటకుండునది అపివేయుటయే ఉత్త
మము. కాని మనదేశమునందే యొక ప్రాంతమునుండి మరొక
ప్రాంతమునకు జనులను మార్చుటయందు మాత్రము చాల ప్రధా
నమును, అవశ్యకమునై యున్నది. ప్రస్తుతము
మనదేశమునందు జనసంఖ్య కొత్తయిప్పదలకు ననుసరించి విభజి
ంపబడి యుండలేదు. నదితీరులందుండునది దానికంటెను
విక్రమమును జనసంఖ్య కద్దు. చారిత్రక పాతపులంబటియు
కొన్ని తావుల అధికమును జనసంఖ్య కలదు. సమవిభజనమునకై
ప్రభుత్వముగాని, తదితరులుగాని ఎట్టి ప్రయత్నమును గావించి
యుండలేదు. ఈ విషయములో బాలిండు దేశముయొక్క నిద
ర్శనమును నార్చును. కార్మికులకు మారయజుట్టియు, కార్మి
కులకు విహాకు

లని చెప్పబడబడిన ప్రాంతాల ఏకొట్టు మాత్రమే వారిపనుల
కై ఈ ప్రజానిధనసమస్యను పరిష్కరించుచున్నారని, విదేశ
ప్రభుత్వముల నెట్లు కార్మికులను విదేశములకు గొంపోవు
చున్నారని, ప్రభుత్వము విముక్తముగా చేయవలసినదని చె
యుటలేదు. కావున ప్రస్తుతము మనము స్వంతభూములు లేని
రైతుల సమస్యను సేవకుగా బాగుచేయుటకు తోడ్పడద
మో యాచించుటలేదు. నేనొకరినొకరు ప్రయత్నములను స్వయం
భివములబట్టి చెప్పిని విషయ తెలియ చేసిదను, తనవిహాట్టి
యందు "సర్వెంటు ఆఫ్ యిండియా" సొసైటీ వారు గ్రామ
పునర్నిర్మాణ బద్ధులను సమస్యించి పాటుబడుచున్నారని, ఈ గ్రా
మ పునర్నిర్మాణ విషయమును అనుభవపూర్వకముగ కృషిసలి
పి తెలిసికొనిన తప్ప ఈ విషయమే ప్రపంచమునకు పిలులే
దు. ఈ భారత సేవా సంఘము వారి విషయములో కడు నిపు

ణులు. వీరు రుణముల నొసంగుటకు గాక ప్రజలకు విశ్వసనీయ
మును చేర్చుటకై సహకార పరిపత్తి బ్యాంకులను ముందుగా నేర్పర
చుచున్నారని, మరియు రైతుల సంపాదనాశక్తిని వృద్ధి చేయు
టకు తగిన వసతులను గావించుచున్నారని, దళారిన తొలగించి సరుకులను సేదగ సరఫరా చేయుచు రైతు
ల కొనుగోలు శక్తిని వృద్ధి చేయుచున్నారని, భారత సేవాసంఘ
మువారు ముందుగా ప్రజలకు అమృతము, కొనుగోలు, కృషి
విషయములందు స్వయం సహాయము స్వపరిపాలనము, స్వాగ్ర
యములకు పునాదులను నిర్మించుచు, వీనికి బాలకులతో పనిలే
దు. సహకార సంఘము బాంకుగ నుండవలసిన యావశ్యకతలేదు.

గోదావరి మండల పరిస్థితులు

గోదావరి జిల్లా యందు గోదావరి నది గర్భమున అనేకము
లగు లంకలు అప్పుడప్పుడు బడులుడుచుండును. ఈ లంకలు
అంగుళము మొదలుకొని యానేక మైళ్ల పర్యంతము వేరేరు
ని స్త్రీయులు కలిగియుండును. ఈ లంకలయొక్క మనుగడ
ఇంతకాలమున నిర్మయింప పిలులేదు. ఇవియున్నయు ప్రభుత్వము
వారికి చెందిన ఆస్తి. సంవత్సరమునకొకటి మాత్రమే పట్టాల
నొసంగెదరు ఇందులకై లంకల తహశీలుదార్లు గలరు. ఈ లంక
లను ఎంతవట్టున వెలకపాడెదరో అంగుళమును మొత్త
మునకు పట్టాల నిచ్చి చేయవలసినదిగా ఈ తహశీదార్లు ప్రభు
త్వము వారి ఉత్తరువులు కలవు. ఒక్కొక్కపుడు వీనిని వేలము పాడెదరు. కొన్ని సమయములందు
పాటుకు వెట్టుకయే ఎక్కువ మొత్తము చెల్లించువారలకు కట్టాల
నొసంగెదరు. ఎప్పుడైనా డబ్బు ముందుగా చెల్లించినది పట్టాల
నొసంగరు. ఈ లంకలను సాగుచేయు వారెవరు? స్వంతభూము
లన్న రైతులా? కాదు. ఏలన వీరికి నది కిరువైపులను సార
వంతములగు భూములు విస్తారముగ కలవు. కావున వీరొకరినొకరు సాగుచేయుట కంతగ లక్ష్యము చేయరు. కావున వీరిలంకలన్నియు స్వంతభూములు లేని రైతులచేతనే
సాగుచేయబడుచుండును. రైతులు లేనివో ఆర్థికముగ నీలంక
లన్నియు వ్యర్థములగును. కాని ఈ భూమి లేని రైతు కడు పేద
వాడు. కావున భూములుగల రైతులు పట్టాలను తామేకొని
దళారులకు పనిచేయుదురు. భూములపై పంటలు పండించుభూ
మి లేని రైతులనుండి తమపనులన్నిటిని చేయించుకొనుచు స్వ
ల్పదాయమున మాత్రమే వారి కొనసగెదరు. లంకల భూములు
మిగులసారవంతమైనవి. కావున ఈ పట్టాలనుకొనుట కెంతయోపా
టికలదు. కావున గోదావరి మండలమున దీలంక భూములవ్యవసాయ
భూమి లేని రైతుల కొక ప్రత్యేక సమస్యగా నేర్పడుచున్నది. భూ
మియందు సేదగ పనిచేయువారు తత్ఫలమునుభవించవలసివచ్చును.
ఇందులకు సహకారోద్యమమే తరచోపాయము. నిమ్మ బాతులకు
నా, కార్మికులకు సాయమొనర్చు సహకార సంఘములకు రుణ
ము లెచ్చిడి బాంకు ఈ పట్టాలనుండు కలదు. గోదావరి మండల
మండిలంకల అప్పులకులచేతనే సాగుచేయబడుచున్నవను విష
యమును గోదావరి జిల్లా కార్మిక కాభాధికారి మాకు తెలియజే
సెను. ఈ అప్పులకులగు రైతులకు రాగల ఆదాయము దళారు
లగు భూమిగల రైతులకు చెందకండ జూచుటయే వీరి యుద్దేశము.
నేనీ చెప్పినగరుండున్న బాంకున కధ్యక్షుడను. మేమికార్మి
క కాభాధికారి యభిప్రాయముతో నేటిభించి ఈ రైతు ప్రజ
ల సహాయార్థమై సహకార సంఘముల స్థాపనగాను రెండులక్ష
లరూప్యముల నొసంగెదమని తెలియజేసితిమి. దళారులను తొల
గించి సేదగ భూములపై పనిచేయు సేదరైతులకు తోడ్పడు
టకై రెండు సంవత్సరములు పని జరిగెను. ఈ 2 సం|| కాలము
లో పశ్చిమగోదావరి మండలమునందు మాత్రము 270 సహకార
సంఘము లేర్పరచబడెను. వీనియందుచేరిన సభ్యుల సంఖ్య 20
వేలు. వీరిందను భూములు లేని రైతులే. వీరిందను కలసి
రు 25 లకు మించని మొత్తమును రుణముగ గైకొనిరి. ఈ రెండు సం
వత్సరములలో వ్యవసాయములలో వ్యవ
సాయమునకై ఈ ప్రదేశమున రు 10 లక్షలకు తక్కువగానుండగ
వ్యయమొనరింపబడి యుండును. కావున స్వంతభూములుగల
రైతులకును అధికముగ పట్టాలను కొనుచున్నారని విదితము
కాగలదు. కార్మిక కాభోద్యోగుల లెంతగానై నవహించినను ఈ
భూమిగల రైతులను పట్టాల కొనకుండ తప్పింపవలసివచ్చింది.
అందుచే మేము రాజయహేంద్రవరము దొక సభజరిపి ఈస
మన్యులెల్ల చర్చించి తుదకు మా బ్యాంకు పక్షమున నొక ఏజం
టును ఈ జిల్లా యందు నియమించునట్లును, అతడే ప్రతిసహకార
సంఘ నిర్వహక వర్గముతో సేదగ వ్యవసా
రించునట్లును, ప్రభుత్వము వారికి క్లుప్త కాతడే
బాహిసుగ నుండునట్లును ఏర్పాటు చేసితిమి ఈ విధముగ 10
గ్రామములకు రు. 22, 432 లను ప్రభుత్వమువారికి క్లుప్త చెల్లిం
చుట కొడంబడితిమి. ఈ పది గ్రామములందున్న రైతుల పాత
రుణములెల్ల చెల్లించుటకు రు. 15, 895 లను విసంగుట కం
గిరించితిమి. వ్యవసాయపు ఖర్చులకయి కు. 11, 990 ల నొసం
గుట కేర్పాటు చేసితిమి. విదత ఆహారసామగ్రి మొదలయిన
కుటుంబవ్యయమునకు రు. 86, 677 నివ్వ స్ఫూర్తిించితిమి. ఈ
విధముగ ఈ నాలుగు పనులకును మొత్తము రు. 86, 902 లను
రైతులకు ముందుగా యిచ్చితిమి.

ఈ విధముగ రుణముల నొందుకొచ్చితిమి? ఇందలి లాభ
సమస్యను వ్యాపార వృద్ధితో మేము పీక్షించి యుండలేదా?
ఈ పది గ్రామములందును మొత్తము ఫలసాయముయొక్క
అంచనా రు. 1, 58, 400 లు. భూమి ప్రభుత్వమునకు చెందినది.
ధనము బ్యాంకువారిది. కాని రైతుల కృషి లేనివో ఈ రెండు
ను నిరుపయోగములే. ఈ మూడును అవశ్యకములే. కార్మికుల
కృషిని మన ముపేక్షించుము. కాని ఇదియు పై రెంటివలెనే
ప్రధానమైనది. ఇక నాలవది తనిఖీ. ఈ భూములపై పంట
పంటను రైతు మాకే (బాంకువారికి) అమ్మువలెను. కాని మరొక
రికమ్మరాదు. ఈ పద్ధతివలన రైతుల స్థితి అభివృద్ధి జెందుటెట్లు?
రైతు ప్రజల సమదాయమే సహకార సంఘములు. మేమే ఈ
ఫలసాయమును ధాన్య రూపముగనే గైకొని మేమిందులకై
ప్రత్యేకముగ నిర్మించిన దిట్టమున గిడ్డంగంలం దుంచెదము. అట్లు
ధాన్యరూపమున గైకొనక డబ్బు చెల్లింపమని కోరినవో రైతు
లతో పంటను విక్రయించుకొనుటలో మోసపోయి తక్కువ
వెల కమ్ముకొనును. ఒకే రైతు నూరు రూప్యముల
విలువగల సరుకును విక్రయించదలచిన తక్కువ వెల
కమ్ముకమ్ము తప్పదు. అట్లుగాక ఈతనిసరుకు ఇతరుల సరుకుతో
చేర్చి మొత్తము కొన్ని వేలసరుకు అమ్ముకమ్ముయ్యిడి పక్షమున
వ్యాపారులు ధరవచ్చును. కావున మేమిగిడ్డంగులం దిసరుకును
కాపాడుచు ఏసరుకును ఎప్పుడు గిరాయించుడనో కనిపెట్టి,
దేని నెపుడెట్లు అమ్మువలయునో తెలుపుచుండుము. అంతవరకే
పంటపై ధనమును అడ్డాన్సు చేయుచు సరుకు అమ్మివేయబడిన
వెంటనే బ్యాంకునకు రావలసిన సొమ్మును జమ కట్టుకొని
దిగత సొమ్మును రైతు నకిచ్చి వేయుచుండుము.
మరియు ప్రతి రైతుయొక్క ఆదాయములో నూటికి పదియవ
భాగము నేవొప్పు బ్యాంకులో జమ కట్టుదుము. దీనివలన
కొన్ని సంవత్సరముల కాలానికి నిలువ ధన మేర్పడగలదు. మేము
వ్యవసాయ కాభివారి సహాయమును గైకొనుచుండుము. కావున
ఏకాలమునం దే భూమిపై నే పెరు వేయవలెనో, ఏయే యెరు
వులను వాడవలయునో ఈ విషయములందు వారు సలహా నొ
సంగుచుండురు. నూటికి 1 వంతు వసూలు చేసినంత మాత్రమున
ఈ మొత్తముతో లెక్కలా, గిడ్డంగులు, పంచాయతులు మొద
లైన తనిఖీపనుల కయ్యిడి వ్యయమంతయు సమకూరును. కావు
న సక్రమములును, కాస్త్రీయములును, నిపుణులును వ్యాపార
పద్ధతులపై నిర్వహించినవో తక్కువవ్యయముతో నెంతయో
స్వయంసహాయమును ప్రోత్సహింప వీలుండును. క్రమవిధుల న
నుసరించనందున మన మొనరించు దాతృత్వ మెంతయో వ్యర్థముగ
చున్నది. ఈ బ్యాంకువారి సహాయము నితర గ్రామములకు
గూడ యొసంగవలసినదిగా ఇప్పటి పెక్కుండ్రు కోరుచున్నాడు.
మన దేశ మార్థికముగ అభివృద్ధిచందవలె ననిన ఈ పనిసంతమ
విద్యావిషయముగ పీక్షింపవలెనేగాని కేవల ఆర్థిక విష
యముగ మాత్రము మాపరదు. విద్యయనిన అనుభవపూర్వక
ముగ విద్యగాని పుస్తకములద్వారా బడయన విద్యగాదు. విద్యయనగా నిర్మించుటయని యొక యుత్పత్తిర్ధముకలదు. మను
జాన కెట్టి యభిప్రాయములు అలవాటులే జ్ఞానమును, నడ
వడిని పెంపొందించును. ఆర్థిక, సాంఘిక తదితరముగ విద్యయే
అత్యంతావశ్యకము" అని పలికిరి. (నార్థుధనులు.)

అధ్యక్షులు, శ్రీ రామచంద్రరావుపంతులుగారు మా
ట్లాడుచు మున్నందు శ్రీ పాలుగారి సంగన దివ్యముగ ఉప
న్యాసమునకై వారికి వందనములర్పించిరి. ఇంతకాలముగ దేశము
లో కార్మిక కాభివారు పనిచేయుచున్నను కార్మికోద్యమము తగి
నంత శ్రద్ధ నెరిపవలసనుబడయలేదని మన సోదరుల కార్మిక స్థితిగ
తులగూర్చి మనము విశేషముగ చర్చించుచుండినను దేశములో
ని కార్మిక పరిస్థితులను చక్క చేయుటకు వలసిన శ్రద్ధను కన్పర
వలేదనిరి. నిపుణులు కార్మికోద్యమముచే ఒక తాలూకానుండి
మరొక తాలూకాకు, ఒక జిల్లానుండి మరొక జిల్లాకును కార్మి
కుల కెంతయో తోడ్పడుట కవక శేముకలదు. పలుమాటలు కా
సనసభలం దీక్షయమై చర్చింపబడుచున్నను ఇంతవరకును ఏమి
జరిగి యుండలేదు. వ్యవసాయముపై మాత్ర
జేయు ప్రజలు తమ గ్రామములు వదలి పో
వుట కిచ్చింపరకుట నిజమైనను వీరిస్థితిని బాగుచేయుటకు
కార్మిక కాభివారు విశేషముగ కృషిసలుపుట వాంఛనీయము.
భారత సేవాసంఘమువారు ముఖ్యుగ నీ సమస్యలందు పనిచేయ
శ్రద్ధహించి, రైతులకు ముఖ్యముగ విశ్వసనీయమును సేర్పర
చుండుట కెంతయు సంతసింపెదను. ఏమనగా రైతు తన నా
దిగ ఆచారముగ సేర్పడిన ఈ దుబారాఖర్చులను కొని టిని
తగ్గించుకొనిన సేగాని సహకార సంఘమువారు ఋణములిచ్చి
ప్రయోజనములేదు. గోదావరి జిల్లాలో ఈ లంకభూములు
మూడు నాలుగు ఏండ్ల క్రితము లాట్లు లాట్లుగ
కొందరు ధనికుల కివ్వబడుచుండెడివి.
ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారి లంకలను వేరేరుగ విభజించి స్వం
తభూములు లేనివారి కమ్ముకమ్ము చేయుచున్నారని, స్వంతభూ
ములుగనండనిది రైతుకు భూమిపై శ్రద్ధ ముండబడదు. ఇది
చాల గొప్పసమస్య. వ్యవసాయకవిషయవారు తప్ప మరెవరగా

వ్యాయామ క్రీడలు-క్రికెట్టు

5. వ పంపెము పూర్తిగా ఆడబడును

మాంచెపేట, జూలై 29:—రాబోవు ఆగస్టు 16వ తేదీన ఓపార్లండు ప్రారంభమగు 5. వ పంపెము పంపెము ఇరుజట్టుల ఆటగాండ్లు పూర్తిగా ఆవుటు ఆనవరకు ఆడబడును. ఈ పోటీ ఫలితమునుబట్టియే యే జట్టు గెలుపొందునది తేలగలదు.

* * * *

ఆస్ట్రేలియనులకును సామర్సెట్టు జట్టుకును క్రికెట్టుపోటీ

సామర్సెట్టుజట్టువారందరూ కలిసి 121 పరుగులు మాత్రము చేయుట

టాంట్, జూలై 30:—నేడు ఆస్ట్రేలియను జట్టుకును సామర్సెట్టు జట్టుకును క్రికెట్ పోటీ జరిగెను. సామర్సెట్టు జట్టు మొదట ఆడిరి. వీరలందరూ కలిసి 121 పరుగులు చేయగలిగిరి. వెల్లెగారన, స్ట్రెయిటుగాకును చెరి 88 పరుగులు చేసిరి.

పిదప ఆస్ట్రేలియనులు తమ ఇన్నింగును ప్రారంభించిరి. పాన్సెట్టగారు, 18 పరుగులు అయియుండిన సమయమున ఆవుటుఅయిరి. వీరు 9 పరుగులు చేసిరి. తీసయమునకు ఆస్ట్రేలియనులు ఒకరు ఆవుటుఅయి 28 పరుగులు చేసియుండిరి. ఆట ముగియసమయమున బాక్సుగారు 57 పరుగులను చేసియుండిరి.

* * * *

కౌంటీపంపెములు

డూల్స్ గారు 188 పరుగులుచేయుట

లండన్, జూలై 30:—నేడు, ససెక్సుజట్టుకును, హంప్షయరు జట్టుకును పోటీ ప్రారంభమయెను. ససెక్సు జట్టు 5 గురు 358 పరుగులు చేసిరి. డూల్స్ గారు 188 పరుగులును బాల్ గారు 116 పరుగులును చేసిరి.

* * * *

రైల్వేల ఫుట్ బాల్ పంపెములు

బొంబాయి ప్రాంతము ఆఖరు పోటీ

జి. ఐ. పి. జట్టువారు బి. బి. సి. ఐ. ఆర్.

జట్టును ఓడించిరి

బొంబాయి, జూలై 30:—ఆఖరిభారత రైల్వేల యొక్క ఫుట్ బాల్ పంపెముల సందర్భమున బొంబాయి ప్రాంత మయొక్క ఆఖరుపోటీ మొన్న మంగళవారము సాయంకాలము జి. ఐ. పి. జట్టుకును బి. బి. సి. ఐ. జట్టుకును జరిగెను. జి. ఐ. పి. జట్టువారు బి. బి. సి. ఐ. జట్టువారి కన్నును రెండు గోలులను అధిముగావేసి పోటీని గెలిచిరి. జి. ఐ. పి. జట్టువారు 3 గోలులను బి. బి. సి. ఐ. జట్టు 1 గోలు చేసిరి.

* * * *

తిరువాన్కూరు కప్ హాకీ పంపెములు

బెంగ్లూరు హైందవుల జట్టు

టుబాకో మాన్యుఫ్యాక్చర్స్ జట్టును ఓడించుట

బెంగ్లూరు, జూలై 29:—తిరువాన్కూరు కప్ హాకీ పంపెముల సందర్భమున నేడు బెంగ్లూరు హైందవుల జట్టుకును, టుబాకో మాన్యుఫ్యాక్చర్స్ జట్టుకును పోటీ జరిగెను. బెంగ్లూరు హైందవుల జట్టువారు 3 గోలులు చేసిరి. టుబాకో మాన్యుఫ్యాక్చర్స్ జట్టు 1 గోలు మాత్రమే చేయగల్గిటచే ఓడిపోయెను. కో.ఎ.రామ్ పళని, నాయుడుగార్లు బాగుగ ఆడిరి. పోటీ మిగుల ఆకర్షణీయముగ నుండెను.

విజయమును యొందించుకొనెను. వారు వ్యవసాయ కాలనీలను ఆభివృద్ధిజేయుటను నూచించిరి. వ్యవసాయ ముపై జీవించు కార్మికుల సమస్యగూడ తగినచిత్రణను బడసి యుండలేదు. శ్రీ పాలుగారివిషయమై మీకెల్లరకును చక్కగ నుద్బోధించినందులకు సంతసించుచున్నాను. వ్యవసాయపు పనివారలకు ఉపపరిశ్రమలను ఆభివృద్ధిజేయు విషయము చాల ముఖ్యమైనది అని పలికిరి.

శ్రీ. వీ. ఆర్. వి. ఆచారిగారు అధ్యక్షులకు, ఉప న్యాయకులకు వందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను. పిదప పాటకచ్చేరి జరిగెను.

సింధునది వరదలు

నూరుకుపైగా గ్రామములు

నీటిలో మునిగియుండుట

సింధునదిగట్టు రెండుమైళ్లవరకు

కొట్టిజేయబడి యుండుట

150 చదరపుమైళ్లు విస్తీర్ణముగలసలములో నెలబజావి నను నీరే. లక్ష ఎకరములవరకు పొలములు పాడవుట, బందిపోటు దొంగతనము ప్రబలుట; షికార్పూరునకు రెండుప్రక్కల వరదలు; వేలకొలదిజనము సకరునకేగుచుండుట.

కరాచీ, జూలై 30:—లాయ్డెస్ సింధునదిగట్టు రెండుమైళ్లవరకు కొట్టిజేయబడియున్నదనియు యీ సలమువద్ద నదీనండి జలము విపరీతముగా ప్రవహించుచున్నదనియు ప్రత్యక్ష సాక్షియొకరు షికార్పూరునండి నేటియుదయము తఱచి సంపియున్నారు. నదీతీరమునండి షికార్పూరువరకు 150 చదరపు మైళ్ల సలములో నీరే గనుపడుచున్నది. నూరు గ్రామములకు పైగా నివుడు నీటిలో మునిగియున్నవి. లక్ష ఎకరములకు పైగా పొలములు పాడైనవి. పశువులకును, పంటలకును, కట్టడములకును విపరీతముగ నష్టము కలిగి యున్నది ఒక కొట్టి రూపులకు పైగా నష్టము కల్గియుండునని కొందరు యంచనా వేయుచున్నారు. ఉత్తర, పశ్చిమ దిశలందు షికార్పూరు పట్టణముచుట్టును నీరు నిలిచియున్నది. పుర సరిహద్దులకు సమీపమునందే, పశ్చిమ, ఉత్తర దిశలందు వరదలు ప్రవహించుచున్నవి.

రాయ్స్ కాలువలో మూడుచోట్ల గట్టు కొట్టిజేయబడియున్నందువలన షికార్పూరు పట్టణమునకు త్రవడియుండు నీరు ప్రవహించుచున్నది. షికార్పూరు జకోబాబాదు రోడ్డునందలి మిర్జాగట్టునకు సమీపమున షికార్పూరు వద్ద విడడుగుల నీరు నిలిచియున్నది. ఇచటనీటిగట్టులు తీవ్రరూపమున దాల్చి యున్నవి. ప్రస్తుతము ప్రవాహము ఖామాన్, బాయ్ ఖాన్ గాఫీయా నీకలవైపు వెళ్లుచున్నది. షికార్పూరునకుపశ్చిమమున నీరు గ్యాజ్యా కాలువమీదుగా ప్రవహించుచున్నది.

ముప్పదిజేలవరకు ప్రజలు పట్టణమును ఖాళీ చేసి యున్నారు. వేలకొలది ప్రజలకిప్పుడు నివసించుట కిండ్లు లేకున్నవి బందిపోటు దొంగతనములు హెచ్చుచున్నవి సక్కరునందు గుడిసెలయందును, పాతకాలాభవనములందును, తడితర కట్టడములందును ప్రజ నిండియున్నారు. వీనిలో కొన్ని బాకేశ్ యుద్ధోగ లాసంగినవి.

ఖాన్ పూరునందు బందిపోటు దొంగతనము

ఖాన్ పూరులో, ఖాళీచేయబడిన ధనికుల యిండ్లను మూడువందలవరకు బందిపోటు దొంగలు దోచుకొని, ఆరువది లక్షల రూపాయల విలువగలయున్నవి పొందిరి వార్తలు చెబుచున్నవి. షికార్పూరు, సక్కర్ పట్టణములకు నడుగు మహమ్మదీయులు పరామలవద్దకుండి విరువేలరూపాయలవరకును, 2,000 రూపాయల విలువగలయున్నవి యపహరించినవియు అప్పుడు జరిగిన దెబ్బలాటలో చాలవందకి గాయములు తగిలినవనియు వార్తలు చెబుచున్నవి.

తపాలావాండ్లు నేటియుదయము తపాలు నచట పడవలలో తిరిగి పంచివెట్టిరి. వ్యట్టకు వెళ్లు బాటలో నరదలవలన విశేషనష్టము కల్గినందువలన, అచటికి వెళ్లుటకు వీలులేకున్నది. ఇంకనూ మూడువారములవరకు నీళ్లైయుండును. ఆ. (తె.)

పత్రికాకార్యాలయములోనికి

నీరు ప్రవహించుట

‘సింధు అబ్జర్వరు’

పత్రికయొక్క స్వవిషయక ప్రకటన

కరాచీ పట్టణమునందు ఆంగ్లలకు శ్రీయుత కే. పున్నయ్యగారిచే ప్రకటింపబడుచున్న సింధు అబ్జర్వరు పత్రికయొక్క కార్యాలయములోనికి గత బుధవారమునాడు జరిగినవలన నీరు ప్రవహించుటచే యీ పత్రిక యీనాడు ప్రకటింపబడజాలక పోయినని సంపాదకీయ ప్రకటన యొందుచున్నది.

గురువారమునాడు కార్యాలయములో మూడడుగుల నీరు నిలిచియుండెను.

కరాచీ పురపాలక సంఘమువారు జడినానలు కురియునపుడుపకరింపగ కాలవలను నిర్మించినగాని, యనగరమునందలి వ్యాపారస్థులకును తడితరలకును విశేషనష్టము వాటిల్లుచుండునని యీ పత్రిక వారిని హెచ్చరించుచున్నది.

కాంగ్రెసుసంఘమువారి నేప

సింధురాష్ట్రములో సింధునది యందలి వరదలవలన బాధపడుచున్న వారికి కాంగ్రెసుసంఘములవారు సహాయమును గావించుచున్నారని లార్డూనాసర్వోగ్రహ ప్రచురణాధికారి సింధు అబ్జర్వరు పత్రికకు వ్రాసియున్నారు.

గవర్నరుపదవికి బర్మానుడు

నియమింపబడుట

సర్ చార్లెస్ ఇన్నిస్ గారు నెలపుమీద

ఇంగ్లాండునకు వెడలుట

వారిస్థానే సర్ జోసెఫ్ అగ్స్టస్ మాంగ్ గారు నియమింపబడుట

సిమ్లా, జూలై 30:—బర్మాగవర్నరుగారికి దేహములో ననారోగ్యముగా నున్నందువలన ఇండియామంత్రిగారు వారికి 1930 వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల 12 వ తారీఖునండి (తేక వారిసాకర్యమునకు తగియుండు మరీ యేదయినను ముందు తారీఖునందే) గాని నాలుగు నెలల నెలవును దయచేయించి యున్నారు.

సర్ చార్లెస్ ఇన్నిస్ గారు ఇండియాలో లేని సమయమునందు వారిస్థానే గవర్నరుగా పరితేయుటకు గౌరవనీయులగు సర్ జోసెఫ్ అగ్స్టస్ మాంగ్ గారు వారి ప్రభు అట్లాగారు నియమింపబడిరి. ఈ నియామకమునకు సార్వభౌములు తమ యంగీకారమును నూచించియున్నారు.

ఇండియా ప్రభుత్వపు రాజ్యాంగకార్యదర్శి యగు సర్ చార్లెస్ వాల్టన్ గారు మూడు నెలల నెలపుమీద ఇంగ్లాండునకు వెడలియున్నందువలన వారిస్థానే మేజరు విల్బర్ ఫోర్స్ బెల్ గారు నియమింపబడిరి. (ఆ. తె.)

సయాము ప్రభుత్వమువారు

కృతజ్ఞత జూపుట

ఆకాశ సైనికోద్యోగులను సంగ్రహించినందులకు

అంగ్లానామణికి చక్కని స్మారకచిహ్నము

నొసంగుట

అలహాబాదు, జూలై 30:—నంగరాష్ట్రములో పి. డబ్ల్యూ. డి. కాఖిల్ నూపరింపెండింగు ఎంజనీరుగా పనిచేసి, సింఘు దీక్షానియున్న పి. డబ్ల్యూ. సి. బోల్డు గారి సత్తిమణి, గడచిన చలికాలములో, అలహాబాదునకు సమీపమున గంగానదీగర్భములో పడిపోయి యుండిన సయాము దేశపు ఆకాశ సైనికోద్యోగులను సంగ్రహించి, ప్రభువచిత్రును గావించియుండిరి. ఇందులకు తమ మెప్పును నూచించుటకై ‘సయాము-ఇండియా’లకు నడుమ ఆకాశరయాణము 1929-30 ఆను మారులు చెక్కబడియున్న చక్కని వెండిపాదర దబ్బీని సయాం ప్రభుత్వమువారు రామ కోసంగియున్నారు. (ఆ. తె.)

రాజమండ్రికి క్రొత్తవైదీలు

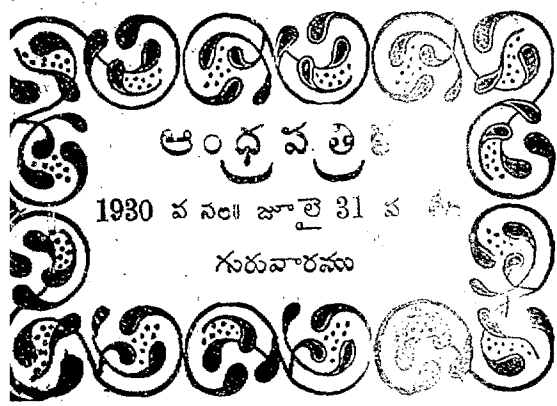
బొంబాయినుండి 150 మంది

రాజమండ్రి, జూలై 30:—నేడువయము 4-30 Xoll 150 మంది రాజమండ్రి వైదీలు బొంబాయినుండి బెజవాడమీదుగా వాతైరువ్యావహారికబండిలో రప్పించబడిరి. వారన్నరెండు రైలుపెట్టెలు రాజమండ్రివద్ద నిలిపివేయబడెను వైదీలు ఉదయం ప్రార్థనలుచేసికొనుచుండగ రాజమండ్రి రిజిస్ట్రేటరీజు జమానులు సార్వంట్లు వచ్చిరైలుపెట్టెలలో ప్రవేశించిరి. వైదీలు గాంధీతోపేట నీయ నిరాకరించినందున వారిపై లాటిలు ప్రయోగింపబడెను. అయినను వైదీలందరూ కాంతముగ ఉత్సాహముగ నున్నారు. మోటారుబస్సులలో వారివందరిని నెంట్లులు జెయిలుకు తీసికొనిపోయిరి. బొంబాయినుండి రాజమండ్రివరకు క్రొవ్డలో నెక్కడ నిల్లుజరుగలేదనియు, వెంటున్న పోలీసువారు చాలామార్లుగా జాచిరనియు విశ్లేషింపబడినది. (విశ్లేషణ)

మదరాసు శాసనసభ ఎన్నికలు

మదరాసు నగరముతరపున అభ్యర్థి

మదరాసు నగరముతరపున రాము సానికశాసనసభ కొక అభ్యర్థిగా నిలువదలినట్లు శ్రీయుత సాని వెంకటాచలం చెట్టిగారు నేడు మాకు తెలియజేయుచున్నారు.

సైమను కమిషను

సభ్యుల బహిష్కారము

సైమను కమిషను సభ్యులను రాండుటేబిలు సమావేశమునుండి మాక్షనాల్లుగారు బహిష్కరింప నెంచుటచే, కామన్సునభలోను ప్రభువుల సభలోను గూడ ఆగ్రహము వెలుబుచ్చు బడెను. ఛేంబర్లనుగా రీ విషయమై మరల ప్రశ్నించిరి. కాని రాండుటేబిలు సభ సైమను రిపోర్టును విచారించి దానిని గూర్చి నిర్ణయము గావించు నపుడు, సైమను కమిషను సభ్యులు నిర్ణయకర్తలలో నొకరుగ నుండుటకన్నను అనుచితము వేరుండదు. అయినను, లిబరలు పక్ష నాయకులును కన్సర్వేటివు పక్ష నాయకులును హాహాకారముల నలుపుట వారి సంకుచితదృష్టికి నిదర్శనము. సైమను కమిషను సభ్యులు హాజరుగాకబోయినను, వారి స్థానమును లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్ష నాయకులూక్రమించి, కమిషను రిపోర్టు విషయమున పోరాడ గలుగుదురు. ఛేంబర్లనుగా రి ప్రశ్నకు బదులు జెప్పచు, సైమను కమిషను సభ్యులవిషయమున, తాము ఇండియా ప్రభుత్వమువారితో గలిసి యోచించిచేయు నిర్ణయమునకు వచ్చితిమనియు, తమనిర్ణయమును మార్పుటకు వీలులేదనియు, మాక్షనాల్లుగారు ఖండితముగ బలికిరి. సైమనుగారు రయినను స్వయముగ హాజరుగంటుల ఏర్పాటుజేయవలయునని, ఛేంబర్లనుగారు పట్టుదలనూపిరి. లాయడు జార్జిగా రీసంగతినే మరియొకవిధముగ చెప్పిరి. పార్లమెంటునభ లెన్నికొనిన సభ్యులను రాండుటేబిలు సమావేశమున జేర్చికొనవలయునని, వీరు గోరిరి. ఇటుల జరుగుచో, సైమను కమిషను సభ్యులందరును ఎన్నికొనబడుదు రని, వీరికి నమ్మకము గలదు.

ఛేంబర్లనుగారు బెదరింపుగ గూడ బల్కిరి. ఇట్టి విషయములందు తీవ్రభేదాభిప్రాయము లుండ గూడదని, చాటిరి. హిందూదేశమునకు సంబంధించిన అన్ని విషయములలోను ఇంగ్లండులో ఏకాభిప్రాయ మే ప్రబలవలెనని, వీరు గోరుట వింతగాదు. ఏతీరున నయినను రాండుటేబిలు సమావేశమును నిరుపయోగము గావించుటయే, ఛేంబర్లను ప్రభుత్వాల తలంపని కనిపెట్టవచ్చును. మాక్షనాల్లుగారు ఈ విషయమున మార్పు జరుగ వీలులేదనిరి. ఛేంబర్లనుగారు తమ అసంతృప్తిని వెల్లడిజేసి, అడ్డరక మెంటును గోరిరి. ఏతీరున నయినను ఈ విషయమును వోటుకు బెట్టించి, సైమనుకమిషను సభ్యులకు ప్రవేశము గల్గింపవలయు నని, ఛేంబర్లను గారు పట్టుదల జూపినటుల గ్రహింపవచ్చును. ప్రభు

వులసభలో గూడ రీడింగు ప్రభువుగారు సైమను కమిషను సభ్యులకు రాండుటేబిలు సమావేశము నందు ప్రాతినిధ్య మీయవలయునని కోరగ, ఇండియా సహాయమంత్రి యగు రస్సెలు ప్రభువు గారు వీలు లేదని చెప్పిరి. ప్రతికూలపక్షముల వారిని ప్రభుత్వమువారు చేర్చు నంగీకరించినందు లకు తృప్తి చెందవలయు ననియు, నింకను మరి కొందరును జేర్చవలయునని కోరుట పాడిగాదనియు, వీరు బదులుచెప్పిరి. తుదకు ఛేంబర్లనుగా రి అడ్డరక మెంటు ప్రతిపాదనమునకు ఫల మేమగునో చూడ వలయును. ఇటీవల మాక్షనాల్లుగారు పట్టుదల జూపినవిషయ మిది యొక్కటియే.

ఇకనయినను వీరు తుదివరకు తమపట్టుదలను నిలుపుకొందురో లేక లొంగిపోవుదురో చూడవలయును. ప్రతికూలపక్షములవారిని జేర్చికొను విషయమున గూడ, వీరు మొదట పట్టుదల జూపి, పిమ్మట లొంగిపోయిరి. ఇట్టిలాంగు పాటువలన ఫల మేమి గలుగునో, ప్రభువులసభలో బరక్ హాం ప్రభువుగా రడిగిన ప్రశ్న సందర్భమున వెల్లడియయ్యెను. సైమనుకమిషనురిపోర్టును రాండుటేబిలుసమావేశమునకు మూలాధారము గావించవలయునని, బరక్ హాం ప్రభువుగారు కోరియుండుట నహజుమే. వీరు కమిషనులో ముఖ్యసభ్యులు. వీరి యభిప్రాయములే సైమనుగారిని విశేషముగ ప్రేరేపించెనని తలంపవచ్చును. అందుచే, వీరు మరింత పట్టుదల జూపుచున్నారు. రాబోవు సమావేశములో సైమను రిపోర్టు తప్పక చర్చింపబడినను, ఇతర సూచన లేవియు చర్చింపబడవని చెప్పటకు వీలులేదని, రస్సెలు ప్రభువుగారు బదులుజెప్పిరి. సాలిసుబరీ ప్రభువుగారు కన్సర్వేటివుల తరపున ముచ్చటించుచు, సైమను కమిషనురిపోర్టు మూలాధారముగ నుండవలయుననియు, ఇతరసూచనలను విచారించుచో అవి సైమనుకమిషనుసూచనలంత ఆచరణ యోగ్యముగనుండవలయు ననియు, సూచించిరి. వీరియుద్దేశ్యము ప్రకారము, ఇతరసూచనలెవ్వియు పనికిరావనియే. రీడింగు ప్రభువుగారు గూడ సాలిసుబరీ ప్రభువుగారితో నేకీభవించిరి. దీనినిబట్టి రాండుటేబిలుసమావేశమున జేరెడి, లిబరలు, కన్సర్వేటివు ప్రతినిధులు సైమను కమిషనురిపోర్టును మూలాధారముగ జేయుటకు విశ్వప్రయత్నముల గావించెదరని నమ్మవచ్చును. లేబరుపక్షమువారింత కన్నను ముందుకు బోదలచినను, లిబరలు కన్సర్వేటివు ప్రతినిధులు అట్టి ఒడంబడిక గుదురకుండ జేసెదరు. అందుచే, బ్రిటీషు ప్రతినిధులకు రాండుటేబిలు సమావేశమునందు చోటిచ్చుటచే, మాక్షనాల్లుగారు దీనియపయోగమును చాల వరకు బోనాడిరి. సైమనుకమిషనుసభ్యులను జేర్చు విషయమునగూడ మాక్షనాల్లుగారు లొంగిపోవుచో, సమావేశోపయోగ మనలే యంతరించును. ఇంతకుపూర్వము, అధినివేశరాజ్యముల ప్రతినిధులకు రాండుటేబిలు సమావేశమునందు చోటుండదని, మాక్షనాల్లుగారు తెలిపియుండిరి. డెయిలుమెయిలు పత్రిక మాత్రము, వీనిగూడ చేర్చికొని తీరవలయు నని గగ్గోలుపెట్టుచున్నది. సామ్రాజ్యమున కంతకును హైందవ సమన్వయ సంబంధించినది గావున, అధినివేశరాజ్యముల ప్రతినిధులుగూడ దీనినిర్ణయమునందు పాల్గొనవలయునని, ఈపత్రిక గర్జించుచున్నది.

ఒకవంక గాంధీ నైహూలతో, నప్రూ జయ కరుగార్లు సంధిరాయ బారముల జరుపుచున్నారు. ఇంగ్లండులో గావించబడుచున్న సూచనలు కొనసాగుచో వీనికి భంగకరముగ పరిణమింపగలవు. లేబరు ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశమునకు మేలు నలుపదలచునెడల, సైమనుకమిషను సభ్యులను రాండుటేబిలుసమావేశమునకు రానియంతమాత్రమున లాభముండదు. సైమనుకమిషను రిపోర్టును ఈ సమావేశమునందు అనలే విచారించ వీలు లేదనియు ఇయ్యది స్వరాజ్యవిధానమును తయారు చేయుటకు మాత్రమే గూడుననియు, ప్రకటించుట యవసరము. ఇందువలన వీరిపై కన్సర్వేటివు లిబరలు పక్షములవారికి తాత్కాలికముగ ఆగ్రహము కలిగినను, అది తొలగిపోక మానదు. మితవాద నాయకులగు గాంధీ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు గూడ ఈ సంగతినే తెలుపుచున్నారు. సైమను రిపోర్టును పంపించుకొనినగాని, భారతీయులు రాండుటేబిలు సమావేశమున మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడజాలరని, శాస్త్రిగారు స్పష్టపరచిరి. మరియొక సంగతిని గూడ వీరు వెల్లడిజేసిరి. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు గూడ ఈ సమావేశమునందు పాల్గొననియెడల, సమాధానము గుదుర దని, వీరు తెలుపరచిరి. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు దీనియందు పాల్గొనవలయు ననిన, స్వరాజ్యవిధానము తయారుచేయబడు నను వాదనము వెలువడవలెను. గాంధీ నైహూలగార్లు ఒక్క ప్రదేశమున నుంచి వారితో సంప్రతించుట మేలని బ్రాక్వేగారు కామన్సునభలో దెలిపిన హితవును, నప్రూ ప్రభుత్వము రాజ్యప్రతినిధిగారి కిదివరకే తెలియజేసిరట. వీరేగాక, ఇతర ప్రముఖులుగూడ కలిసి సంప్రతించుట కవకాశముండవలెనని కోరగ, ప్రభుత్వమువారిందు కభ్యంతరపెట్ట రని తెలియచున్నది. సంధిరాయ బారములు ఎంతవరకు ఫలించునో, ఈ సమయమున ఇంగ్లండు ఎంతవరకు దూరదృష్టి జూపునో త్వరలో దెలియగలదు.

శాసనసభల బహిష్కారము

నిన్నటిదినము బొంబాయిలో గూడిన కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు, రాబోవు శాసనసభల ఎన్నికలను పూర్తిగ బహిష్కరింపవలయునని తీర్మానించినటుల, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. ప్రస్తుతస్థితిలో శాసనసభలకు బోయి చేయదగిన మేలు గనుపించదు. కాంగ్రెసు నాయకులతో నింకను సమాధానము గుదురలేదు. హైందవ సమన్వయ పరిష్కారము గాలేదు. ఈ లోపుగ జరిగెడి ఎన్నికలు నిరర్థక మగు ప్రాత సంస్కరణముల ననుసరించి జరుగనున్నవి. ఇంకను ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానముతో తంటాలు పడుట వలన ప్రయోజన ముండదు. దీనిక్రింద మంత్రులు నలుపదగిన మేలు లేదనియు, శాసనసభకు వీరు నిజముగ బాధ్యతవహింపరనియు, అధికారవర్గము వారికి చేయుత నొనగటకు మాత్రము వీరుపయోగపడుచున్నారనియు, స్పష్టమగుచున్నది. ఇట్టి సంస్కరణములను చేపట్టు నిమిత్తము, ఎన్నికలలో పాల్గొని డబ్బుదండుగ బెట్టుటవలన, దేశదృష్టి స్వాతంత్ర్య సంపాదనము నుండి మరలుట దప్ప వేరు

లాభము గలుగదు. సహకారవాదులయినను, తత్త్వ నిస్వరాజ్యమునే కోరుచున్నారు. ఇట్టి నిస్వరాజ్యవిధానములభించులోపల సాతనసంస్కరణములను చేపట్టుట వ్యర్థమని వీరయినను అంగీకరింపకమానరు. కాంగ్రెసు నాయకులతో సమాధానము గుదురుట కవకాశమున్నయెడల, ప్రభుత్వమువారు రాజోపు ఎన్నికలను నూతనసంస్కరణములు వచ్చువరకు నిలిపివైచుట ధర్మమగును. ఈమారు ఎన్నికొనబడువారు స్వల్పకాలము మాత్రమే తమస్థానములందుండగలరు. నూతనసంస్కరణములకు పిమ్మట, మరల ఎన్నికలు జరుగగలవు. అందుచే ఎన్నికలకు నిలుచువారికి వృథా శ్రమదప్ప వేరులాభముగలుగదు. వీరిలో మంత్రిపదవుల నాక్రమింపదలచువారున్నను, అట్టివారు మంత్రులుగ స్వల్పకాలముమాత్రమే యుండగలరు. ఆ స్వల్పకాలమయినను, మంత్రులుగ నుండి చేయగల మేల్పెట్టియు గనుపింపదు. నిర్బంధవిధానమునకు తోడ్పడుటకు మాత్రము వీరి కవకాశము లుండును. ఇటీవల సహకార సంస్థలు కద్దరుకు ప్రోత్సాహమొసగగూడదని, మంత్రిపదమే ఉత్తరువుజేసియుండిరి. స్థానికసంఘములు జాతీయోద్యమమున కేవిధమునను తోడ్పడగూడదని ఉత్తరువుజేసినదియు మంత్రిపదమే. ఇట్టి ఉత్తరువులనే మరికొంతకాలము వరకు జేయదలచినచో, ఎన్నికలలో పాల్గొనవచ్చును. అటుగాక, భారతదేశము స్వపరిపాలన స్వాతంత్ర్యము ననుభవించునపుడు, ఎన్నికలలో పాల్గొని మాతృనేవ నలుపదలచినవారికి శాసనసభల బహిష్కారమే కర్తవ్యమగును. సహకారవదులకుగూడ ఈ మార్గమే శరణ్యమగును. ఎన్నికలవిషయమున దేశములో నీసమయమున నెట్టియూత్సాహము గనుపింపదు. అభ్యర్థులుగ నిలిచినవారు దప్ప, ఇతరు లీవిషయమై ఉత్సాహము జూపుచున్నటుల గనుపింపదు. ఇట్టిస్థితిలో ఎన్నికలను వోటరులు బహిష్కరించెద రని తలంప సవకాశము గలదు.

సింధునదివడలు

సింధునదివడలు మిక్కుటముగ నున్నవి. రైల్వేలకు గండ్లుపడినవి. పికారుపురము నీటిమధ్య తేలియాడు చున్నది. ప్రజ లీపట్టణమునుండి వెడలిపోయిరి. కారాగృహము మునిగిపోవుస్థితిలో నుండగ, ఖయిదీలు మరియొకచోటికి మార్చివేయబడిరి. పోస్టు ఆఫీసు ఎత్తివేయబడుటచే, ఆపట్టణమునకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుటలేదు. రెండుమైళ్ల పొడుగు కట్ట తెగుటచే, నూటయేబది చదరవుమైళ్లు నీటిలో మునిగిపోయెను. నూరుగ్రామములు నీటిపాలయ్యెననియు, లక్ష ఎకరములభూములకు నష్టము గలిగెననియు, పంటలకును, పశువులకును, భవనములకును మితిలేని నష్టము గలిగెననియు, కోటి రూపాయలకు పైగ నష్టము గలగయుండుననియు, పట్టాకు రాకపోక లాగిపోయె ననియు, వార్తలు విపులమైనవి. సింధునది వడలు వచ్చి ఎంతకాలమో కాలేదు. మరల నింత త్వరలో వడదలు వచ్చుట కేమి కారణము గలదో కనుగొనుట యవసరము. ఇట్టి కారణములను వెంటనే నివారించినగాని, ప్రజల యిబ్బందులు తొలగవు. ఈ సమయమున ప్రకృతి బీభత్సముచే పెక్కు పెత్తల పాలయిన సింధురాష్ట్రప్రజలకు, భారతీయు లన్ని

ప్రాంతములనుండియు తగిన సహాయమును సలుపుట యవసరము. ఇట్టి విషత్తులు సంభవించినపుడే, పరస్పరసానుభూతి గలిగి, మానవప్రేమ ప్రవర్ధిల్లును. సింధురాష్ట్ర ప్రజలు వరసగ నిట్టి బాధలకు లోనగుట వారి దురదృష్టము. నదులన్నియు నొక్కమారు పొంగి పొరలుచు, పట్టణములను పల్లెలను గూడ ముంచివైచుచున్నవి. పరమేశ్వరుడు వీరిబాధలను నివారించు గాక!

కెనడా ఎన్నికలు

కెనడాలో ఎన్నికలకు పూర్వము లిబరలు పక్షము పరిపాలించుచుండెను. ఈమారు జరిగిన ఎన్నికలలో లిబరలుపక్షమువారి ఓడిరి. కన్సర్వేటివులు గెలుపొందిరి. ప్రధానమంత్రియగు కింగుగారు గవర్నరుజనరలుగారికి తమ రాజీనామా సంపిరి. కన్సర్వేటివుల గెలుపువలన ఇంగ్లండు పట్ల వీరిలో ప్రబలుచున్న విముఖత ఇంకను వ్యాపింపవచ్చును. వాణిజ్యవిషయములందు సామ్రాజ్యాభిమానమును జూపవలయు నను హితవును, కన్సర్వేటివులంగీకరింపరయిరి. ఈ విషయమై ఎన్నికల సమయమున లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్ష నాయకుల మధ్య భేదభావములు వెలువడెను. కెనడా తనక్షేమమును తాను ముందుగ జూచికొనవలయుననియు, ఇంగ్లండు కెనడాపై అభిమానము జూపుచోమాత్రమే కెనడా ఇంగ్లండుపై అభిమానము జూపవలయుననియు కన్సర్వేటివునాయకులగు బెన్నెట్టుగారు గోరిరి. ఇంతియగాక కెనడాకు బ్రిటీషువారు పలువురు వలసపోవుచున్నారు. వీరిసంఖ్య యధిక మయినకొలదియు, కెనడాప్రజలకు నష్టముగలుగు నని, కన్సర్వేటివులు భావించుచున్నారు. వీరు సలిపిన ప్రబోధము కెనడాప్రజలకు నచ్చినటుల దోచును. వీరివిజయమున కిదియే కారణమై యుండును. కన్సర్వేటివుపరిపాలనము వలన, కెనడాలో భావిపరిణామ మెటు లుండునో చూడవలయును.

బర్మాప్రముఖునకు గవర్నరుపదవి

ఇంతకుపూర్వము సింహాప్రభువుగారు బీహారుకు కొంతకాలము గవర్నరుగనుండిరి. వీరికి పిమ్మట, భారతీయు లెవరికిని గవర్నరు పదవి నొసగి యుండలేదు. కొలదిమానములు ఖాళీలు వచ్చినప్పుడయినను భారతీయుల హక్కులు నిరాకరింపబడుచుండెను. మధ్యరాష్ట్రములలో మాత్రము గవర్నరుగారు సెలవుపుచ్చుకొనిన సమయమున ఆపదవిని తాంబీగారు నిర్వహించిరి. ఇప్పుడు బర్మా గవర్నరుగ వర్ ఛార్లెస్ ఇన్సుగారు అనారోగ్యము వలన నాలుగమాసములు సెలవుబెట్టిరి. వీరికి బదులు గ, శా॥ మాంగుగై గారను బర్మాదేశవాసులు గవర్నరుగ నియమింపబడిరి. ఇట్టి నియామకములవలన, బర్మా ప్రజలకు గాని, తదితర రాష్ట్రప్రజలకుగాని ఎంచదగినలాభము గలుగదు. పరిపాలన విధానము మారనంతవరకు, భారతీయులు ఎట్టి యున్నతస్థానముల నాక్రమించినను, ఎంచదగిన మేలును సలుపజాలరు.

గిన్వాలాగారి హితవు

టారిఫ్ బోర్డుకు ప్రెసిడెంటుగ నుండి, ఇటీవలనే ఆపదవిని చాలించుకొనిన, నర్ గిన్వాలాగారు లండనులో నుపన్యసించుచు, ఇంగ్లండు ఇండియామధ్య

కాశీనాథుని

నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

కారాగృహవాసము

నేటికి 102 దినములు

నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

వాణిజ్యము యధేచ్ఛగ కొనసాగవలయుననిన భారతీయుల సద్భావమును బ్రిటీషువారు పడయవలయుననియు, హిందూదేశమునకు పూర్ణ స్వపరిపాలన మొసగవలయు ననియు, హిత వొనగిరి. వీరేగాక, ప్రసిద్ధిపొందిన హైందవవణిక్కు లందరును ఇటులనే కోరుచున్నారు. హైందవవర్తకులు ప్రస్తుతోద్యమమువలన మిగుల నష్టపడుచున్నారని విచారింపచేడి పాలకవర్గము, అట్టివారు దెలుపుచున్న హితవును గ్రహించి దాని ననుసరించుట మేలగును.

అమెరికను విధానము

హైందవరాజ్యాంగవిధానము అమెరికా విధానము నాదర్శముగ నుంచుకొనవలయునగాని, బ్రిటీషువిధానమును గాదని, ఫిషరుగారు సూచించిరి. మాంటుఫర్డు సంస్కరణములకు పూర్వము, కాంగ్రెసు సూచించిన విధానము అమెరికా పద్ధతి ననుసరించెను. అయ్యది బ్రిటీషు విధానము ననుసరింపనందుకు, మాంటాగూగారు తమ రిపోర్టులో నాడేపించిరి. ఇప్పుడు బ్రిటీషు ప్రముఖులు కొందరు అమెరికా విధానము నాదర్శముగ జూపుట వింతగాదా? సై మను కమిషను వారు గూడ, బ్రిటీషు విధానము హిందూదేశమునకు బనికిరాదను భావమును సూచించిరి. వీరికేను ఇతరులు గూడ అనుసరించుచున్నటుల దోచును.

వడుకునూలు ఎగుమతి

వడుకునూలు రవాణాకు తమ కెట్టి అభ్యంతరము లేదని, రైల్వే యధికారులు దెలిసియుండుట సమంజసముగ నున్నది. వడుకునూలును ఆక్షేపణార్హ మగువస్తువు క్రింద పరిగణించుటకు ఎట్టి కారణము గనుపింపదు. ఇకమీద నూలు విశేషముగ తయారగుచున్న తావులనుండి, నేత విశేషముగ జరుగుచున్న చోటులకు రవాణా జరుగుచో, కద్దరు విరివిగ తయారగును. ప్రస్తుతము కలుగుచున్న కద్దరు కటపు త్వరలో సంతరించుననియు, ఆంధ్రదేశమునకు సరిపోయిన కద్దరు ఆంధ్రదేశమునందే తయారగుననియు నమ్మదము.

చెన్నపురి హిందీప్రచార ముద్రాణాలయము

ధరావతు చెల్లింప నవసరములేదని దొరతనమువారు ఉత్తరువు చేయుట మదరాసు, జూలై 30:-చెన్నపురిలో తిరువల్లిక్కేటిలోనున్న హిందీప్రచారమేములో ఆక్షేపణకరములను రాజద్రోహకరములనగు పత్రములను కేటగిసిగూడ ముద్రింపనని చెరసాలలోనున్న కీపరు హరిహరశర్మగారు పూచీకత్తు నిచ్చినందున ధరావతు చెల్లింపవసరము లేదని దొరతనమువారు హరిహరశర్మగారి యేజంటగు శ్రీయుత మోటూరి సత్యవారాయణగారికి తెలియజేసి రని మాకు తెలుపబడెను.

సమాజయకరురాయబారముల పూర్వోత్తరములు

రై. హా. వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారే ప్రధాన ప్రేరణకర్త

మహాత్ముడును నైహూగార్లును ఇతర నాయకులును కలిసి ఆలోచించుటకు
దొరతనమువారి కభ్యంతరముండబోదు

శాంతిస్థాపనమునుగూర్చి అన్ని దేశములనుండియు మహాత్మునకు తంతివార్తలు వచ్చుచుండుట

జయకరుగారు బొంబాయి చేరుట

బొంబాయినుండి పూనాకు బయలుదేరుట

బొంబాయి, జూలై 30:- నేడు ఉదయమున జయకరు గారు ఆలహాబాదునుండి బొంబాయి చేరిరి. నేడు సాయంత్రము 5 గంటలకు బొంబాయినుండి పూనాకు వెళ్లిరి. యెరవాడ చెర సాలకు బట్టి మహాత్మునితో సంభాషించి విమ్మల మరల సిద్ధు జేయవలెనని ఆలోచించుటకు (ఆ. ప్రె.-ప్రె. ప్రె.)

కాంగ్రెసు నాయకులు కలిసి ఆలోచించుట

దొరతనమువారి కభ్యంతరముచెప్పరని

యూహించుట

ఆలహాబాదు, జూలై 30:- గాంధీమహాత్మునితో కలిసి ఆలోచించుటకు పండిత మోతీలాలు నైహూ, పండిత జవహర్ లాలు నైహూగార్లును యెరవాడ చెర సాలకు తీసుకొని వెళ్ళుట వసరమని సమాజయకరుగార్లు రాజప్రతినిధికి నూచించిరిని తెలియచున్నది. ఇటీవల జరిగిన విషయములనుబట్టి కాంగ్రెసు పార్టీవారు తమ అభిప్రాయములను మార్పుకొని కొంచుకు పైకి వచ్చుటకు తమ ప్రతినిధులను పంపగలరని ఆంధ్రులకు ముందుగా చెరసాలలో నున్నట్టియు వెలుపలనున్నట్టియు కాంగ్రెసు ప్రముఖులందఱును కలిసి ఆలోచించుటకు దొరతనమువారుగూడ సజ్జి అభ్యంతరమును తెలుపబోరనియును పలువురు అభిప్రాయపడుచున్నారు. (ప్రె. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు జవహర్ లాలుగార్లు

అనారోగ్యముగ నుండుట

చెరసాలలో సదుపాయము సరిగాలేకపోవుట

ఆలహాబాదు, జూలై 30:- పండిత మోతీలాలు నైహూగారిని పండిత జవహర్ లాలుగారిని ఏ క్లాసులోనే యుంచవలెనని మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువుచేసియుండినను చెరసాలలో వారికి సదుపాయము లింకను చాలతక్కువగానే యున్నది. ఆంధ్రులన వారిద్దరి ఆరోగ్యమునగూడ సరిగా నుండలేదు. జవహర్ లాలుగారు 10 పానులు తగ్గిపోయిరి. నిద్రపట్టక పోవుటయును ఉబ్బసమును మోతీలాలుగారికి మరల ప్రారంభమైనది. (ప్రె. ప్రె.)

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు మహాత్మునకు తంతివార్త నంపుట

గాంధీమహాత్ముడు ప్రత్యుత్తరము నంపుట

పూనా, జూలై 26:- పయనీరు పత్రికకు పూనా విలేజ్ లో నేడు పంపిన తంతివార్త.

లండను సగరమునందున్న రై. హా. వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారికిని ఎరవాడ చెరసాలలోనున్న గాంధీమహాత్ముని రాజప్రతినిధులకు సంబంధించిన చాల ముఖ్యములగు తంతివార్తలు జరిగినవి తెలియుచున్నది.

గాంధీమహాత్మునితోను పండిత మోతీలాలు నైహూ పంపిన జవహర్ లాలు నైహూగార్లతోను రామబారములను జూహారెనను సూచనను మొదలు శ్రీనివాస శాస్త్రిగారే చేసినది తెలియుచున్నది. నేడు లండను శాసనసభ్యుల సభ్యులందఱు యీనెల 9 వ తేదీన రాజప్రతినిధి యొసగిన ఉపవాసమును శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు లండను పత్రికలలో సాకల్యముగా వదిలిన వెంటనే దానిలో రాజప్రతినిధి చేసిన సంధియాచనను కనిపెట్టిరి.

సర్వెంట్యు ఆఫ్ యిండియా సొసైటీకి తంతివార్త

"రాజప్రతినిధి ఉపన్యాసము నాదరించి దానిని మనము పూర్తిగా నుపయోగించవలెనని" సర్వెంట్యు ఆఫ్ యిండియా సొసైటీకి శాస్త్రిగారే అధ్యక్షులగుటచే, ఆ సంఘమువారికి తంతివార్త నంపిరి. ఈ వర్తమానమును సర్వెంట్యు ఆఫ్ యిండియా సొసైటీవారు సర్ జేజుబాదరు సప్రూ, ఎం. ఆర్. జయకరుగార్లు మున్నగు లిబరలుపార్టీ ప్రముఖుల కందరికిని తెలియజేసిరి.

మహాత్మునకు తంతివార్త

మరియుడుకోజులైన పిమ్మట శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ఎరవాడ చెరసాలలోనున్న గాంధీమహాత్మున కొక దీర్ఘమగు తంతివార్త నంపిరి. భారతీయులకు గౌరవప్రదమగురాయబారమును గూర్చియు అది జరుగవలసిన పద్ధతినీగూర్చియు శాస్త్రిగారు తంతివార్తలో నూచించిరి.

గాంధీ మహాత్ముడు దానినిగూర్చి 24 గంటలసేపు ఆలోచన చేసినపిమ్మట

"నేను భగవత్ప్రేరణకొరకు నిరీక్షించు చున్నాను" అని కడ సంగ్రహముగా శాస్త్రిగారికి మరలతంతివార్త నంపిరి.

ఈ తంతివార్తవలన శాస్త్రిగారికి కొంత ప్రోత్సాహము గూడ కలుగుటచే యీ రాయబారమును కొనసాగింపవలెనని భారతదేశమునందలి తన మిత్రులకు మరల తంతివార్త నంపిరి.

శాంతిస్థాపననుగూర్చి ప్రపంచమునందన్ని దేశముల నుండియు మహాత్మునకు తంతివార్తలు వచ్చుట

శాస్త్రిగారిటుల తంతివార్తను పంపిన పిమ్మట దేశభక్తులు లిబరలుపార్టీ ప్రముఖులను సప్రూ, జయకరుగార్లు యీ రాయబారమునకు పూనుకొనిరిగాని యిది సెరవేరునో లేదో అను సంశయము వారి నధికముగా బాధించుచు నేయుండెను. గాంధీ మహాత్ముని నైహూపండితులను సందర్శించుటకు అనుమతి నియ్యవలెనని వారిద్దఱును రాజప్రతినిధికి వ్రాసిన లేఖకు రాజప్రతినిధి అనుకూలముగ ప్రత్యుత్తరము నొసకటయేగాక "భారతదేశము తన వ్యవహారములను తానే చక్క-తెల్లముననుండగా చూడవలెనని నేను మిక్కిలిగా కోరుచున్నాను." అని గూడ స్పష్టముగా వ్రాసియుండుటచే యీ నాయకుల కిద్దరికిని మంత ధైర్యము కలిగినది.

పండిత జవహర్ లాలుగారు రంగీకరించెదరా?

పండిత మోతీలాలు నైహూ పండిత జవహర్ లాలు నైహూగార్లు రెవురును వీరిలో ముఖ్యముగా పండిత జవహర్ లాలుగారును యీ రాయబారము నామోదించినవో గాంధీమహాత్ముగూడ నంగీకరించుట కెట్టి ఆక్షేపణయు నుండవలెనని విషయము అందరికిని తెలిసిన రహస్యమేయై యున్నది. ఆగష్టునెల 7 వ తేదీలోగా సమాధానము కుదురునని చాలమంది యూహించుచున్నారు.

నాగరికతగల ప్రపంచమునందన్ని దేశములనుండియు నుగూడ శాంతిస్థాపననుగూర్చి గాంధీ మహాత్మునకు అసంఖ్యాకములగు లేఖలును తంతివార్తలును వచ్చుచున్నవి. ట్రిబును భారతదేశములనుండి మిక్కిలి హెచ్చుగా వచ్చుచున్నవి.

పునున్న యింటిన్నవలలు లీగు అధ్యక్షురాలు మహాత్మునకు పంపిన తంతివార్తలో మిజీవిరోధములను నేను గ్రహించితిని గాన సానుభూతిని కలిగియున్నాను" అని ఆమె వ్రాసెను, అని పూనా విలేజ్ లో పయనీరు పత్రికకు తంతి నంపెను.

సమాధానము కుదురవచ్చును

"సప్రూజయకరు గార్లు రాయబారమును గూర్చి పూనాలోను బొంబాయిలోను ప్రజాభిప్రాయము మొదలు చాల ప్రతికూలముగానే యుండెను గాని అటుపిమ్మట నది మారిపోయినది. మేము గాంధీమహాత్మునితో 9 గంటలసేపు మాటలాడుటకు మహాత్ముడు అవకాశము నిచ్చుటవలననే ప్రజాభిప్రాయమునం దిట్టి అద్భుతముగు మార్పు గలిగినదని సప్రూ జయకరుగార్లే స్పష్టముగా తెలిసిరి. వీరిద్దఱును గూడ చాల ఉల్లాసముగానే యుండిరి. వీరి ముఖవికాసములను బట్టి యాను వీరిద్దఱలో నొకరు మాటల సందర్భమున అప్రయత్నముగా నింకొకరి నుద్దేశించి పలికిన యొక వాక్యము వలనను సమాధానము కుదురునని నా నీయన్నదని స్పష్టముగా నేయున్నదని అని యీ పయనీరు పత్రిక ప్రకటించెను.

భారత కాంగ్రెసుకార్య

సంఘసభ

నేడు మధ్యాహ్నము 5 గంటలసేపు చర్యజరుగుట

బొంబాయి, జూలై 30:- నేడు మధ్యాహ్నము 5 గంటలకు బొంబాయిలో భారత కాంగ్రెసుకార్యసంఘసభ ప్రారంభమైనది గాని సభకు ప్రతికూలలేఖరుల నెవ్వరిని రానీయలేదు. సభ రహస్యముగానే జరుపబడెను. ఈ సభ బొంబాయిలో సాండుహరస్టు రోడులోనున్న రామమన్న స్మృతీవనమునందు జరిగినది. సర్దారు వల్లభాయి పటేలుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుతులు జయరాంబాను దోలతరాం, పండిత మదన మోహనమాలవ్య, డాక్టరు హర్దికర్, టి. వీ. కే. షేర్వానీ, దీ ప నా రాయణసింగు, లాల్లాభునిచందు, మధురాదాసు గార్లు సభకు వచ్చిరి. విలబాయిపటేలు, డాక్టరు బిధునచంద్ర రాయగార్లు రాలేదు. మాలానా అబ్దుల్ కలాం అ జరు శ్రీయతి కమలా నైహూగార్లు కేపు ఉదయమునకు బొంబాయికి వచ్చెదరు.

శాసనసభల యెన్నికలను బహిష్కరించుట

నేడు మధ్యాహ్నము 5 గంటల మొదలు రాత్రి 8 గంటల వరకు 5 గంటల సేపు చర్య జరిగిన పిమ్మట యీ తీర్మానము యేకగ్రీమముగా నామోదించబడెను. ఈ తీర్మానము నామోదించుటతో నేటికి సభ చాలింపబడెను. కేపు ఉదయమున 11 గంటలకు మరల సభ జరుగును.

వలంటీరులను కావలియుంచుట

ప్రేక్షకుల నెవరిని లోనికి రానీయకుండుటకు గట్టి యేర్పాటులు చేయబడెను. వచ్చినవారి నందరిని చాల శ్రద్ధగా పరిశీలించుచు సభ ముగియవరకును గూడ వలంటీరులు కావలికాయుచునే యుండిరి. వీటిలో నెలకొలది ప్రజలు చేరిరి. మధ్యమధ్య జయధ్వను లాసరించుచు సభ ముగియవరకునుగూడ కాంతముగా ఆవలనే యుండిరి. రాత్రి 8 గంటలకు నాయకులొకరే వెలుపలకు రాసాగిరి. అప్పుడు జయధ్వనులు మిన్నముట్టినవి.

కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ప్రకటన

నేడు జరిగిన సభలో మొదలు మామూలు వ్యవహారములు కొన్ని పరిష్కరింపబడును. పిమ్మట యీదినము వివరింపబడిన తీర్మానము యేకగ్రీమముగా నామోదించబడెను.

"భారత కాపన సభను రాష్ట్రీయ కాపన సభలనుగూడ పూర్తిగా బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానము గత డిసెంబరులో లాహోరులో జరిగిన భారత కాంగ్రెసు మహాసభలో నామోదించబడినందునను యిప్పుడు జరుగుచున్న సమిష్టి సత్కార్యమును అధికోత్సాహముతోను దీక్షతోను కొనసాగించుటయందే దేశీయులందఱును తమ యావచ్చుకొని వినియోగింపవలసి యున్నందునను, దేశీయులెవ్వరును యే కాపనసభల యెన్నికలకునుగూడ అభ్యర్థకులుగా నిలువనూడదు. అభ్యర్థకులుగా నెవరైన నిలచిననుగూడ వారికి వోటు యివ్వనూడదు. త్వరలోనే జరుగనున్న కాపనసభల యెన్నికలలో ప్రోక్షముగ నైనను ప్రత్యక్షముగ నైనను యేర్పిరినైనను దేశీయులెవ్వరునుగూడ పాల్గొననూడదు అని యీసభవారు దేశీయులనందరిని కోరుచున్నారు. అభ్యర్థకులుగా నిలువగోరువారటుల నిలువకుండునట్లును వారికి వోట్లనియ్యగోరువారు వోట్ల నియ్యకుండునట్లును చేయుటకుగాను వీలైన చోట్లను అవసరము గలిగినచోట్లను కాంతియుతముగా పితౄంగు చేయుట మున్నగు సక్రమపద్ధతులనున్నట్టిని తమ తమ ప్రాంతములలో నవలంబింపవలెననిగూడ యీసభవారు దేశీయనందలి అన్ని కాంగ్రెసు సంఘములను కోరుచున్నారు.

సత్కార్యమును తీవ్రముగా సాగించుటను గూర్చియు నుపన్మల నిరాకరణమును గూర్చియును గూడ సభ వారాలో చించిరిని తెలియుచున్నది. ఈ సభ యింకను రెండుమాడు రోజులవరకును జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

వల్లభాయిగారి బసలోనే సభ జరుగుట

సర్దారు వల్లభాయిగారిపురు రామమన్న స్మృతీవన సభ చేసియున్నారగాన అచటనే కార్యసంఘసభ జరిగినది. విదేశ వస్త్రముల దుకాణములను సారాదుకాణములను తీవ్రముగా బహిష్కరించుటనుగూర్చిగూడ ఆలోచనలు జరిగెనని తెలియుచున్నది.

పండిత మాలవ్యాగారు కాంగ్రెసు

వైద్యశాలను చూచుట

నేడు పురయమున పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు బొంబాయి రాగానే కాంగ్రెసు వైద్యశాలకువెళ్లి ఆచట చికిత్సనందుచున్న కాంగ్రెసువలంటీరులవల్ల గాఢముగ సానుభూతిని చెల్లడించిరి.

మాతృదేశ సేవకొరకు రణరంగమున గాఢ పడిన వంటిదలను నేను చూచితిని. ఈ వైద్యశాలలో పనిచేయుచున్న డాక్టరులు ముక్కునువారి నందరిని నేను మిక్కిలి ప్రశంసించుచున్నాను. పరిశోధనము వచ్చినపుడు మాతృదేశముకొరకు యెట్టి మహాశ్యామలమైనను చేయుటకు వినయమున దీక్షలను యువకులు లక్షలకొలదిగానున్నారని గ్రహించగలిగినందులకు నేను మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాను. ఇది ప్రస్తుతకాలమునందు కలిగిన గొప్ప శుభమాచనయనియే నేను తలచుచున్నాను. ఈ ధీరులొసరించినపత్యాగహము సఫలమగునుగాక అని నేను భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను. అని మాటవ్యాసారు వైద్యశాలలోని ప్రేక్షకుల పుస్తకములో వ్రాసిరి. (శ్రీ. ప్రి.)

నిన్న కాంగ్రెసు కార్యసంఘం సభ జరిగిన రాయ మాన్వ న్నభవము కిల శ్రీ సేటు మనుకుకు చగలాలగుగారిది.

కాంగ్రెసు ముఖ్యుల నిర్బంధములు

భారత కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయములోని లెక్కలు

అమామదాబాదు, జూలై 30:— భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘం సభ్యులును గత కాంగ్రెసు అధ్యక్షులును మొత్తము 21 మందిని చెకసాలకు పంపబడిరి.

30 కాంగ్రెసు సభ్యులును అనుబంధ సభ్యులును ఆక్రమసంఘములుగా ప్రకటించబడెను. సంయుక్త రాష్ట్రములలోని నవయావన భారతసంఘములు ప్రకటించబడెను. కాని యీ 30 సంఘములలోను నవన సంఘములు చేరి యుండలేదు.

భారతదేశమున 100 ప్రదేశములలో 144 వ నెక్షను అనుబంధ పెట్టబడెను.

నజరాతులో యిప్పటివరకు 961 మంది శిక్షించబడిరి. (శ్రీ. ప్రి.)

మంత్రిదేశముఖుగారి రాజీనామా

నిన్న సంగీకరించబడెను

నాగపూరు, జూలై 28:—ఆర్. ఎం. దేశముఖుగారు తమ మంత్రిపదవికిసంగిన రాజీనామా అంగీకరించబడెను. నేటినుండి ఉద్యోగమువీడిరి. గౌ. రా. బి. సి. బోసు గారు రెండవమంత్రి ఇరువురముండులను చేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రి.)

పైన్సుకాలేజి మూయుట

నాగపూరు, జూలై 30:—విద్యార్థులు తరమగ హర్షాభి జరుపుచు, కాలేజి నిబంధనలకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుచున్నందున, పైన్సుకాలేజి మూయబడెను. తిరిగి ఎప్పుడు తెరువబడునో తెలియదు. రాబట్టిన మెడికలుస్కూలు మూయబడినవిషయ విద్యార్థులు వైద్యసహాయసంఘముగ నేర్పడి. కాంగ్రెసు ఉద్యమమునందు పాల్గొనువారికి అన్ని విధముల సహాయముజేయుటకు నిశ్చయించిరి. (ఆ. ప్రి.)

ప్రతికా నిరోధము

ధార్వాడ జూలై 27:— బగలుగోలయందు కన్నడిగ యను సుప్రసిద్ధ జాతీయ దివ్యపత్రికకు ధర్వాడత్రు కొరిసందున నిలచిపోయెను.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ ప్రకటన

ఇందుమూలమున ప్రజలకు తెలియబరచడ మేమనగా పనులు (వర్కు) ప్లాండింగ్ కమిటీవారు క్రిందఁబెనుపడిన పనులలో చార్జీలను నిర్ణయించుచు తీర్మానించి యున్నారు. సవరు రేట్లు 24-7-1930 తేదీనుండి యములులోనికి వచ్చి యున్నవి:—

1. సప్లయలను మనివేయుటకు (చెడగొట్టినందులకు)	రూ 1
2. కార్పొరేషన్ వారి నీటియంత్రములను సవరణలకు లతో మరల కలిపినందులకుగాను	రూ 1
3. మీటరును యెర్పాటు చేయుటకు	రూ 60
4. మీటరును పూర్తిగ తొలగించుటకు	రూ 5
5. మీటరును మార్పుచేసినందులకు	రూ 10
6. ప్రయివేటు హౌస్ డ్రైంటుకు సంవత్సరమునకు హౌస్ డ్రైంటు	రూ 1 కి రూ 12

కార్పొరేషన్ ఆఫ్ మద్రాస్ } ఇ. కాన్రెన్ సిక్స్, కమిషనరు. }
మద్రాసు 25 జూలై 1930.

స్థానిక వార్తలు

దీపములు వెలిగించు కాలము:— శుక్రవారము, ఆగష్టు 1 వ తేదీ సాయం. 7-6 గం. శనివారము, 2 వ తేదీ సాయం. 7-6 గం.

ఎన్నికలకు అభ్యర్థి:— వి. వి. రాఘవయ్యగారు బెజవాడ మునిసిపలు పంఘ సభ్యులు కృష్ణాజిల్లానుండి మదరాసు శాసనసభకు అభ్యర్థిగ నిలువసెంచిరి. (శ్రీ. ప్రి.)

అసెంబ్లీ ఎన్నికలు:— రాజోపు ఎన్నికలలో శ్రీ యుత జి. రామేశ్వరరావుగారు, బి. పి. బి. యల్. వెనుక యం. యల్. సి. అనంతపూరు అసెంబ్లీ సభకు, చిత్తూరు, దత్తమండలముల నియోజకవర్గము తరఫున అభ్యర్థిగా నిలచెదను.

జూలై 28:— తేదీ మా పత్రికయందు 12 పుటలలో ప్రకటించబడిన పన్ను వేలం ప్రకటనలో నియ్యగడ్డ శీతారామయ్య రాలు అనుటకుమారుగ శీతారామయ్యగారు అని ప్రకటించబడెను. గనుక మా పాఠకమహోదయులు సవరు సవరణను గమనించ ప్రార్థితులు.

స్వదేశీవస్తుప్రదర్శనశాల:— మద్రాసు స్వదేశీ సంఘమువారు నిన్న సాయంకాలము గోక లేహునందు జేసిన సభలో, మాంటురోడ్డునందుండు మద్రాసు మహాజనసభ హాలులో స్థిరముగ ఒక స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శనశాల స్థాపించుటకు తీర్మానించిరి.

80-7-30 తేదీ మాదనపత్రిక 9 వ పుటలోని లండన్ ప్రీమింగ్ కంపెనీ వారి ప్రకటనలో కొన్ని పత్రికలలో మాత్రం ఫేమస్ హెవ్వికోల్డు ప్లాటింగ్ మాడాయిక్ ఇంజనులు యవటకు బదులుగ ఫేమస్ హెవ్వికోల్డు ప్లాటింగ్ మాడాయిక్ అని మాత్రము ముద్రితమగుటచే పాఠకమహోదయులు సవరు సవరణను గమనించ ప్రార్థితులు.

రాకపోకలు:— శ్రీ విద్యాసాగర పాండ్యగారు నిన్నరాత్రి బొంబాయికి వెల్లిరి. రాయదాసు పంతులుగారు నేటి ఉదయమున పూనాకు వెల్లిరి.

గౌ. డా. ముబ్బరాయన్ గారు కుంభకోణమునండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి తిరిగినవచ్చిరి.

బి. పి. వాడియా, రాత్రిపాఠశాల, ప్రారంభోత్సవము:— వెనుక మద్రాసుకార్మికసంఘాధ్యక్షులుగ నంజీన శ్రీ బి. పి. వాడియాగారిచేర ఉచిత రాత్రిపాఠశాల చేపు, సాయంకాలము 5-30 గం. కుక్కురోడ్డు నెం. 45 గృహమున (పెరబూరు బ్యాంకు) ప్రారంభించబడును. కార్మికపక్ష ప్రముఖ నాయకులు, అభిమానులు ఉపన్యసించెదరు.

చెన్నపురి శాసనసభ ఎన్నికలు:— రాజోపు ఎన్నికలలో చెన్నపురి శాసనసభకు, శ్రీ పి. శివరావుగారు, బల్లారిజిల్లా మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గము తరఫున, మరల అభ్యర్థిగా నిలుచునట్లులు చెపుచున్నారు.

రాజోపు ఎన్నికలలో చెన్నపురి శాసనసభ శ్రీ కే. శ్రీరాములు నాయుడుగారు చెన్నపురి మహమ్మదీయేతర నియోజకవర్గము తరఫున అభ్యర్థిగా నిలిచెదరు.

స్వదేశీ అద్వైతయుజరు పత్రిక

మద్రాసు, జూలై 31:—మద్రాసు స్వదేశీసంఘ కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు నిన్న సాయంకాలము గోకలే హునందు సభజేసి “స్వదేశీ అద్వైతయుజరు” అనుపేర ఒక ఆంగ్ల మాస పత్రిక ప్రారంభించుటకు నిశ్చయించిరి. ఈ మాస పత్రికయొక్క ప్రథమసంచిక ఆగష్టు 15 వ తేదీని వెలువడునట్లు ఉహించబడుచున్నది. ఈ పత్రికను నడుపుటకుగాను శ్రీయుతులు కే. యల్. వెంకట్రాసున్, యం. పి. (ప్రధాన సంపాదకులు) యల్. యల్. శ్రీనివాస అయ్యక, యం. పి. బి. యల్. హిల్లావుడే సతిగాల్గు కల సంపాదకీయవర్గము నిలువించబడెను. ఈ పత్రికకు సంవత్సరమునకు చందా 1 రూపాయి.

సం|| రాష్ట్రముల రాజకీయ ఖైదీలు

అలహాబాదు, జూలై 30:—సం|| రాష్ట్రములలో వివిధ మండలములందు రాజకీయ ఖైదీలు 38 గురుమాత్రము జూలై 22 వ తేదీనకి తుమాపణకొరె, చెండేష్వరకు సత్ప్రతి వర్తన గల్గియుండుమని పూచీపడి విడుదలై రని గవర్నరు మెంటు వారు ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రి.)

మద్రాసు స్వదేశీ ప్రదర్శనము

ఆగష్టు 1 వ తేదీ కూడ జరుగునట్లులు

నిశ్చయించబడెను

మద్రాసు స్వదేశీ ప్రదర్శన సాధుముకారు ప్రస్తుతము జరుగుచున్న చెన్నపురి స్వదేశీ ప్రదర్శనమును, మరియొకరోజు ఆగష్టు 1-వ తేదీనకూడ జరుగునట్లు నిశ్చయించిరి. తగ్గింపబడిన రేట్లే, అనగా పెద్దవారికి 2 అణాలను, పిల్లలకు 1 అణా ప్రవేశమును చార్జీచేయుటకును.

బహుమతుల నొసంగుదినము:— రాజోపు ఆగష్టు 2-వ తేదీన, గోక లేహునందు ప్రదర్శనవస్తువులకు బహుమతు లొసగునట్లు స్వదేశీ ప్రదర్శన సంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

పోలీసు ఇన స్పెక్టరుకి బహుమానము

ఉదకమండలం, జూలై 31:—పోలీసు ఇన స్పెక్టరు గౌ. జి. చి. డా. సా. హే. బు. గారును, వారి దళము సము ఇన స్పెక్టరు, విదురురు పోలీసు కనిష్టేలును నేలంజిల్లాలో కొమరపాల్వెనునందు అల్లరిల సమయమునందు జూలై 19 వ తేదీన ప్రత్యేక వీరుముగ దైర్యముతో ప్రవర్తించినందుకు ప్రభుత్వమువారు బహుమతిగ రెండు నెలల జీతము యివ్వదలచిరి.

గేటు పన్నులను తీసి వేయుటకు ద్వేషించి హిట్టను త్రొనుగారుస్తాని క ప్రభుత్వ కాళికార్యదర్శి యిదివరకు తయారజేసిన చిత్తుపట్టును, యీ రాష్ట్రములో మోటారుబండ్లపై ప్రావింషియలు పన్ను వసూలుచేయుట కనుకూలముగ నుండునట్లు సవరించబడుచున్నది. (స్వ. వి. తం.)

ధర్మవరంతాలూకా కల్లుదుకాణముల పాటలు

నిరుటిధరలు సగముకంటె క్కువ తగ్గిపోయినవి

ధర్మవరం, జూలై 31:—నిన్న ధర్మవరం తాలూకా కల్లుదుకాణముల వేలంపాటలు జరిగినవి. లెంపరెన్స్ కమిటీవారి ప్రచారకులును, కాంగ్రెసుసభ్యులు సగు క్రియుతులు కల్లారును బ్లారాపు, పల్లూరు రామచంద్రగారలు అనంతపురమునుండి యిచ్చటికివచ్చిరి. తాలూకాకచ్చేరి యెటుట జాతీయపతాకము నెలకొల్పి వారు దుకాణముల వేలంపాటలో ఎవ్వరును పాల్గొన గూడదని యుపన్యసించిరి. చాలసేపటివర కెవ్వరును పాటకు వెళ్లలేదు. వేలంపాటలు చాల కష్టముమీద ముగిసినవి. తాలూకా మొత్తముమీద కంట్రాక్టు ధరల మొత్తము నిరుటి ధరలలో సగమైన నుండవు. ధర్మవరం దుకాణము నిరుడించుమించు రు 1500 లకు పాడబడెను. ఈ యేమదానిపై రు 780 లు మాత్రమే వచ్చినవి. (స్వ. వి. తం.)

2 నాటకములు మాత్రమే బెజవాడ శ్రీ దుర్గా అమెచూర్పువారు రాయల్ థియేటరునందు 31-7-30 గురువారం సాయంత్రం 6 గంటలకు శ్రీ కృష్ణ తులారాభారము 1-8-30 శుక్రవారం సాయంత్రం 6 గంటలకు రత్నావళి

నాటకములను ప్రదర్శించెదరు.

శ్రీయుత యదవల్లి సూర్యనారాయణగారు:

శ్రీకృష్ణుడు, వత్సరాజు.

శ్రీయుత కపిలవాయి రామనాథశాస్త్రి:— నారద మ. శ్రీయుత ఉప్పలూరినంజీవరావుగారు:—నత్యభామ. శ్రీయుత కె. రఘురామయ్యగారు:— రుక్మిణి.

టిక్కెట్ల ధరలు:— రు. 4, 3, 2, 1 అ. 8.

1, 2 వ తరగతి టిక్కెట్లకు టిక్కెట్టు 1 కి అ. 3 పత్యేకముగా చెల్లించిన సీట్లు రిజర్వు చేయబడును.

విదేశీవార్తలు

రాండుటేబిలు సభ

నైమనుకమిషనుకు ప్రాతినిధ్యము

పీలులేదని ప్రధానామాత్యుడు వ్యక్తీకరించుట
(రూటరు)

లండన్, జూలై 30:—కామన్సుస్థలో సర్ ఆస్టిన్ చాంబర్లెనుగారికి ప్రత్యుత్తరము నొసగుచు రాండుటేబిలు సభలో నైమనుకమిషను ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి ప్రధానామాత్యుడు ఇట్లు చెలిపెను. ఈవిషయమును ఇండియా ప్రభుత్వము తో సాకల్యముగ ఆలోచించితిమి. ఈ సభలో ప్రవేశపెట్టబడు ప్రతివిషయమునుగూర్చియు సభ్యులకు కావలసిన దాని సంఖ్యను పూర్తిగ నిర్ణయించుటకు అవకాశముండును. నాచి నిపుణుల సలహాను సంగతులన్నియు చెలిసినవారి యభిప్రాయమును గడించుటకు ప్రభుత్వమువారు శక్తివంతతేక ప్రయత్నించెదరు. ప్రభుత్వమునకును పార్లమెంటు ప్రతినిధులకును నైమనుకమిషనులలో ఏ సభ్యుడో లేక సంగతి సందర్భములను చెలిసి మంచి అనుభవముగల వారు మరితరులలో లభించక మానరు.

తనకు కావలసిన దీ విషయముగాదని చాంబర్లెనుగారి నిరి. ప్రభుత్వమువారు రాండుటేబిలు సభకు సర్ జాన్ నైమనుగారు వచ్చునటులజేసిన తనకు తృప్తికరముగ నుండునని చాంబర్లెనుగారు రనిరి. కావలసినపుడల్లా నైమనుగారి సహాయము లభించవలెననిరి.

లాయిడ్ జార్జిగారి సలహా

రాండుటేబిలుసభలో ఆలోచించు విషయములనుగూర్చి నిర్ణయించుటకు పార్లమెంటులో ప్రభువులు, కామన్సుస్థ వారిచే ఏ గ్రేనుముగ ఏను కొనబడిన వారిని రాండుటేబిలుసభా ప్రతినిధులుగ నియమించిన బాగుండునని లాయిడ్ జార్జిగారు నూచించిరి.

ఇది పూర్తిగా ఇంకొకవిషయమని మాన్మోనాల్డుగారు రనిరి. సభవారికి సలహా గావలసినచో వారికిది లభించునని మరల మరల బాంకేమాన్మోనాల్డుగారు రనిరి. బ్రిటిషుప్రతినిధులు సలహాను గోరెనచేసి వారికిది లభించును.

సామ్రాజ్యసభ అయినపిదపగాని రాండుటేబిలుసభ నమంబకు వరకు సమాజేశముగాదని మాన్మోనాల్డుగారు రనిరి.

ప్రభుత్వ నిశ్చయమును మరల చెలుపుట

నిన్ను చెప్పిన ప్రతినిధులకులై ఇతరప్రతినిధులను నియమించుటకు పీలులేదని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొని రని మాన్మోనాల్డుగారు వ్యక్తీకరించిరి.

ఇంత యుభయమునువిషయమునుగూర్చి భిన్నాభిప్రాయము లేకుండ వలెనని ఆకురబ్బడుచున్నాడనని చాంబర్లెనుగారు రనిరి. రాండుటేబిలుసభ కంతకు నైమనుకమిషనుకు సలహా లభించునటుల జేయవలెనని చాంబర్లెనుగారు నుడిపిరి.

తాను చెలిపినదానిని జవదాలు పీలులేదని మాన్మోనాల్డుగారు రనిరి. రాండుటేబిలుసభకు ముందు పార్లమెంటు మరల ఒకసారి సమాజేశమును. చాంబర్లెనుగారికి మాన్మోనాల్డుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

చాంబర్లెనుగారి అసంతృప్తి

మాన్మోనాల్డుగారి ప్రత్యుత్తరము చాంబర్లెనుగారికి అసంతృప్తికరముగనున్నది. పార్లమెంటును ప్రస్తుతము ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు ఆపుజేయవలెనని తీర్మానము నుపపాదించెనని చాంబర్లెనుగారు రనిరి ఇట్లు చేయుటకు నిబంధనలు అంగీకరింపనదీలేదని చెప్పి ఆలోచించెదమని అధ్యక్షుడు చెలిపెను.

రాండుటేబిలు సభకు బ్రిటిషు ప్రతినిధులలో నైమనుకమిషను ప్రతినిధిగూడ జేర్చవలెనని రీడింగుప్రభువు గట్టిగా యడిగెను.

ప్రతిపక్షులనుగూడ సభలో చేర్చుటచే ఇది చాలు ననియు ఇతరులను నియమించరాదనియు రసెల్లు ప్రభువుప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

దొమినియనుల ప్రతినిధులు

రాండుటేబిలుసభకు దొమినియను ప్రభుత్వములవారు గూడ తమప్రతినిధుల నంపవలెనని ప్రభుత్వము గోరవలెనని ప్రధాన వ్యావమును డెయిలీమెయిలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. సామ్రాజ్యముయొక్క భావిభాగ్యము మంతయు పరిమిత అభారపడునపుడు గొప్ప దొమినియను ప్రభుత్వములు తమప్రతినిధులను తప్పక బంపవలె ననుచున్నది.

సామ్రాజ్యసభా కార్యక్రమము

(రూటరు)

లండన్, జూలై 30:—సామ్రాజ్యసభలో అంతస్సామ్రాజ్యసంబంధములు విదేశాంగ విధానము, రక్షణము, కాంతి, మన్యవర్తి పరిష్కారము, ఆయుధవిసర్జనము, ఆర్థికవిషయములు ముంకములు, ధరలను ఒకే విధముగ నిర్ణయించుట ఒకసారిగ విస్తారముగ కొనుట అంతస్సామ్రాజ్య వర్తకాభివృద్ధి, సహకారము, స్వపాపాయపరిశోధన, ట్రాన్స్మిగ్రేషన్, రైకపాకలసాకర్యములు నాకా వైమానిక ప్రచారము సముద్రతంతులు వాయు వాహనముల గూర్చి చర్చించెదరని మాన్మోనాల్డుగారు రనిరి.

గార్వాల్ బందీల శిక్షలు

పునర్విమర్శన

(రూటరు)

లండన్, జూలై 30:—గార్వాల్ బందీల శిక్షలను పునర్విమర్శనజేయుటకు అవకాశముండునాయని ఫెన్సరు బ్రాక్వేగా, రక్షణ మైనిక వ్యాయస్థానముచే విధింపబడిన శిక్షలన్నియు అపుడపుడు పరిశీలించబడిన పనియు ఆటులే వీరి విషయములు గూడ జేతురనియు చెన్ను గారు రనిరి.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

భారత దేశపరిస్థితులు

(రూటరు)

లండన్, జూలై 30:—ఫ్రెండులుచావునువారి నుద్దేశించి యుపపత్తినించుచు, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు రిట్లు నుడిపిరి:—భారతదేశపరిస్థితులు అంగ్లేయులకు చాలమందికి తెలియవు. ఇండియాలో అధికారులు నిరంకుశులు. బాధ్యతనుగర్హించరు. మనకు ప్రభుత్వమువారు సహా విరోధులుగనే ఉన్నారు. అనగా మన ఆశయములకు ప్రతికూలుధగ నున్నారు. మన ఆశయములను గూర్చి మన సిచ్చి మాటాడరు. రాండుటేబిలుసభలో నైమనుకమిషనులను పూర్తిగా ఉపేక్ష జేయవలెను. ఆసభలో వాదములకు అవకాశములేదు. వ్యాయమును కలగజేయుటకే ఆలోచింపవలెను. సప్రాజయకరు రాయబారులచే కాంగ్రెసుపక్షమువారు రాండుటేబిలుసభలో పాల్గొనుటకు పీలు నని ఆశించెదను.

లండన్ నాకాదళ ఒడంబడికను సార్వభౌముడు సమ్మతించుటచే తరువాయిగ నున్నది.

మద్యపాన నిషేధము

ఇండియాలో మద్యపాననిషేధముకొరకు భారతీయులు పడుచున్న శ్రమను క్యాన్సర్ మండిరమున మద్యపాన నిషేధసంఘమువారు కొనియాడిరి. గ్రేటు బ్రిటనులో నన్ను సంఘములు భారతీయులపట్ల సాహభూతిని జూపి తోడ్పడవలెననిరి.

ఈజిప్టుదేశము

కార్మిక ప్రభుత్వవిధానము

చర్చిలుగారు ఖండించుట

(రూటరు)

లండన్, జూలై 29:—కామన్సుస్థలో విదేశాంగ మదింపులను చర్చించినపుడు ఈజిప్టులో కార్మిక ప్రభుత్వ విధానము బాగులేదని చర్చిలుగారు ఖండించిరి. ప్రస్తుతపరిస్థితుల కంటె నిరుడే నెచ్చుదిగ ఈజిప్టు పరిస్థితులు లండన్ నీరి. ఈజిప్టులో విదేశీయుల ప్రాణములను సాక్షునకును తాము బాధ్యతను వహించితిమనియు ఈ విషయమై విదేశ బాతులవా రెవరును మమ్ములను ప్రశ్నించలేదనియు మాన్మోనాల్డుగారు ప్రత్యుత్తరమునిడిరి. ప్రస్తుతపరిస్థితులంజేసి ఈజిప్టునుండి బ్రిటిషు యుద్ధ నౌకలు వెడలిపోవలెనని. ఈజిప్టు బ్రిటనుతో ఒడంబడికను జేసికొనుటకు సిద్ధముగ నున్నచో ఇదివరలో జెప్పినటులే చేయ నున్నారని మాన్మోనాల్డుగారు రనిరి. ఈజిప్టునుండి బ్రిటిషు పటాలములను తీసివేయబాలమని డాల్ఫును గారు రనిరి.

ఇండియాలో కార్మికులలో విద్యను వ్యాపింప జేయవలెనని చుట్టి పతి లండన్ లో ప్రస్తావించుచు చెలిపెను. కొందరు కార్మిక పార్లమెంటు సభ్యులు త్రాగుచున్నారనియు లంచమును దినుచున్నారని క్యాండంసభ్యుడు చెప్పిన తీర్మానమును ఒక సంఘమునకు విచారణనిమిత్తము బంపిరి.

కనడా ఎన్నికలు

కన్సర్వేటివుల విజయము

మెకంజీకింగు గారి రాజీనామా

(రూటరు)

ఆటవా, జూలై 30:—విల్లింగ్టన్ ప్రభునకు మెకంజీకింగుగారు తమ ప్రధానామాత్యపదవి రాజీనామా సందజేసిరి. క్రొత్తప్రభుత్వ మేర్పడిన వెంటనే తాము నిష్క్రమించెదమనిరి.

ఫలితములు

	సభ్యుల సంఖ్య.
కన్సర్వేటివులు	186
లిబరల్స్	85
యూనైటెడ్ పార్టీస్	10
ప్రాగ్రెసివులు	2
కార్మికపక్షము	8
స్వతంత్రపక్షము	2
లిబరల్ ప్రాగ్రెసివులు	2

చీనాలో కమ్యూనిస్టుల

దుండగములు

(రూటరు)

లండన్, జూలై 30:—చాంగ్ నానగరమును ఇటీవల రెడ్డు పట్టుకొనిరి. కమ్యూనిస్టులు తమకనిని తీర్చుకొనుచున్నారు. నగరమును తగులబెట్టిరి. ఏలు విశ్వవిద్యాలయము ప్రభుత్వ భవనములు, క్రైస్తవమత ప్రచారకుల సొత్తులు, వర్తక భవనములు పరశు రామ ప్రీతి చేయబడినవి. ఒక్క పోస్టాఫీసు ఆస్పత్రి మాత్రము మిగిలినవి. వీటిదరికిరాతేరు. రెడ్ నెస్టుములు ఆదేవనిగ దోచుకొనుచున్నారు. శ్రమంతులను విధించుచున్నారు. గవర్నరు సోదరుని, ఇతర అధికారులను ఘోరముగ జంపిరి. వేలకొలది ప్రజలు భయకంపితులై పారిపోయిరి. విదేశీయులు చాలమంది బ్రిటిషు ఆమెరికను యుద్ధనౌకలలో వెడలిపోయిరి. కొందరు మతప్రచారకులు మరికొందరు మాత్రము అచటనే యుండిరి. వీరిని బట్టుకొన్నవారికి బహుమతి నిచ్చెదమని రెడ్డు ప్రకటించుచున్నారు. వీరిని బట్టుకొని వారిని డబ్బు ఇచ్చినగాని వదిలిపెట్టదలచుకొన లేనట్లు తెలియుచున్నది.

బొంబాయి, జూలై 29:—“రివోల్టర్” పత్రికాసంపాదకులను శ్రీయుత రత్నదేవలోగారు జీవ ఉస్మానుగారిని పోలీసువారు క్రి. ప్రా. కొ. 108 సెక్షనుక్రింద అరెస్టుచేసి రిమాండులోనుంచిరి. రివోల్టర్ పత్రిక నవజీవను భారతసభవారిచే సాపింపబడినదనియు, న్యూస్ పీట్ ఆర్డి నెస్టును ఈ పత్రికవారు ఉల్లంఘించిరనియు తెలియుచున్నది.
(అ. వె. సైమన్.)

నోటిసు

వారంటు యిలాకా

బెజవాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

యే॥ డి॥ ము॥ కోర్టు ఫయలు O. S. 689/24.

యే॥ సీ॥ కోర్టు ఫయలు A. S. 190/26.

వాది:—కాకాని కోటయ్య.

ప్రతివాది:—వంకడూరు వెంకటసుబ్బారావు

నదరు నెంబర్లలో ప్రతివాదికి వాది యిక్క

వలసిన ఖర్చులకుగాను వాదీ తాలూకు అన్నవరతి

గ్రామములోని భూములు నదరు కోర్టువారిద్వారా

జప్తు కాబడి Sale Notice నిమిత్తము 15-8-1930

నం॥ రం॥ కు వాయిదా అయియున్నది. వాయిదా

నాటికి వాది హాజరుకానియెడల Exparte చేసి వేలం

జరిగించడముగును.

బెజవాడ, } చెరుకుపల్లి పట్టాభిరామయ్య,

28-7-30. } ప్రతివాదిష్టిడరు.

జాబులు

కలపర్రు-తాళ్ళిమూడి

పై గ్రామములలో సహారాజీ దేవాలయ దీవిజ్ఞాన కలెక్టరుగారి ఆధిపత్యముక్రింద సభలు జరుపబడినవి. ఆ సభకు గ్రామములలో రైతులు చాలమంది హాజరయిరి. కాసన తిరస్కారమును నిరసించుచు శ్రీయుత పి. నారాయణ రావుగారు, కలపర్రి సీతారామచంద్రరావుగారు, కోరి వెంకట్రామయ్యగారు, జి. వెంకటకృష్ణయ్యగారు, యేలూరు తాలూకా తహశీల్దారు శ్రీపతి పున్నయ్యపంతులుగారు, ఉపన్యసింపిరి. సభలు జయప్రదముగా జరిగినవి.

కలపర్రి సీతారామచంద్రరావు,
కలపర్రు గ్రామ పంచాయితీ ప్రెసిడెంటు.

గొల్లలమూడి

27-7-1980 వ తేదీన సాయంత్రము 4 గంటలకు కాకినాడ దీవిజ్ఞాన కలెక్టరుగారి రస మహారాజశ్రీ పరదా వెంకటరమణయ్య నాయుడుగారి ఆధిపత్యముక్రింద తూర్పుగోదావరిజిల్లా గొల్లల మూడిగ్రామములో ఒక పెద్ద సహకారసభ జరిగెను. అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు, కాకినాడ తాలూకా తహశీల్దారువారును తదితరులను సభకు విచ్చేసిరి. చాలమంది వ్యవసాయదారులు, గ్రామోద్యోగీయులును కూడ సహజేమిరి. ఉపన్యసించినవారిలో అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు పంచుబాబ్బ సార్యభౌమునివిద పద్యములు చెడివిజు, బ్రిటిషుపాలనవలన లాభములనునందించినవక్కాణించియు రాజభక్తిని కనబరచి ప్రజలను ఆనందింపజేసిరి.

తల్లాప్రగడ రామారావు.

గంగవరము

27-7-80 తేదీ మధ్యాహ్నము ౧౦. 2½ లు లగా యింక 4½ వరకు రామచంద్రపురం తాలూకా గంగవరం గ్రామములో "ప్రభాపక్ష సంఘము"వారు ఒక సభను యేర్పరచినారు. మ-రా-శ్రీ కస్తూరి సత్యనారాయణగారు, యం. నూర్యనారాయణమూర్తిగారు, యస్. నాగభూషణమూర్తిగారు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమువలన గతినటువంటి సాకర్ణములను, దేశాభివృద్ధియును విఫలముగా ముచ్చటించి గంభీరపర్యాసను గావించినారు. స్వరాజ్యమును పొందుటకు ఆర్థిక మనకు కలిగేయెడల, కోరదగిన రీతిగా స్వరాజ్య మభిలషింపబడవలెననియు, కాసనోల్లంఘనమువల్ల యెన్నటికీ స్వరాజ్యసంపాదనము కానేరదనియు, చెప్పిరి. కాసనోల్లంఘనమువల్ల స్వరాజ్యము వచ్చినను, దౌర్జన్యముతో కూడి నానాబాతులవారు మనస్ఫుర్ణులుకలిగి ఆరాజకమై ప్రజాభివృద్ధిలకులగుంటుననియు చెప్పినారు. మ-రా-శ్రీ పెద్దాపురం దీవిజ్ఞాన కలెక్టరు రాజరత్నముగారును మ-రా-శ్రీ రామచంద్రపురం తాలూకా తహశీల్దారుగారు, మేజిస్ట్రేటుగారు, ఆలమారు సబు మేజిస్ట్రేటుగారును సభకు దయచేసినారు.

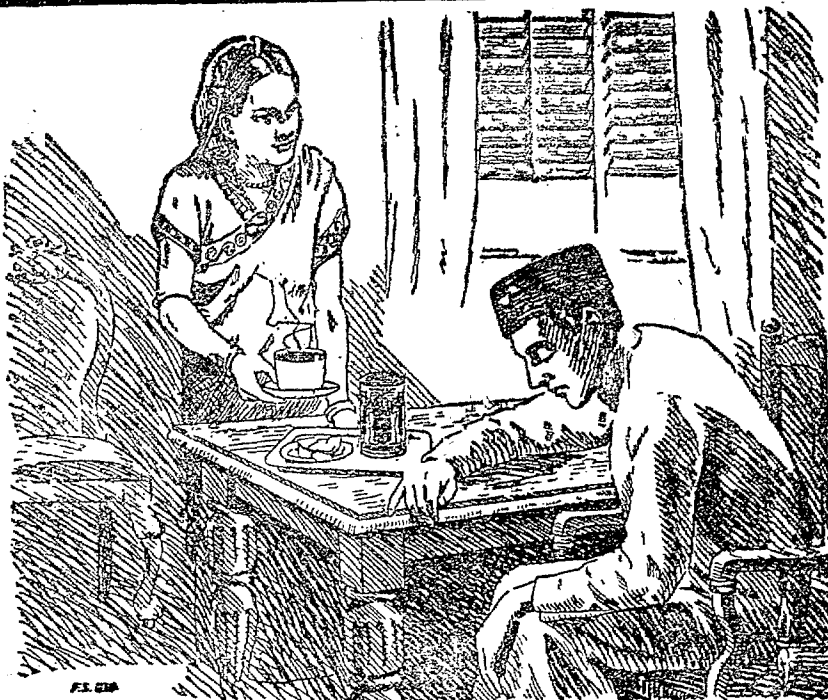
వల్లూరి సత్యనారాయణచౌదరి,
తాళ్ళిమూడి.

గుడివాడ తాలూకా కుచ్చికాయలపూడి

రెండు ఆ రెస్టులు

కుచ్చికాయలపూడి, జూలై 28:— మా గ్రామములో పొట్లూరి లక్ష్మీపతి చౌదరిగారి ద్వితీయ పుత్రుడు వెంకటాచార్యులు చౌదరిగారిని నిన్న ఆరెస్టుచేసి కొత్తపరం పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకొనివెళ్లి ఆక్రడనుండి గుడివాడ సబ్ డివిజనుకు తీసుకొని వెళ్లిరి. ఆక్రడ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారింపి వాలంటీరుగా చేరినందుకు ఆరు మాసములు కఠినశిక్ష రు 50 లు జరిమానా, జరిమానా చెల్లించుటకు సెలూ పదిహేను రోజులు కఠినశిక్ష అనుభవించునట్లుగా తీర్పుచెప్పిరి. యీ నెల 7 వ తారీఖున కొదారి రామచంద్రయ్య చౌదరిగారి సోదరుడు నాగభూషణం చౌదరిగారికి వాలంటీరుగా చేరినందుకు ఆరు మాసములు కఠినశిక్ష విధించి. రాజమండ్రి పంపించిరి. సభకు వాలంటీర్లు ఇద్దరు తుమరవణగారిని డిఫెన్సుగాని పెట్టుకొనలేదు. చాల సంతోషముగా వెళ్లినారు.

పొట్లూరి లక్ష్మీనరసయ్యచౌదరి.

"ఓవల్ టైన్" నరమల బలహీనతను తొలగించి సుఖమైన నిద్రనొసంగగలదు

మీ ధర్మ యింటికి అలసిపోయి వచ్చిన ఒకకప్పుడు చికిరమైన "ఓవల్ టైన్" నిచ్చి, ప్రతినిత్యము గూడ నిలులనే నెయ్యించుకొని, దృఢవృత్తునిగ జేసి, యాకలిని బాపగలదు. "ఓవల్ టైన్" సులభముగ జీర్ణమై, జీర్ణకోశమునకు బలమును కలుగజేయుటతో నేయిత రాహార పదార్థములు చేయలేనంతటి పనిని చేయగలదు.

"ఓవల్ టైన్" చక్కగా పండిన బార్లీ, మిగడతో గూడిన పాలు, కోకో పదార్థముల మిశ్రమమువలన తయారుగొబడినది. బలమును కలుగజేయు నాహారపదార్థమై, మాత్రన జీవిత బలములను వృద్ధి పొందించును. దీనినువాసనరుచ్యమైనది. మీ ధర్మకు ప్రియకరము— ఇటులనే మిత్రులకును, సంసారమందుండువారందరికికూడ నుండుగలదు.

"ఓవల్ టైన్" తయారు చేయబడుచున్నది సహితము చేతితో తాకబడక, ఊణకాగములో పరిశుభ్రమైన కాచినపాలతో తయారు చేయనగును.

OVALTINE

మెదడును, శరీరమును, శరీరమును వృద్ధిచేయును. మందులమ్మువారందరిచేతను, స్టోర్సులందును అమ్ముబడుచున్నది.

జేమ్స్ రైట్,

3-4 కాన్ ఫోమ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, కలకత్తా, రంగూనులందుగూడ గలవు.

O. 7 H.

కయికలూరుతాలూకా తాడినాడ

తాడినాడ, జూలై 28:—నేను యిక్కడ కృష్ణా జిల్లా కలెక్టరుగారి మకాముపందగ్గమున సహకారుల సభ జరుపబడినది. ముగారు ఎంతమంది సభికులుహాజరైరి. పెక్కుమంది పంచములు. ఈ సభయందు ఈ తాలూకా తహశీల్దారుగారును, మేజిస్ట్రేటుగారును అల్లూరి నుబ్బరాజుగారును, కోమూరి నారాయణరావుగారును బందా వెంకటరత్నముగారును లెక్కరిచ్చిరి. సభ జయప్రదముగా జరిగెను.

యస్. ఆర్. కోమూరు.

బెజవాడలో గొప్పమార్పు

బెజవాడ గ్రామములో శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ వి. వి. హిందూ మైన్సులనుకు ఘండు లేనికారణముచే వృద్ధిచేయ నుద్దేశించి మి. అద్దేపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు, పొట్టి స్వామిగారు, తమ్మన నారాయణమూర్తిగారు, ఆలపాటి కుటుంబరావుగారు, చిట్టూరి రామకృష్ణయ్యగారు వగైరా వైశ్యప్రముఖులు ఆలోచించి శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ అన్నధర్మసత్రం కదిటికి ఒప్పగించుకొని ముగారు నెలకోజులక్రిందటనే "శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ హిందూ మైన్సులు" అను నూతనవాసుతో పరిపాలించుటకును మూల్య వృద్ధిచేయుటకు నొక సంఘమునున్న ఆ సంఘమునకు తమ్మన నారాయణమూర్తిగారిని కార్యదర్శిగాను ఏర్పరచిరి.

విజయవాడపౌరుడు.

వెన్ననపూడి (నందివాడ ఫిర్యా, గుడివాడతాలూకా)

వెన్ననపూడి, జూలై 28:—నిన్నటిదినమున మా గ్రామములో కాసనోల్లంఘనోద్యమమువలన సంభవించు కష్టములు ప్రజలకు తెలియజేయుటకు మహాజనసభ జరుపబడినది. సభకు గ్రామముగారినిరైతులు, గ్రామోద్యోగీయులు, చుట్టుప్రక్కల గ్రామాదులైన తుమ్మలపల్లి నందివాడ విరివాడ గ్రామాదుల ముసలు కర్షకులు వగయిగా ముగారు 200 మంది విచ్చేసిరి. శ్రీయుత కొల్లి వెంకటచలమయ్యగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీయుతులు నాది ఫిర్యా రివిన్యూ యిక్ స్పెక్టరు రాళ్లబండి వెంకటకృష్ణయ్యపంతులుగారు ప్రతిపాటి వెంకటసుబ్బారావుగారు వేతాళ కృపాసందంగాడు డిప్రెట్టబోర్డు మెంబరు మందిమాల సామయ్యలుగారు గూడపాటి తాతయ్యగారు చట్టి విరద్ధమై ఆందోళములన కలుగు నష్టములనుగురించి ప్రస్తుతము దేశములో ప్రబలియున్న ఆకాంక్షిగురించియు పారిశ్రామిక వాణిజ్యములు ఆసిపోవుటవలన కలిగిన ఆపారనష్టమును గురించియు ప్రజలకు విపులముగాచెప్పిరి. అల్లూరి బ్రహ్మయ్యగారికుమారుడు సత్యనారాయణగారు సభలో యీ క్రింది తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడినది.

తీర్మానము:—కాసనోల్లంఘనోద్యమము కాసనబద్ధమైనది కాదనిన్ని సక్రమమైనట్టిదియు న్యాయమైనట్టిదియు కాదనిన్ని ఆరాజకమును ఆకాంక్షిని ప్రేరేపించునది అయియున్నందున ఈ సభవారు దానిని ఖండించుచున్నారు.

ప్రతిపాటి వెంకటసుబ్బారావు.

గుంటూరు

ప్రధానమంత్రి, డాక్టరు నుబ్యరాయ్ గారి రాక

గుంటూరు, జూలై 29:-

ప్రధానమంత్రి డాక్టరు నుబ్యరాయ్ గారు నేటి ఉదయము ఏలూరునుంచి యిచ్చటికి విచ్చేసిరి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా వచ్చిన శ్రీ బాగల్ మూడి కృష్ణస్వామిచౌదరిగారు స్టేషనునందు శ్రీమంత్రిగారిని ఆహ్వానించిరి. బాపట్ల తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటు, అసెంబ్లీ మెంబరును ఆయన శ్రీ హిమలపాటి కృష్ణయ్యచౌదరిగారు ఎంతయో శ్రమతోనిన మంత్రిగారికి చేయవలసిన విందులను చాలా కృతావలము పట్టుడల చూపుచు, చివరకు సభలుగాని, టిపిటీలుగాని జను ప్రసముగ నేరవేర్చిరి.

జిల్లాబోర్డు భవనమును శ్రీమంత్రిగారికి సన్మానపత్రిక బాంధగిరి, సదకు సన్మానపత్రము క్లుప్తముగాను అనుగుణ్యముగాను వున్నందుకు నుబ్యరాయ్ గారు చాల సంతసించిరి. మరల నుబ్యరాయ్ గారిని మంత్రివరమునందుకు కోరినకోరికకు వారు మిగుల సంతసించిరి. తాము యిదివరకు కవున్ సిల్ లో ప్రవేశ పెట్టి ప్యాసుచేసిన లోకల్ బోర్డు ఆర్డరును అనుబంధ లో పెట్టి, జనుప్రముగా లోకల్ బోర్డులకు పరిపాలించుటకు తగిన అవకాశము భగవంతుడు తనకు కలుగజేయునుగాక యని జిల్లాబోర్డుమెంబర్లు తాము యిచ్చిన ప్రతికర్షకా కోరిరి. న్యాయవాదులు, మిమరీలు, జిల్లా అధికారులు మొదల యివారందఱుగూ విచ్చేసిరి. సాయంకాలము టిపిటీ జను ప్రసముగా జరిగినది.

చింతలపూడి రామారావు

గుంటూరు కాలేజి

ఈ పురమున గత రెండువారములనుండి పికెటింగ్ జరుగు నని వదంతులు పుట్టినవి. కాని అటువంటి మహాత్మ్యమైన కార్యము యిక్కడ జరుగదయ్యె ఒకవేళ జరిగినట్టికి యిచ్చటి కాలేజి విద్యార్థులలో ఆపట్టుదలకాని ఆవుత్సాహముకాని లేదనియు తాన అట్టి పికెటింగ్ జనుప్రముగా కాబాలవని ప్రజలలోను విద్యార్థులలోను పుద్గేక్ష్మము ప్రబలియున్నది. కాని తేని ఆదివారములు గడచిపోయి వి. ఆంధ్రదేశమునకు తన యావచ్చుకొని భారవోసి, ప్రజలయొక్క తేములే తనదిగా భావించి పరివ్రతామతములను మన సాంఘిక దురాచారముల వల్ల కలిగే ప్రసవనరకములనుండి రక్షించిన, కుగ్రతు దొరసానిగాను కీర్తికేసులగుటవల్ల సామవారంనాడు సెలవు అనుభవించితిమి. ఈనాడే యిద్దరు స్త్రీ నాలంటిద్దరు కాలేజీ గేటువద్ద పికెటింగ్ చేయుటకు వచ్చిరి.

స్త్రీలు పికెటింగ్ మొదలు పెట్టలేదు. కాలేజీకి విద్యార్థులు యింకను వచ్చుచునే యుండిరి. ఆ స్త్రీలు నిద్దరినీ పోలీసువారు మోటారులో ఎక్కించుకొనిరి ఇది ఒక విద్యార్థి చూచి ఆ ఆంధ్రమాతల దురస్థలకై విచారపడుచు దగ్గరనున్న విద్యార్థుల కొంతమందిని పిలిచెను. ఇంతలో కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగారు వచ్చిరి. ఈ విద్యార్థులందరూ ముహూరు 50 మంది గేటు దగ్గరకు రాగానే విద్యార్థులమీద 144 సెక్సును ప్రయోగింపబడినది. వారి ఆర్డరు రాగానే పోలీసులు విద్యార్థులమీద లాటిలతో పడిరి. గేటువద్ద వింజమూరి వర సారథి గారు నిల్చుని వున్నారు. వారిని నీవు గాంధీకి అంకితము చేసివావు, అని నలుగురు పోలీసులు లాటిలతో కొట్టి కారలో వేసికొనిరి. ఇద్దరు విద్యార్థులను కొట్టి తీసికొనిపోయిరి. ఇంతలో యిద్దరు విద్యార్థులు కాలేజీకి వచ్చుచుండ వారిని దారిలోనే అరెస్టుచేసిరి. ఒక విద్యార్థి కాలేజీనుంచి యింటికిపోవుదామని వెళ్లుచుండ కాలేజీనుంచి వెళ్లి పోవుడని పోలీసువారు ఆతనిని పట్టుకొని తీసికొనివెళ్లిరి. మరి 15 నిమిషములకు రిజర్వు పోలీసుదళము ఒకటిరెండు వచ్చి 5 గజములకొకరు చొప్పున కాలేజీకొద్దు సాదుగునా నిల్పిరి. విద్యార్థుల రెవ్వరిని బయటకు పోనియ్యటం లేదు. రెక్కర్డు క్లాసులలో కూర్చునియున్నారు. 5 నిమిషములలో కాలేజీలో ఒక విద్యార్థి మందునకైన లేడకదా.

"మొరవారి".

తెనాలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఈక్రిందివారిని తెనాలి డెప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు వారు విచారణచేసిరి. 6 మాసములు కఠిన శిక్షను విధించిరి.

- (1) డేబ్రోలు సూర్యనారాయణ గుప్త
- (2) ఈ వెంకటప్పయ్య గుప్త
- (3) బొంబు కృష్ణయ్యచౌదరి
- (1) 2, 3 పేరకలపూడి
- (4) కొండా బసవయ్య

మచిలీపట్నం సబార్డినేటు

జడ్జి కోర్టులో

I. P. 12/30

పిటిషనరు } అట్లూరి హరిచంద్రయ్యగారు
(డ్రెజ్టరు) }
రెస్పాండెంట్ } కెడిటర్లు
(కెడిటర్లు) } వైన నమోదు చేయబడిన పిటిషనరు 9-7-30 తారీఖున యాకోర్టులో యిక్ సాల్వేటుగ డిక్లర్ చేయుటకై పిటిషన్ దాఖలు చేశాడని. అఫీషియల్ రిపోర్టును యింటిమురికివరకు యేర్పాటు చేయడమొనరి ది 15-8-30 సెల్ తారీఖున పీరింగ్ వాయిదా అయివున్నది. కెడిటర్లు సదరు లేడీకి కోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణ ఉన్నయెడల తెలియపర్చుకొనవలెను.

సి. వరదరాజులు,
సబ్ జడ్జి.

గృహలక్ష్మి

స్త్రీల సచిత్రమాన సాలుచందా రు. 4.
పత్రిక విడిపత్రిక అ. 6.
ఆగస్టునెల 1930 స్త్రీలవ్యాసము.

కారణము—స్త్రీమతి క. వరలక్ష్మమ్మగారు
చిన్నచూపు—స్త్రీమతి బాంకిపుర పోలీస్ థానా
అరణ—స్త్రీమతి కొలచిన జగదీశ్వరమ్మగారు
ప్రణయభిము—స్త్రీమతి దేవులపల్లి సత్యమ్మమ్మగారు
విదాకులచట్టము—
స్త్రీమతి మాగంటి శకుంతల దేవిగారు
స్త్రీమతి మున్ను లక్ష్మీదేవిగారు
స్త్రీమతి పాలడుగు సమద్రాణిదేవిగారు
స్త్రీమతి కొర్రపాటి వెంకటాంగమ్మగారు
స్త్రీమతి సత్యబాల సుకలాదేవిగారు
స్త్రీలకట్టి విద్యుత్ సరము?—స్త్రీమతి ఎన్. రాజ్యలక్ష్మమ్మగారు
చిన్నకృష్ణ—స్త్రీమతి పాండ్రాగో కృష్ణవేణమ్మగారు
దశావతారములు—స్త్రీమతి ప్లా నావతి రత్నమ్మగారు
స్త్రీమతి దామెర్ల కులరత్నంగారు—

స్త్రీమతి పు వర్తి కనులావతిగారు
సోజినీదేవి—స్త్రీమతి వోలేటి నిత్యకల్యాణమ్మగారు
కళినతపముల గారు నిక్కింబు ముక్తి—
స్త్రీమతి ద్రోణరాజు లక్ష్మీబాయిమ్మగారు
గృహము: స్త్రీ—స్త్రీమతి పాచూరు భువనేశ్వరిగారు
బాలవిజ్ఞానశాఖ:—స్త్రీమతి మొగసాటి ఉప్పలవరమ్మగారు
స్త్రీమతి డి. సీతాబాయిగారు
స్త్రీమతి కామరాజు సుశీలగారు
స్త్రీమతి జమ్మి సీతాబాయిగారు
స్త్రీమతి సమయమంత్రి రాజ్యలక్ష్మిగారు
జోలపాల—స్త్రీమతి ఆదంబ సత్యవత్సమ్మగారు:—నితా
లోకము. ఆలోచన, పుస్తకములు, గ్రంథములను, యితర
వ్యాసములు, త్రివర్ణపటములు గలవు
'గృహలక్ష్మి' కార్యాలయము
తపాలపెట్టె 752. ఎగూరు, మద్రాసు.
Local Agents: Madras News Agency, Mount Road.

బందరు సబార్డినేటుకోర్టులో

I. P. 19/29.

పిటిషనరు:—కూరాడ కుటుంబరావు.
మరియు
రెస్పాండెంట్లు (కెడిటర్లు):—కంటేటి శేషావ
తారం వగైరాలు.
వైన నమోదు చేయబడిన పిటిషనరు 9-7-30 తారీఖున యిక్ సాల్వేటుగ డిక్లర్ చేయబడినది. డిక్లార్ కాలము 1 సం
వత్సరము. అఫీషియల్ రిపోర్టు గారికి రిపోర్టు యేర్పాటు
చేయడమయినది కెడిటర్లు రుణపుప్రకారం రిపోర్టుగారి
యెడల రుణపుపర్చుకొనవలెను.
సి. వరదరాజులు,
సబ్ జడ్జి.

యేలేశ్వరము

28-7-30 తేదిని పిల్లాపురం తాలూకా యేలేశ్వరం గ్రామంలో మార్చెట్టులో ఒక బహిరంగపథ జరిగినది. ఆసభకు కాకినాడ వాస్తవ్యులు భారత భీమాకంపెనీ యేజెంట్లు అయిన మ-రా-శ్రీ సరబాదా శేషగిరిరావుగారు అగ్రాస వాధిపతిగా యెమ్మకొనబడిరి. సుమారు 2000 మంది సమీప గ్రామములనుండి యరుదించిరి. అందు యేలేశ్వరం వాస్తవ్యులు మ-రా-శ్రీ గంగాధరభట్ల సత్యన్నారాయణగారు, కొత్త పల్ల య్యగారు ప్రతిపాడు కాపురములు, దేవులపల్లి వెంకయ్యగారు మిక్కిలి సమర్థతతో విఫలముగాను చక్కగాను ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వమువలన యాహిందూదేశమునకు గలిగిన మేలున్న ప్రస్తుతపు దేశవిప్లవమునకు కారణమగు సహాయనిరాకరణోద్యమమువలన నష్టములన్నీ కాపనొల్లంపునమువలన చిక్కులన్నీ విశదీకరించిరి

ఈ సహాయనిరాకరణోద్యమము త్వరలో విరమించుటకు తగు ప్రచారము జేయవలెననిన్నీ అక్టోబరులో జరగవలె యున్న రౌండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సుకు దేశవాయులు వెళ్లవలెనన్నీ హిందూదేశములకు యెక్కుడు రాజకీయసౌకర్యములు అసభియందు యిచ్చుటకు అధికారులకు సుంచిబుద్ధి కలుగజేయుటకయి పరమేశ్వర డిగ్రహించు గాకియని ప్రార్థించుటకును తిర్మానించుచు సభ మిక్కిలి జయ ప్రదముగా ముగింపుజేయబడినది.

వాగు కామేశ్వరరావు,
సెక్రటరీ, సీపిల్స్ పార్టీ కమిటీ.

బందరు సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

I. P. 13 OF 30

పిటిషనరు, ఇన్ సాల్వేటు: నిమ్మకల్ల నాగేశ్వరము.
మరియు
కెడిటర్లు, రెస్పాండెంట్లు:—ధూళిపాళ సత్య
నారాయణ వగైరాలు

వైన నమోదు చేయబడిన పిటిషనరు 10-7-30 యాకోర్టులో, ఇన్ సాల్వేటుగ డిక్లర్ చేయబడినది. పిటిషన్ దాఖలు చేశాడని. అఫీషియల్ రిపోర్టు, యింటిమురికివరకు యేర్పాటు చేయడమయినది. సదరు పిటిషను ది 11-8-30 తేది నాటికి వాయిదా జేయబడినది. కెడిటర్లు ఆక్షేపణలన్నీ యెడల సదరు లేడీకి కోర్టుకు హాజరై ఆక్షేపణలను తెలియపర్చుకొనవలెను.

సి. వరదరాజులు,
సబ్ జడ్జి.

బందరు సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

I. P. 20/29

పిటిషనరు కెడిటరు:—శ్రీరాధాకృష్ణ రైసు
మిల్లు కంట్రాక్టర్లు కంపెనీవారు మేనేజరు కొల్లివర
శ్రీరాములు.

రెస్పాండెంట్లు ఇన్ సాల్వేటు:—
1. పొట్లూరి రంగయ్య 2. డిబో వీర రాఘవయ్య.
వైన నమోదు చేయబడిన రెస్పాండెంట్లు యిక్ సాల్వేటుగ ది 5-7-30 లు తారీఖున డిక్లర్ చేయబడినది. డిక్లార్ కాలము 1 సంవత్సరము. అఫీషియల్ రిపోర్టుగాని రిపోర్టు యేర్పాటు చేయడమయినది కెడిటర్లు రుణపుప్రకారం రిపోర్టుగారి యెడల రుణపుపర్చుకొనవలెను.
సి. వరదరాజులు,
సబ్ జడ్జి.

బందరు సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

I. P. 6/30

పిటిషనరు } అమ్మకొల్లి రామచంద్రయ్య
(డ్రెజ్టరు) }
రెస్పాండెంట్లు } కెడిటర్లు
(కెడిటర్లు) } అమ్మకొల్లి రామచంద్రయ్య వగైరాలు
ఇన్ సాల్వేటు అట్టె 30 ప్రకారం వైన నమోదు చేయబడిన పిటిషనరు యిక్ సాల్వేటుగ డిక్లర్ చేయబడినది. డిక్లార్ కాలము అరు నెలలు. కృష్ణాజిల్లా అఫీషియల్ రిపోర్టు గారికి రిపోర్టు యేర్పాటు చేయడమయినది. కెడిటర్లు బాకీలను రుణపుప్రకారం రిపోర్టుగారియెడల రుణపుపర్చుకొనవలెను.
సి. వరదరాజులు,
సబ్ జడ్జి.